

Proiecte de cercetări științifice fundamentale și de cercetări științifice aplicative (instituționale)

Cercetări științifice fundamentale în direcție strategică 16.02

„Materiale, tehnologii și produse inovative”

ACADEMIA DE ȘTIINȚE A MOLDOVEI

Institutul de Fizică Aplicată

Codul (cifrul) proiectului	Denumirea proiectului	Rezultatele preconizate pentru anul 2017	Termenul de realizare a proiectului	Directorul de proiect, gradul științific	Volumul alocațiilor bugetare pe anul 2017, mii lei
----------------------------	-----------------------	--	-------------------------------------	--	--

Total 7499.1 mii lei

1	2	3	5	4	6
15.817.02.05F	Condensarea Bose-Einstein a excitonilor și atomilor în nano-și microstructuri sub influența câmpurilor electromagnetice	Vor fi determinate interacțiunea excitonilor magnetici bidimensionali fără spin sub influența nivelelor excitate Landau și afinitatea la interacțiunea lor cu electroni și goluri în stări spinore de tip Landau-Rashba. Vor fi studiate oscilațiile periodice și aperiodice într-un sistem de dipolaritoni cu trei ramuri de dispersie atunci când pomparea are loc într-un punct al ramurii medii și se iau în considerație împrăștierea dipolaritonilor de pompare în dipolaritoni de semnal și neactivi de pe cele trei ramuri. În materiale cu puncte cuantice de tip <i>CdSe/CdSCdInS</i> vor fi efectuate studii teoretice și experimentale ale proceselor cinetice de conversie radiativă biexciton-exciton și exciton-foton atunci când perechile electron-gol sunt excitate cu impulsuri laser cu durată de picosecunde datorită tranzițiilor bandă-bandă între stările $1P_{3/2}$ și $1P_e$.	2015-2018	acad. Moscalenco Sveatoslav	950.6
15.817.02.06F	Materialele multifuncționale oxicalcogenice și metaloorganice cu proprietăți	Vor fi optimizate regimurile tehnologice de obținere a monocristalelor stoichiometrice <i>FeSc₂S₄</i> și cercetate proprietățile structurale și magnetice. Vor fi crescute cristale lamelare de soluții	2015-2018	acad. Culiuc Leonid	3873.9

	magnetice, absorptive și luminescente avansate: sintetizare, studiu experimental, modelare și aplicații	solide $W_xMo_{(1-x)}S_2I_2$, determinate structura cristalină (politipia) și compoziția lor. Va fi studiată luminescența excitonică și proprietățile optico-neliniare în câmpuri magnetice puternice ale mostrelor 2D, obținute din acești compuși intercalați cu molecule de halogen. Va fi determinată structura compușilor complecși ai $Zn(II)$, $Cd(II)$, $Co(II, III)$ și stabilit modul de organizare a clusterilor în polimeri. Se va stabili structura unor compuși ai metalelor de tranziție cu derivați ai isotiosemicarbazonelor metilate. Se va analiza corelația structură – proprietăți magnetice, luminescente și biologice, inclusiv anticancer, antimicrobiene și antifungice. În aproximația câmpului molecular va fi calculat spectrul energetic al cristalului $(npBifc)(FI-TCNQ)_3$. Vor fi determinate stările de fază ale acestui cristal și calculate caracteristicile magnetice și spectrele Mossbauer în funcție de temperatură.			
15.817.02.07F	Efecte ale opticii și cineticii cuantice în nanostructuri pentru informatică și biofotonică avansată	Vor fi cercetate efectele cooperative de rezonanță la interacțiunea luminii cu biomoleculele luându-se în considerație simetria lor. Va fi cercetată posibilitatea de control la decontaminarea lichidelor și a gazelor utilizând diferite forme de metamateriale. Vor fi evidențiate stări colective bicuante inteligente și se va propune aplicarea lor în holografie și informatică. Vor fi descrise posibilitățile de generare și dirijare a condensatului Bose-Einshtein a atomilor suprarăciți, stimulată de alte componente necondensate de radiatori. Vor fi studiate stările cuantice colective a mai multor radiatori localizați în câmpul periodic al undelor de lumina staționare cu scopul utilizării lor la procesarea cuantică a informației.	2015-2018	dr. hab. Enachi Nicolae	723.2
15.817.02.08F	Metode cuantice, statistice și cinetice pentru studiul sistemelor cu multe particule. Aplicații la materia condensată și nucleară	Pentru sistemul cuasi-bidimensional anizotrop vor fi obținute ecuațiile de bază și efectuată analiza lor. Vor fi determinate condițiile favorabile ale "stării mixte" în câmp magnetic exterior și analizată posibilitatea creșterii temperaturii critice T_c cu mărirea câmpului magnetic. Va fi studiată comportarea saltului capacității termice electronice în punctul T_c pentru diferite concentrații ale purtătorilor de sarcină și diferite valori ale câmpului magnetic. În abordarea cinetică a reacțiilor nucleare cu hadroni și ioni grei vor fi analizate producerea isomerilor nucleari și hiperfragmentelor nucleare, va fi studiată polarizarea hiperonilor Lambda.	2015-2018	acad. Moscalenco Vsevolod	1243.3

15.817.02.09F	Coerențe cuantice și nano-fonică	Se va demonstra posibilitatea majorării gradului de inseparabilitate între două puncte cuantice în interacțiune datorită influenței vibrațiilor cuantizate ale materialului înconjurător.	2015-2018	dr. hab. Macovei Mihai	708.1
---------------	----------------------------------	---	-----------	---------------------------	-------

Institutul de Inginerie Electronică și Nanotehnologii „Dumitru Ghițu”

Total 3585.1 mii lei

1	2	3	4	5	6
15.817.02.16F	Supraconductibilitatea neuniformă ca bază a spintronicii supraconductoare	Vor fi identificate condițiile de apariție a componentei supraconductoare triplete în nanostructurile hibride multistrat de tipul niobiu-cupru-nichel-cobalt-oxid de cobalt. Va fi determinată posibilitatea de coexistență a componentelor supraconductibilității triplete cu componenta supraconductoare singletă. Va fi perfecționată tehnologia de obținere și preparare a bicristalelor și multi-cristalelor pe bază de bismut și bismut-stibiu. Studiul interfețelor cristalelor obținute de calitate înaltă va asigura depistarea cu precizie a efectelor de supraconductibilitate, existența cărora este prevăzută la hotarele de contact în interiorul multi-cristalelor. Va fi optimizată și patentată metoda de analiză a regimurilor de lucru a circuitelor electrice complexe cu parametri variabili utilizând metodele geometriei proiective.	2015-2018	dr. hab. Sidorenko Anatolie	1937.3
15.817.02.17F	Procese și fenomene fizice în nanostructuri hibride și materiale multifuncționale	Va fi elaborată tehnologia de obținere a oxizilor pe bază de metale cu gradul de oxidare controlabil. Vor fi obținute suprafețele pe bază de materialele oxidice. Va fi elaborată tehnologia de obținere și vor fi preparate straturi monoatomice de oxizi pe suprafață de $La_{1-x}Sr_xMnO_3$. Vor fi obținute heterostructuri pe bază de $La_{1-x}Sr_xMnO_3$. Va fi elaborată tehnologia și vor fi obținute filme policristaline de VO_2 cu eficiență de tranziție metal-izolator ridicată. Vor fi studiate proprietățile structurale ale materialelor elaborate. Vor fi cercetate proprietățile de transport și termoelectrice în intervalul larg de temperaturi (2÷300)K și câmpuri magnetice (până la 7 T). În baza studiului proprietăților lor, vor fi formulate concluzii referitor la proprietățile funcționale ale materialelor elaborate. Va fi efectuată sinteza nanoparticulelor de oxid de fier (Fe_3O_4) și fier (Fe^0). Va fi elaborată tehnologia și efectuată modificarea sorbentului de	2015-2018	dr. Zasavițchi Efim	1647.8

		<p>bentonită cu nanoparticule de Fe_3O_4 și Fe^0, având ca scop obținerea produsului pentru descompunerea pesticidelor. Va fi efectuată identificarea materialelor obținute. Va fi elaborată tehnologia de descompunere a pesticidelor cu sorbentul modificat. Vor fi obținute soluții coloidale de Fe_3O_4, Fe^0 și ZnO pentru utilizarea în studiul influenței lor asupra obiectelor biologice. Prin metoda de intercalare interstrat și intrastrat vor fi obținute structuri nanolamelate și nanocompozite din semiconductori stratificați (GaS, GaSe, GaTe, InSe și GaSe:Eu) și calcogenuri de Cd și Zn. Prin studii de caracterizare a structurii cristaline, formelor polimorfe, morfologiei suprafeței se vor stabili particularitățile de formare a compozitelor nanolamelare respective. Prin măsurători optice și fotoelectrice se vor stabili caracteristicile fizice ale materialelor și se vor evidenția aspectele de modificare a funcționalităților în compozitele nanolamelare. Se va perfecționa modelul de analiză a stărilor topologice de suprafață în nanopori din materiale-izolatori topologici. Se vor analiza caracteristicile magnetoelectrice și caracteristicile materialului poros ca metamaterial. Se va dezvolta modelul de analiză a caracteristicilor electrodinamice în condiții de cuplaj magnetoelectric. Prin electroforeză vor fi obținute structuri de tip sticla/ITO/PbSnTe:In și sticla/ITO/ZnO. Se vor studia caracteristicile spectrului energetic și se vor analiza unele caracteristici de tunelare a structurilor prin stări topologice de interfață.</p>			
--	--	---	--	--	--

Institutul de Matematică și Informatică

Total 2222.9 mii lei

1	2	3	4	5	6
15.817.02.03F	Invarianți algebrici și geometrici în studiul calitativ al sistemelor diferențiale polinomiale	Pentru familia de sisteme cubice cu drepte invariante de multiplicitate totală 8 și sistemele diferențiale de tip Lyapunov-Darboux va fi soluționată problema de integrabilitate, construite portretele de fază și și stabilite condițiile afin invariante de realizare a acestora. Va fi efectuată clasificarea completă a familiei de sisteme pătratice ce posedă o parabolă invariantă și un invariant de tip Darboux. Pentru sistemul diferențial $s(1,3,5)$ vor fi construite	2015-2018	dr. hab. Vulpe Nicolae	909.7

		seriile Hilbert a algebrelor Sibirschi și determinate dimensiunile Krull ale lor. Vor fi studiate proprietățile claselor duale de ecuații diferențiale ordinare de ordinul unu și doi. Pentru unele clase de sisteme diferențiale polinomiale va fi rezolvată problema deosebirii centrului și a focarului. În clasa sistemelor cubice vor fi determinate consecutivitățile de multiplicități maxime asociate la două drepte invariante afine. Pentru sistemele diferențiale ternare cu neliniarități pătratice de formă critică Lyapunov-Darboux și sistemele diferențiale patru-dimensionale cu neliniarități polinomiale vor fi stabilite condițiile invariante de stabilitate a mișcărilor neperturbate. Va fi efectuată demonstrația analitică și geometrică a teoremei Nishino pentru orice dimensiune.			
15.817.02.04F	Tendențe moderne în algebră, topologie și geometrie: cercetări fundamentale și aplicații	În domeniul algebrei: Descrierea unor operații derivate în cuasigrupuri. Elaborarea și cercetarea unor cifruri bazate pe cuasigrupuri. Stabilirea bijecțiilor între operatorii de închidere și preradicalii de diverse tipuri ai unei categorii de module. Introducerea și studierea unor operații noi în clasa preradicalilor în module. Studiarea bazelor teoriei algebrelor multisortate. Descrierea unor structuri diferențiale pe inele gradate. Clasificarea parțială a G-buclelor finite prin grupuri de automorfisme și autotopii. În domeniul geometriei: Stabilirea corespondenței între poliedrele finite (infinite) în spațiul hiperbolic și poliedrele infinite de volum finit cu toate unghiurile diedre drepte. Obținerea descompunerilor izoedrice ale sferei în discuri prin metoda desecării. Determinarea grupurilor de simetrie pentru varietățile hiperbolice cu frontieră total geodezică. În domeniul topologiei: Descrierea variației lungimii lanțurilor maxime de topologii de inel la trecerea la supremum, cât și la trecerea la infimum. Descrierea unor tipuri de grupuri abeliene local compacte în cazurile când inelele sau grupurile de endomorfisme continue ale lor sunt topologic noetheriene.	2015-2018	dr. hab. Cașu Alexei	1313.2

Institutul de Ecologie și Geografie

Total 3063.6 mii lei

1	2	3	4	5	6
15.817.02.15F	Organizarea spațială a sistemelor teritoriale sub	Va fi evidențiată ponderea factorilor fizico-geografici locali care contribuie la redistribuirea în spațiu a fenomenelor meteo-climatice	2015-2018	dr. hab. Nedealcov Maria	3063.6

	acțiunea factorilor naturali și antropici	de risc utilizând metoda analizei regresionale. Vor fi elaborate modelele cartografice privind repartiția spațială a factorilor meteo-climatici de risc în teritoriul Republicii Moldova. Prin suprapunerea hărților regionării fizico-geografice cu a unităților administrativ-teritoriale vor fi identificate arealele cu risc major pentru factorii meteo-climatici de risc. Va fi realizat sistemul informațional de indicatori pentru delimitarea sistemelor peisagistice. Va fi elaborată metodologia de apreciere a stabilității ecologice, în baza „indicatorului de contrast” argumentate limitele sistemelor peisagistice. În baza modelării cartografice vor fi elaborate recomandări privind aprecierea parametrilor factorilor naturali de fragmentare și modificare. Vor fi identificați parametrii privind capacitatea de adaptare a reliefului și a solurilor la modificările de mediu.			
--	---	---	--	--	--

Grădina Botanică (Institut)

Total 2982.2 mii lei

1	2	3	4	5	6
15.817.02.13F	Cercetarea florei vasculare și macromicobiotei Republicii Moldova și teritoriilor limitrofe, evidențierea componentei taxonomice și editarea monografiei „Flora Basarabiei”.	Vor fi: evidențiate particularitățile corologice și bioecologice ale taxonilor rari înregistrați în teritoriul dat; precizată și întocmită lista speciilor rare din centrul republicii propuse pentru protecția statului; pregătit materialul textual și ilustrațiile a monografiei „Flora Basarabiei”, volumul III (22 familii, 60 genuri, 455 specii) către publicare; stabilită componenta taxonomică a macromicetelor din ordinul <i>Agaricales</i> (familiile: <i>Agaricaceae</i> , <i>Tricholomataceae</i> , <i>Cortinariaceae</i> , <i>Strophariaceae</i> , <i>Psathyrellaceae</i> , <i>Pluteaceae</i>); completat Herbarului Grădinii Botanice cu taxoni noi de plante superioare vasculare și macromicete.	2015-2018	dr. Ghendov Veaceslav	1491.1
15.817.02.14 F	Cercetarea vegetației forestiere și de stepă pentru evidențierea suprafețelor valoroase și elaborarea recomandărilor de extindere a Ariilor Naturale Protejate din Republica Moldova	Vor fi: editate monografiile „ <i>Pajiști</i> ” și Rezervația „ <i>Pădurea Domnească</i> ” și pregătit textul pentru editarea <i>Rezervații Silvice, vol. III</i> din colecția de carte „ <i>Ariile naturale protejate din Moldova</i> ”; elaborate recomandări de extindere a ariilor naturale protejate Telenești, Ghiliceni, Scafăreni, Hârjăuca-Sipoteni.	2015-2018	dr.hab. Postolache Gheorghe	1491.1

Institutul de Zoologie

Total 7099.4 mii lei

1	2	3	4	5	6
15.817.02.11F	Studiul diversității și structurii comunităților de vertebrate terestre în zona de ecoton și a habitatelor adiacente în contextul programului Natura 2000	Vor fi elucidate, particularitățile ecologice și comportamentale de adaptare a populațiilor unor specii de vertebrate terestre în funcție de starea habitatului și schimbarea climei în zona de ecoton și habitatele adiacente; structura spațială și rolul ei în diferite condiții de mediu (mozaicitatea lanșaftului, influență antropică, schimbări climatice etc.) în stabilitatea populației. Va fi stabilită importanța zonei de ecoton în evoluția, menținerea și conservarea diversității faunei. Vor fi evaluate tendințele evoluției populațiilor unor specii de vertebrate terestre. Va fi stabilită diversitatea și structura comunităților de reptile și mamifere din Complexele Faunistice Tamanian, Tiraspolean și Pleistocen superior.	2015-2018	dr. Munteanu Andrei	2463.6
15.817.02.12F	Diversitatea, structura și funcționarea complexelor faunistice naturale și antropizate în contextul fortificării strategiei securității naționale a Republicii Moldova	Va fi evaluată componența complexelor de insecte în ecosistemele naturale și antropizate; stabilită vulnerabilitatea unor specii de insecte în habitatele fragmentate; vor fi identificate particularitățile de adaptare a insectelor la condițiile mediului. Vor fi identificate suplimente nutritive eficiente pentru hrănirea albinelor în perioadele deficitare de cules în natură. Va fi evaluată eficiența economică de polenizare controlată cu ajutorul albinelor în livezi. Va fi determinată eficacitatea antiacaricidă a preparatelor <i>Ivermectină</i> și <i>Ectogalimol</i> asupra acarianului <i>Varroa Iacobsoni</i> la <i>Apis mellifera Carpatica</i> . Va fi stabilită diversitatea specifică a ixodidelor și fenologia speciilor relevante. Vor fi izolate și identificate microorganismele asociate ale unor dăunători periculoși. Va fi studiată detaliat fauna flebotomilor, culicidelor și culicoidelor, stabilită prezența zoonozelor vectoriale și elaborate hărțile de distribuție a insectelor hematofage în Republica Moldova. Va fi stabilit rolul unor vertebrate terestre în menținerea și vehicularea agenților parazitari în agrocenoze. Vor fi determinați factorii care contribuie la formarea complexelor de fitonematode parazite la culturile agricole, vor fi evaluate modificările patografice specifice și nespecifice și stabilit gradul de dăunare a fitonematodelor asupra diferitor culturi.	2015-2018	acad. Toderaș Ion	4635.8

Institutul de Chimie

Total 3968.7 mii lei

1	2	3	4	5	6
15.817.02.01F	Compuși coordinativi mono- și polinucleari ai metalelor de tranziție și de tip s- ca materiale fotocatalitice, poroase, nanostructurate pentru fotoliza apei ca componente a securității energetice	Vor fi propuse procedee/metode optime de obținere a noi combinații coordinative mono- și polinucleare și polimerice cu proprietăți magnetice deosebite, compuși fiziologic activi pentru medicină și microbiologie; materiale cu proprietăți catalitice și sorbtive efective, precum și nanoparticule a oxizilor micști ce conțin fier pentru fotoliza apei și alte procese catalitice homo- și heterogene. Va fi caracterizată experimental la nivel molecular structura electronică relativă a substanțelor sintetizate.	2015-2018	dr. Lozan Vasile	1922.8
15.817.02.02F	Studierea mecanismelor reacțiilor chimice, structurii electronice și proprietăților fizico-chimice ale unor compuși coordinativi ai metalelor de tranziție și a nanoparticulelor A_2B_6	Pe baza teoriei vibronice vor fi formulate condițiile necesare în care perovskitii de tip ABO_3 cu configurațiile electronice d^0-d^n a ionului B posedă simultan proprietăți feroelectrice și magnetice. Va fi demonstrată prezența stărilor excitonice în spectrul energetic al punctelor cuantice coloidale de tip $ZnO:Co^{2+}$ cu dimensiuni nanometrice și proprietăți feromagnetice. În baza studiului compoziției și structurii peliculei mixte anodizate va fi stabilită posibilitatea obținerii structurilor poroase Al-Ti pentru aplicări în diferite procese fotochimice eterogene de denocivizare a sistemelor apoase poluate cu substanțe organice. Vor fi identificate caracteristicile specifice ale interacțiunii centrului activ al unor proteine ce leagă fierul, utilizând metode experimentale (SANS) și modelarea matematică.	2015-2018	dr. Gorincioi Natalia	2045.9

Institutul de Geologie și Seismologie

Total 782.6 mii lei

1	2	3	4	5	6
15.817.02.10F	Condițiile de formare și estimarea regională a resurselor naturale ale apelor subterane (studiu de caz: Republica Moldova)	Pentru prima dată va fi realizată testarea modelelor internaționale conceptuale și matematice a formării resurselor naturale ale acviferilor din zona cu schimb activ de ape subterane în cadrul teritoriului interfluviului Prut – Nistru. Pentru efectuarea testării modelelor numerice vor fi pregătite seturi de date multianuale hidrologice, meteorologice și hidrogeologice cu conținut	2015-2018	dr. hab. Moraru Constantin	782.6

		<p>reprezentativ și unic. Reieșind din condițiile geologo-hidrogeologice vor fi procesate modelele moderne cu utilizare internațională (SUA, Germania, Rusia, Canada, Australia) a determinării alimentării apelor subterane cu resurse naturale. Spectrul larg de metode testate va permite analiza geostatistică a mecanismului formării resurselor de apă în acvifer. Datele obținute în complex cu situația hidrogeologică reală vor permite elaborarea unor concluzii fundamentale referitoare la formarea resurselor de apă subterane și folosirea lor eficientă.</p>			
--	--	---	--	--	--

MINISTERUL EDUCAȚIEI

Universitatea de Stat din Moldova

Total 2491.1 mii lei

1	2	3	4	5	6
15.817.02.24F	Strategii de elaborare a inhibitorilor moleculari antitumorali de o noua generație. Sinteza, proprietăți și mecanisme de acțiune	Vor fi asamblate molecule noi de proveniență organică în baza produșilor de condensare a 4-alil-S-metiloziosemicarbazidei cu 2-formil-, 2-acetil- și 2-benzoil-piridine și compuși coordinațivi ai unor biometale cu aceste azometine. Va fi realizată investigarea structurii, proprietăților fizico-chimice și cancerostatice a tiosemicarbazonelor și compușilor coordinațivi sintetizați.	2015 - 2018	Acad. Aurelian Gulea	378.1
15.817.02.25F	Structura și funcționarea epibiozelor în hidroecosistemele naturale și antropizate în vederea elaborării măsurilor de diminuare a prejudiciului socio-economic	Vor fi colectate specii de hidrobionți epibionți din ecosistemele acvatice. Se vor efectua cercetări privind adaptarea acestora la condițiile de laborator, în vederea constituirii unor modele experimentale, cu potențial de prognoză și extrapolare. Vor fi elucidate particularitățile ciclului de reproducere la unele specii reprezentative de animale nevertebrate epibionte, se vor stabili modificările structurale ale populațiilor acestora în fauna hidroecosistemelor. Va fi evaluată diversitatea și starea speciilor de organisme epibionte din ecosistemele acvatice de diferit tip, precum și din instalațiile de irigare și captare a apei. Vor fi elaborate și validate modelele regresionale privind dinamica și prognoza efectivului populațiilor unor specii epibionte ca efect al modificărilor factorilor semnificativi naturali și antropici.	2015 - 2018	Dr. Vadim Rusu	272.6

15.817.02.26F	Structuri algebrice, geometrice și sisteme de evoluție	Va fi stabilită structura atractorilor ecuațiilor de evoluție dissipative sau de tip gradient. Vor fi stabilite condiții de convergență a soluțiilor problemelor singular perturbare de tip hiperbolic-parabolic-eliptic cu nelinearități monotone. Va fi stabilită structura SIF, parametrizate de matrice compacte. Va fi stabilită acțiunea grupurilor în quasigrupuri derivabile recursiv, în tablete generalizate cu W_p -simetrie și asupra poliedrelor echidistante în spații hiperbolice.	2015 - 2018	Dr. hab. Andrei Perjan	271.7
15.817.02.27F	Procese de interacțiune a ionilor elementelor de tranziție și pământuri rare cu defecte native și de fon în mono- și nanocristalele compușilor II-VI	monocristalelor de ZnSe:Ho, ZnSe:Y, ZnSe:Tb, ZnSe:Pd, ZnSe:Sb, ZnSe:Sb:V, ZnSe:V:Yb și obținute serii de probe cu diferite concentrații de impurități dopante. Va fi realizată sinteza nanopulberilor de ZnO, dopate cu elemente de pământuri rare (EPR) și dezvoltată o metodă nouă de dopare a ZnO cu metale de tranziție (MT) în procesul de sinteză hidrotermală cu microunde. Va fi elaborată tehnologia de sinteză și dopare a nanocristalelor de ZnSe prin metoda hidrotermală, obținută o serie de probe, dopate cu ioni de MT și EPR. Pe baza cercetării complexe a proprietăților electrice, luminescente și optice a mono- și nanocristalelor de ZnSe și ZnO; va fi stabilită dependența parametrilor ZnO nanodimensional de concentrația impurităților; vor fi stabilite particularități distincte de comportament a impurităților dopante în cristale cu dimensiuni reduse și voluminoase; vor fi stabilite mecanismele și propuse modele fizice a proceselor de incorporare a impurităților dopante și interacțiunea acestora cu defectele native și impuritățile de fon; vor fi identificate benzile de FL observate, stabilite mecanismele de radiație și va fi studiat spectrul energetic al impurităților de MT și EPR în mono- și nanocristalele de ZnSe și ZnO. Vor fi studiate tranzițiile intracentrale în limitele ionilor impurităților dopante, evaluate stările lor de sarcină și nivelele energetice a stărilor fundamentale și excitate.	2015 - 2018	Dr. hab. Dumitru Nedeoglo	399.0
15.817.02.28F	Activizarea agenților chimici prin coordonare pentru obținerea produselor inovative noi	Vor fi realizate sintezele compușilor coordinativi cu o serie de elemente d cu folosirea reacțiilor redox, în special cea de dimerizare oxidativă a derivaților tiosemicarbazonei aldehidei salicilice. Producții de reacție vor fi caracterizate prin diferite metode fizico-chimice: IR, CHNS și raze X pe monocristal. Ținând cont de specificul reacțiilor de disulfurizare oxidativă a compușilor coordinativi ai manganului, în premieră, vor fi efectuate reacții catalitice și în prezența altor solvenți	2015 - 2018	Dr. Petru Bulmaga	299.5

		cu scopul de a obține compuși coordinativi polinucleari sau supramoleculari cu proprietăți fizice relevante.			
15.817.02.29F	Fenomene fononice și termoelectronice în materiale nanostructurizate	Vor fi cercetate teoretic dependențele coeficienților cinetici de bază ai purtătorilor de sarcină (conductibilitatea electrică, conductibilitatea termică, coeficientul Seebeck) de dimensiunile geometrice ale nanofirelor segmentate Si/Ge, de temperatura și concentrația purtătorilor de sarcină. Vor fi determinați parametrii geometrici optimali ai nanofirelor pentru realizarea unui coeficient termoelectric <i>figure of merit</i> maximal. Va fi cercetată tranziția de la transportul de căldură nanodimensional către transportul de căldură microdimensional și vor fi determinate domeniile de valori pentru secțiunile transversale ale nanofirelor, pentru care are loc această tranziție. Vor fi stabilite particularitățile de depunere a peliculelor nanogranulate de metal-oxid din sistemul ZITO (ZnO-In ₂ O ₃ -SnO ₂), obținute prin metoda spray-pirolizei și vor fi obținute date privind formarea granulelor din diferite faze ale componentelor de bază a materialelor depuse.	2015 - 2018	Dr. hab. Denis Nica	870.2

Universitatea Tehnică a Moldovei

Total 1768.0 mii lei

1	2	3	4	5	6
15.817.02.20F	Transmisii planetare precesionale de putere și cinematice: dezvoltare constructivă, tehnologii industriale de fabricare și materiale noi	În scopul executării obiectivelor proiectului vor fi realizate: Alegerea și cercetarea materialelor noi pentru roți dințate a reductoarelor precesionale de putere bazate pe oțeluri aliate, care asigură: <i>Capacitate portantă înaltă; Așchiebilitate bună; Proprietăți de amortizare a vibrațiilor și zgomotului</i> ; Alegerea și cercetarea materialelor noi pentru roți dințate a reductoarelor precesionale de putere bazate pe pulberi metalici, care asigură: <i>Capacitate portantă înaltă; Proprietăți de amortizare a vibrațiilor și zgomotului; Proprietăți de autolubrifiere prin utilizarea lubrifianților solizi (MoS₂, grafit)</i> . Alegerea și cercetarea materialelor noi pentru roți dințate ale reductoarelor cinematice bazate pe materiale plastice ranforsate cu fibre de sticlă, care asigură: <i>proprietăți antifricțiune; proprietăți de amortizare a vibrațiilor și zgomotului; cost redus</i> . Alegerea și cercetarea materialelor noi pentru roți dințate ale reductoarelor cinematice bazate pe pulberi metalice, care	2015 - 2018	Acad. Ion Bostan	1216.0

		asigură;fiabilitate înaltă;capacitate portantă înaltă;proprietăți antifricțiune;nivel redus de zgomot și vibrații;cost redus.			
15.817.02.21F	Cercetarea și implementarea unui sistem durabil de e-learning	Va fi elaborat Ghidul de evaluare a cursurilor e-learning de catre experti și efectuarea notificării măsurilor de corecție.Va fi elaborat Chestionarul pentru evaluarea cursurilor e-learning de catre studenți.Va fi elaborată Metodologia de prelucrare a rezultatelor chestionarii studentilor și nominalizare a măsurilor corective.Va fi elaborat Setul de lucrări de laborator la cursul de “Senzori si traductoare” realizat în mediul labview.	2015 - 2018	Dr. Petru Todos	114.9
15.817.02.22F	Proprietățile termoelectrice și optice ale materialelor nanostructurate și dispozitivelor cu puncte cuantice	Va fi modelată, pentru prima data, tranziția metal-dielectric în cristalele organice cvasiunidimensionale (Q1D) de TTT_2I_3 . Va fi calculat spectrul renormat al fononilor. Va fi determinată temperatura critică Peierls. Se vor utiliza diferite tipuri de filtre pentru o mai buna filtrare a mesajului si o minimizare a diferențelor dintre mesajul digital injectat in laserul transmițător si cel recuperat. Vor fi deduse expresiile analitice pentru conductivitatea termică electronică în cristale organice Q1D de TTT_2I_3 de tip p cu diferite grade de puritate în modelul fizic nou. Vor fi calculate dependențele conductivității termice electronice ca funcție de energia Fermi. Vor fi determinați parametrii optimali pentru a obține valori maxime ale parametrului termoelectric de calitate.Vor fi obținute regiunile de codificare a mesajului digital in cazul diferitor tehnici de codificare. Mesaje cu amplitudini diferite vor fi transmise decodificate și filtrate în sistemele de comunicare optică bazat pe haos. Vor fi pregătite patru articole spre publicare.	2015 - 2018	Dr. hab. Anatolie Casian	322.2
15.817.02.23F	Modelarea matematică a comportării materialelor de construcție: de la structură la macroproprietăți	Va fi elaborată metoda de calcul a caracteristicilor mecanice ale subelementelor în domeniul de solicitare ireversibil (plastic), în baza diagramei de întindere a materialului examinat. În baza caracteristicilor obținute în urma descifrării diagramei de întindere a materialului, va fi construită diagrama în coordonatele modulului deviatorului tensorului tensiune și modulului deviatorului tensorului deformație, vor fi deduse relațiile dintre tensiuni și deformații pentru procese ciclice.Va fi analizată corelația dintre forma diagramei de întindere, construită în coordonatele modulului deviatorului tensorului tensiune și modulului deviatorului tensorului deformație a materialului și diagramelor ciclice. Va fi studiată influența istoriei solicitărilor ciclice asupra comportării	2015 - 2018	Dr. Viorica Marina	114.9

		actuale a materialului.			
--	--	-------------------------	--	--	--

Universitatea de Stat "Alec Russo" din Bălți

Total 238.7 mii lei

1	2	3	4	5	6
15.817.02.30F	Cercetarea compoziției, structurii și proprietăților straturilor superficiale ale sticlelor industriale și de model anorganice, tratate termochimic cu reagenți ce conțin fluorură.	Va fi elaborată metodologia de analiză a compoziției și structurii straturilor superficiale ale sticlelor de model anorganice, tratate termochimic cu reagenți ce conțin fluorură fără fenomenul dezcalcinizării. Va fi determinată grosimea straturilor superficiale ale sticlelor de model anorganice, modificate cu reagenți ce conțin fluorură cu și fără fenomenul dezcalcinizării. Vor fi determinate compozițiile sticlelor anorganice de model, care mai activ interacționează cu reagenți, ce conțin fluorură. Vor fi stabilite cauzele îmbunătățirii proprietăților fizice și chimice ale sticlelor de model anorganice după tratarea termochimică cu reagenți ce conțin fluorură cu și fără fenomenul dezcalcinizării.	2015 - 2018	Dr. hab. Șaragov Vasilii	238.7

Universitatea de Stat din Tiraspol

Total 663.8 mii lei

1	2	3	4	5	6
15.817.02.18F	Cercetarea structurilor funcțional-topologice și aplicațiilor	Vor fi determinate legăturile dintre existența punctelor fixe multiple la operatori speciali și structura modelelor matematico-economice. Vor fi obținute criterii de existență a punctelor fixe multiple pentru diverse distanțe pe produse carteziene. Va fi dezvoltat conceptul de funcție multivocă aproape periodică. Pentru grupuri topologice vor fi examinate extensii cu condiții de diadicitate. Vor fi obținute condiții centroafin-invariante pentru sistemele diferențiale ternare de tip Lyapunov-Darboux cu nelinearități pătratice. Vor fi determinate condițiile centroafin-invariante de stabilitate a mișcărilor neperturbate pentru sistemul diferențial bidimensional critic de tip Lyapunov cu nelinearități pătratice. Vor fi determinate condiții de integrabilitate pentru sistemele diferențiale cubice și obținute condiții de existență a punctului singular de tip centru. Vor fi studiate configurațiile posibile ale sistemelor diferențiale cubice ce posedă drepte invariante și	2015-2018	Acad. Mitrofan Cioban	357.3

		determinate formele canonice cu anumite drepte invariante.			
15.817.02.19F	Cercetarea modificării spectrului energetic al purtătorilor de sarcină în antimonidul de galiu sub influența dopanților din grupele elementelor de tranziți și pământuri rare și a interacțiunii donor-acceptor	Va fi perfectată tehnologia de obținere a peliculelor de antimonid de galiu și antimonid de galiu dopat cu elemente din grupa fierului prin metoda descărcărilor electrice de plasmă pe substraturi orientate de siliciu. Vor fi cercetate proprietățile galvano-magnetice, termoelectrice, optice și fotoelectrice ale peliculelor de antimonid de galiu dopat cu elemente din grupa fierului în comparație cu proprietățile optice ale masivelor respective. Vor fi studiate mecanismele de împrăștiere a purtătorilor de sarcină pentru peliculele obținute. Va fi analizată influența interacțiunii donor-acceptor asupra spectrelor de emisie și absorbție.	2015-2018	Dr. Postolachi Igor	306.5

Cercetări științifice aplicate în domeniul politicilor macroeconomice și programelor de dezvoltare economică, în direcția strategică 50.07 "Materiale, tehnologii și produse inovative"

ACADEMIA DE ȘTIINȚE A MOLDOVEI

Institutul de Fizică Aplicată

Codul (cifrul) proiectului	Denumirea proiectului	Rezultatele preconizate pentru anul 2017	Termenul de realizare a proiectului	Directorul de proiect, gradul științific	Volumul alocațiilor bugetare pe anul 2017, mii lei
-----------------------------------	------------------------------	---	--	---	---

Total 10403.6 mii lei

1	2	3	4	5	6
15.817.02.03A	Elaborarea de noi materiale optice nanostructurate din	Va fi efectuat studiul fenomenelor foto- și electrono-induse în straturi amorfe de sticle calcogenice <i>Ge-As-S(Se)</i> în diferite	2015-2018	dr. hab. Iovu Mihail	1710.2

	nanocompozite în baza de polimeri-semiconductori anorganici cu aplicații practice	condiții, cât și în structuri multistrat nanodimensionale. Prin metode holografice și cu fascicul de electroni vor fi formate rețele de difracție cu relief. Prin metode SEM și spectroscopie elipsometrică vor fi studiate morfologia și proprietățile rețelelor și determinate constantele optice. Va fi efectuat studiul teoretic a caracteristicilor de transport în diferite nanostructuri, vor fi cercetate particularităților dinamicii de localizare a electronilor în materiale nanostructurate, ce conțin nanoclasteri din metal-carbon de dimensiuni mici, și va fi elaborat modelul cinetic de activitate antioxidantă pentru unele biomacromolecule (vitamina E și omologii ei).			
15.817.02.04A	Sintetizarea și caracterizarea materialelor semiconductoare calcogenice multicomponente noi pentru aplicații în fotovoltaică și fonică	Vor fi obținute distribuțiile spectrale ale fotoluminescenței, transparenței, reflexiei și elipsometriei cristalelor calcogenice și ale straturilor subțiri $Cu_2ZnSn(S,Se)_4$. Prin prelucrarea spectrelor menționate vor fi determinați parametrii optici ai obiectelor de studiu. Vor fi elaborate metode de modelare optică și asamblate instalații pentru înregistrarea elementelor optice de difracție.	2015-2018	acad. Arușanov Ernest	2858.4
15.817.02.05A	Metode fizico-chimice și aspectele ingineresti ale obținerii materialelor și suprafețelor noi pentru tehnologiile de multiscară	Vor fi optimizați parametrii de electrodepunere a aliajelor de $Fe-W$ ($Fe-Mo$). Vor fi obținute materiale noi în bază de spume metalice. Vor fi obținute nanofire cu utilizarea sintezei template în baza de Co. Vor fi studiate proprietățile magnetice ale nanomaterialor obținute prin electrodepunere și comparate cu alte materiale. Va fi studiată termodinamica procesului de nucleare în procesul de formare a nanoparticulelor. Vor fi stabilite legăturile modificării suprafețelor metalice prin sintetizarea pe acestea a carburilor la alierea prin scântei electrice cu electrozi din grafit și metale tranzitorii: Ti , W , Mo și Cr . Va fi cercetată influența parametrilor dispozitivului inductiv-capacitiv asupra procesului electrochimic și proprietăților depunerilor galvanice. Va fi studiată aderența acoperirilor de fier obținute la utilizarea curentului de impulsuri.	2015-2018	mem. cor. Dicusar Alexandr	2248.7
15.817.02.06A	Deformarea la nanoindentare pentru caracterizarea mecanică și inducerea unor structuri locale noi pentru materiale vitroase, polimerice și cristaline	Vor fi determinate particularitățile de deformare, parametrii mecanici de bază (duritatea, modul Young, rezistența la fisurare) și structura zonei deformate pentru materialele vitroase borofosfatice și SiO_2 cristalin și amorf în funcție de valoarea și viteza de aplicare a sarcinii la indentare. Va fi stabilită influența metodei de obținere	2015-2018	dr. Șikimaka Olga	926.2

		și a structurii compozitelor de hidroxiapatită–biosticlă asupra plasticității, elasticității și fragilității acestora. Vor fi obținute materiale elastomerice termoprosesabile (MET) cu proprietăți mecanice avansate. Vor fi studiate diferite metode de reciclare a lor cu utilizarea dicumilperoxidului, reciclare dublă și triplă și cercetate proprietățile mecanice ale MET reciclate. Vor fi analizate căile de îmbunătățire a proprietăților mecanice ale materialelor reciclate.			
15.817.02.07A	Transfer de sarcină, căldură și masă la acționări termoelectrofizice și cavitaționale; elaborări tehnologice și tehnice	Vor fi determinate transferul de căldură în procesele evaporare-condensare la circulația electrohidrodinamică (EHD) a agentului termic și funcționalitatea convertorului EHD multietajat. Vor fi stabilite particularitățile: procesului de fierbere pe suprafețe poroase și a transferului de căldură în câmp electric; acțiunii, inclusiv indirecte, a curentului electric la extragerea fracțiilor proteice din produse lactate secundare în concentrate și izomerizarea lactozei în lactuloză; regimurilor de crioconcentrare la conservarea prin deshidratare la temperaturi joase și acțiuni electrofizice; difuziei componentelor prețioase din mere la tratarea prin metodă complexă cu electropasmoliză și preparat fermentativ. Vor fi cercetate acțiunile fenomenelor capilare, microcurenților cavitaționali în scopul argumentării accelerării și sporirii extracției din materiale vegetale în câmpul cavitațional în funcție de caracteristicile câmpului ultrasonor – frecvență, amplitudinea oscilațiilor câmpului acustic, durata și temperatura tratării, gradul de fărâmițare și unflare a materiei prime. Va fi elaborată și realizată schema de procesare (iradiere) cu raze ultraviolete a nanocompozitului în baza diatomitului cu TiO_2 , obținute probe de fotocatalizator DDT și testate, privind degradarea substanțelor organice (soluție model - colorant), condițiile de descompunere maximă și propus mecanismul de înlăturare a colorantului.	2015-2018	acad. Bologa Mircea	2660.1

Institutul de Inginerie Electronică și Nanotehnologii „Dumitru Ghițu”

Total 7194.1 mii lei

1	2	3	4	5	6
15.817.02.08A	Materiale nanostructurate cu	Vor fi elaborați senzori conductometrici de radiație și substanțe	2015-2018	dr. hab.	1796.3

	bandă interzisă largă pentru dispozitive optoelectronice și plasmonice	chimice în baza structurilor GaN, ZnO, SnO ₂ , TiO ₂ și a structurilor hibride. Vor fi studiate și identificate mecanismele de sensibilitate a senzorilor. Vor fi elaborate tehnologii de producere a soluțiilor solide Mg _x Zn _{1-x} O cu compoziție dirijată, vor fi obținute structuri planare în baza soluțiilor solide Mg _x Zn _{1-x} O pentru x=0,05; 0,15; 0,25 și elaborate procedee tehnologice de confecționare a senzorilor de radiație UV de tip MSM, diodelor Schottky, preparate pe straturi de ZnO, GaN, structurilor NiO/ZnO. Vor fi studiate caracteristicile fotoelectrice și timpul de răspuns al fotoreceptoarelor interdigitale și determinate condițiile tehnologice optime de obținere a structurilor și formare a fotoreceptoarelor. Vor fi elaborați senzori cu fibră optică în baza materialelor oxidice de ZnO și TiO ₂ , având ca principiu de funcționare efectul de refracție a luminii laser. Vor fi realizați senzori în baza structurilor cu unde acustice de suprafață (SAW). Va fi determinată viteza de propagare a undei acustice de suprafață în funcție de morfologia, nanostructurarea structurilor sensibile de ZnO și GaN. Vor fi determinate frecvențele de rezonanță și coeficienții complecși de transmisie și reflexie a structurilor SAW în funcție de designul senzorului.		Rusu Emil	
15.817.02.09A	Micro și nanostructuri funcționale din semiconductori organici și anorganici pentru microelectronică. Convertoare de energie.	Vor fi obținute fire monocristaline din bismut dopat în înveliș de sticlă cu diametrul necesar și anizotropia forței termoelectromotoare înaltă. Pe baza acestor fire va fi creat și optimizat senzorul anizotrop de gradient al fluxului termic. Vor fi obținute straturi monocristaline și fire de izolatori topologici cu eficiență termoelectrică înaltă la temperatura camerei. Din straturi și fire va fi creat dispozitivul de răcire optim pentru microcircuite și detalii în dispozitive electronice, ce contribuie la mărirea timpului de funcționare. Se preconizează de a elabora un concept al mașinii Stirling de tip BETA, care are ca mecanism de distribuție - mecanismul rombic. Vor fi fabricate următoarele noduri: mecanismul rombic de distribuție, încălzitorul cu țevi, regenerador inelar cu diferite materiale în calitate de regenerador, răcitor inelar cu răcire cu aer. Se va testa fiecare nod separat (prin suflarea aerului) și vor fi optimizate toate nodurile: regeneradorul, răcitorul și încălzitorul cu scopul ridicării capacității schimbului	2015-2018	dr. hab. Nikolaeva Albina	3316.3

		de căldură.			
15.817.02.10A	Elaborarea dispozitivelor medicale	Vor fi elaborate schemele electrice și funcționale pentru mostrele prototip ale dispozitivului de fototerapie antibacteriană, dispozitivului de fototerapie în neurologie și a dispozitivului de hipotermie. Va fi elaborată și confecționată „casca de răcire” pentru amplasarea dispozitivului de răcire. Vor fi corectate și ajustate circuitele pentru variantele finale. Pentru dispozitivul de fototerapie antibacteriană va fi elaborată tehnologia și mecanismele introducerii radiației diodei emițătoare de lumină în fibra optică. Va fi elaborat cablajul imprimat pentru variantele finale ale dispozitivelor. Vor fi asamblate și montate dispozitivele, ținând cont de modificările curente. Vor fi fabricate mostrele prototip.	2015-2018	dr. Nica Iurie	2081.5

Institutul de Matematică și Informatică

Total 3158.2 mii lei

1	2	3	4	5	6
15.817.02.01A	Metode analitice și numerice de soluționare a problemelor de evoluție, optimizare și teoria așteptării	Vor fi elaborați și teoretic argumentați noi algoritmi numerici de soluționare a problemelor generalizate Markov decizionale, problemelor multicriteriale de control și problemelor de evoluție bazați pe metodele programării dinamice stocastice, teoria așteptării și metodele în diferențe finite. Vor fi studiate modele de difuzie cu viteză finită și vor fi obținute estimări asimptotice ale caracteristicilor de bază pentru astfel de modele.	2015-2018	dr.hab. Lozovanu Dmitrii	891.2
15.817.02.02A	Modele și tehnologii în ingineria sistemelor inteligente și a calculului performant	Se vor propune modele de calcul paralel ca o forma slabă de cooperare cu control sau fără control. Se va stabili puterea de calcul, eficiența și complexitatea descriptivă a modelelor. Se vor rezolva probleme concrete de optimizare a modelelor de calcul propuse. Se va elabora un set de instrumente pentru digitizarea și recunoașterea tezaurului istorico-lingvistic și cultural tipărit cu caractere chirilice în secolele 17-20. Se vor elabora facilități de generare a indicatorilor de raportare ce țin de resursele umane în cadrul Sistemului Informațional Analitic al instituției de cercetare. Se va elabora un Sistem Suport pentru Decizii cu modele predictive în baza tehnologiei Sonares ținând cont de specificul	2015-2018	dr. Ciubotaru Constantin	2267.0

		managementului situațiilor excepționale.			
--	--	--	--	--	--

Institutul de Ecologie și Geografie

Total 6567.9 mii lei

1	2	3	4	5	6
15.817.02.20A	Studiul impactului activităților economice a Regiunii de dezvoltare economică Centru (bazinul r. Răut - arie pilot) în scopul protejării potențialului natural pentru asigurarea dezvoltării durabile.	Va fi evaluat fluxul, cantitatea, starea morfologică, impactul și stabilite metodele de valorificare a deșeurilor asupra componentelor de mediu (biodiversitate, apă, sol, aer și sănătatea populației) în ecosistemele urbane. Evaluată starea socio-economică și ecologică a teritoriului cercetat. Va fi estimat nivelul impactului scurgerilor de suprafață asupra bioproductivității vegetației și elaborate scenarii de reducere a nutrienților în diferite zone funcționale (locative, industriale, umede) din ecosistemele urbane. Vor fi evidențiate sursele și nivelul de impact al activităților socio-economice asupra mediului și completată baza de date. Va fi calculat și analizat Indicele de Dezvoltare Umană la nivel regional și local. Va fi studiat mecanismul de reglementare economică și juridică a impactului asupra mediului în Regiunea de Dezvoltare Economică Centru.	2015-2018	dr. hab. Bulimaga Constantin	3442.0
15.817.02.21A	Evaluarea integrată a impactului antropic asupra ecosistemelor reprezentative în scopul conservării și extinderii Ariilor Naturale Protejate de Stat în contextul cerințelor Directivelor UE	Va fi evaluat potențialul ecologic al 5 ANPS din baz. fl. Nistru – raioanele administrative Călărași și Strășeni, estimat impactul asupra calității elementelor specifice și a riscului ce le amenință integritatea. Va fi determinat gradul de poluare a solului, apei și biotei cu SO ₂ , NO _x , metale grele (MG) și radionuclizi; starea și abundența speciilor valoroase, elementele geologice; calculate Limitele Critice ale MG în componentele ANPS. Va fi realizată pașaportizarea ANPS studiate, cu evidențierea elementelor specifice – floră, faună, geologice, conform directivelor UE. Va fi evaluată dinamica componentei calitative/cantitative a depunerilor atmosferice (solide și lichide) în ecosistemul Pădurea Hâncești. Va fi elaborat Planului de Management pentru Zona umedă de importanță internațională „Lacurile Prutului de Jos”. Va fi estimat impactul potențial al schimbărilor climatice asupra speciilor de stejar (<i>Quercus robur</i> și <i>Q. petraea</i>) și apreciată vitalitatea	2015-2018	dr. Tărlău Anatol	3125.9

		ecosistemelor silvice (zona de centru a republicii).			
--	--	--	--	--	--

Grădina Botanică (Institut)

Total 8853.8 mii lei

1	2	3	4	5	6
15.817.02.22A	Conservarea diversității specifice și intraspecifice a plantelor lemnoase, implementarea celor mai valoroase în economia națională	Vor fi: editate monografiile: “Introducția plantelor conifere (<i>Pinophyta</i>) în R. Moldova” și “Dendroflora cultivată din R. Moldova”; obținute date științifice cu privire la particularitățile de creștere, dezvoltare și producție a două soiuri de cătină și un soi de aronie; obținute plantule pentru portaltui în scopul altoirii formelor valoroase de nuc; efectuate lucrări de reconstrucție în expoziții – completarea cu specii și cultivaruri noi (Dendrariu – 10 taxoni; Pinariu – 5 taxoni; Rozariu – 30 taxoni; Lianariu – 5 taxoni); mobilizat și completat genofondul in vivo al colecțiilor de teren închis și deschis cu 50-60 taxoni de perspectivă.	2015-2018	dr. Bucațel Vasile	1915.7
15.817.02.23A	Introducerea și valorificarea speciilor de plante utile pentru economia națională	Genofondul de plante utile se va extinde cu 15 taxoni noi. Vor fi stabilite particularitățile biomorfologice și aspectele fenologice la speciile de plante: medicinale - <i>Teucrium chamaedrys</i> și <i>Teucrium polium</i> ; aromatice - <i>Monarda didyma</i> și <i>Monarda fistulosa</i> ; condimentare – <i>Verbena officinalis</i> , <i>Verbena triphilla</i> și <i>Cardiospermum halicacabum</i> , iar în anul III de cultură – vor fi colectate și condiționate mostre pentru studii fitochimice. Vor fi stabiliți parametrii agrobiologici la speciile de plante furajere din genul <i>Onobrychis</i> . Va fi determinat ritmul de creștere și dezvoltare, producția de masă proaspătă, compoziția biochimică, evaluat potențialul de obținere a biogazului, ritmul de dehidratare și defoliere a plantelor la hibridul <i>Miscanthus giganteus</i> (plantă energetică). În câmpul de culturi comparative a speciei medicinale în masa vegetativă la <i>Thymus citriodorus</i> va fi determinat conținutul în ulei volatil în vederea creării de material biologic nou cu calități superioare. La specia <i>Sorghum almum</i> vor fi determinați indicii fizici și fiziologici a materialului semincier colectat; evidențiate particularitățile agrobiologice a formelor valoroase. Vor fi stabilite potențialul de producție de herbă la speciile <i>Teucrium hircanicum</i> , <i>Teucrium polium</i> , <i>Monarda</i> , <i>Verbena officinalis</i> ,	2015-2018	dr. Teleuță Alexandru	1592.3

		<i>Verbena triphilla</i> și <i>Cardiospermum halicacabum</i> , fructificarea și calitatea semințelor la <i>Onobrychis arenaria</i> .			
15.817.02.24A	Cercetarea, conservarea ex situ și utilizarea genofondului de plante de teren protejat în Republica Moldova	Genofondul plantelor tropicale, subtropicale și suculente în rezultatul mobilizării taxonilor noi va fi completat cu 15-25 specii, forme și varietăți noi din fam. <i>Agavaceae</i> , <i>Punicaceae</i> , <i>Cactaceae</i> etc. Colecțiile de plante de teren protejat create pe parcursul a cca 50 de ani și care numără 2763 taxoni vor fi păstrate în stare vie, și va servi ca material ilustrativ didactic pentru elevi, liceeni, studenți, profesori și amatori.	2015-2018	dr. Țîmbali Valentina	1919.6
15.817.02.25A	Cercetarea mecanismelor adaptive la plantele ornamentale în condiții ex situ pentru conservarea, ameliorarea și valorificarea lor în Republica Moldova	Va fi menținut genofondul de plante ornamentale, care însumează 1529 taxoni. Colecțiile de plante ornamentale vor fi completate cu cca 50 specii și soiuri noi. Vor fi inițiate lucrările de trasare a cărărilor și de plantare în colecțiile-expoziții noi – „ <i>Hostariu</i> ” și „ <i>Plante suculente</i> ”. Va fi monitorizată starea fitosanitară a colecțiilor și expozițiilor grădinii botanice. Vor fi elaborate metode eficiente de combatere a patogenilor și dăunătorilor. Va fi realizat studiul comparativ al ciclului ontogenetic pentru specii și cultivari noi de <i>Argiranthemum</i> , <i>Hosta</i> și <i>Santolina</i> . Evidențiat ritmul de dezvoltare în condiții de cultură. Determinată productivitatea de semințe și cea vegetativă. Vor fi obținute soiuri noi de plante ornamentale (4 soiuri). Vor fi obținute brevete pentru 2 soiuri de <i>Chrysanthemum</i> . Vor fi perfectate seturile de documente pentru 2 soiuri de culturi floricole, în scopul înregistrării cererii de brevet.	2015-2018	dr. Sîrbu Tatiana	1483.3
15.817.02.26A	Fundamentarea științifică privind elaborarea tehnologiilor de înmulțire in vitro a speciilor valoroase, de interes economic pentru R. Moldova.	Vor fi evidențiate, regenerate și transplantate în teren protejat și teren experimental deschis în calitate de plante-donor pentru prelevări și inoculare la culturile <i>Lycium barbarum</i> 2 taxoni noi, <i>Actinidia kolomikta</i> , <i>Actinidia arguta</i> , <i>Schisandra chinensis</i> , două varietăți de cultivari din genul <i>Rubus</i> , 8 hibridi <i>murXzmeur</i> , <i>Aronia melanocarpa</i> – cultivar <i>Nero</i> , 5 soiuri plante rare fam. <i>Amarillydaceae</i> genului <i>Galantus</i> . Vor fi stabiliți termenii optimați de prelevare a explantilor și inoculilor, ales sterilizantul corespunzător, expunerea optimă, descris protocolul și schema procedurii de aseptizare. Se va selecta, alcătui și testa componenta mediilor solide și lichide care corespund proceselor de microclonare, micropropagare, rizogeneză. Vor fi elaborate și descrise protocoalele formulor	2015-2018	dr. Ciorchină Nina	1942.9

		<p>pentru mediu, protocolul micropropagării tehnologiei elaborate la speciile și varietățile <i>Lycium barbarum</i>, <i>Actinidia arguta</i>, 5 varietăți de <i>Rubus fruticosus</i> și <i>Rubus laciniatus</i> precum și doi hibrizi zmeur X mur. <i>Tayberry in vitro</i> și <i>ex vitro</i>, <i>Aronia melanocarpa</i> – cultivar <i>Nero</i>, 5 soiuri plante rare fam. <i>Amarillydacea</i> a genului <i>Galantus</i>. Va fi stabilită anatomia laminei frunzei la taxonii cultivați în cultura <i>in vitro</i>, <i>ex vitro</i> și <i>ex situ</i> la speciile <i>Rubus fruticosus</i> și <i>Rubus laciniatus</i>, <i>Aronia melanocarpa</i> – cultivar <i>Nero</i>, la 5 taxoni din genul <i>Rubus</i>, 3 taxoni din genul <i>Lycium L.</i>, 5 specii rare incluse în Cartea Roșie.</p>			
--	--	---	--	--	--

Institutul de Zoologie

Total 6152.4 mii lei					
1	2	3	4	5	6
15.817.02.27A	Stabilirea structurii, funcționării, toleranței comunităților de hidrobionți și dezvoltarea principiilor științifice ale managementului bioproductivității ecosistemelor acvatice	Va fi apreciată dinamica multianuală a stării ecosistemelor fl. Nistru, r. Prut în special al conținutului substanțelor biogene și toxice - parametri determinanți în evoluția productivității bacterio- și fitoplanctonului, nevertebratelor planctonice și bentonice, ihtiofunei. Va fi evaluat impactul unor poluanți și substanțe nutritive asupra intensității proceselor producționale, consumului biochimic și chimic al oxigenului, pentru estimarea proceselor de autoepurare/ autopoluare în ecosistemele investigate. Va fi determinat potențialul productiv piscicol al fl. Nistru (limitele teritoriale ale Republicii Moldova), cu evidențierea factorilor ecologici determinanți, pregătită baza științifico-materială și informațională pentru reabilitarea populațiilor speciilor native de pești cu diverse statute de raritate.	2015-2018	dr. hab. Zubcov Elena	6152.4

Institutul de Chimie

Total 8613.20 mii lei					
1	2	3	4	5	6
15.817.02.14A	Elaborarea metodelor de obținere a terpenoidelor valoroase prin valorificarea resurselor renovabile din Republica Moldova” (2015-	Vor fi elaborate metode eficiente noi de funcționalizare radicalică, oxidativă, electrochimică și fotooxidativă a unor terpenoide accesibile. Vor fi obținute noi substanțe bioactive - importante pentru medicină și industria farmaceutică. Vor fi obținuți compuși	2015-2018	dr. hab. Ungur Nicon	2006.4

	2018)	noi prin transformarea ozonolitică a terpenoidelor în solvenți inofensivi mediului ambiant.			
15.817.02.15A	Controlul stabilității și calității sistemelor ecologice pe termen scurt și lung în Republica Moldova	În baza diferențierii ecuațiilor bilanțului de masă, specifice sistemelor bifazice multicomponente, vor fi derivate relațiile de calcul al acțiunii tampon în raport cu toți componenții fazei apoase și fazei solide. Vor fi studiate particulele minerale sedimentate și în suspensie, obținute prin operațiuni de spălare a diferitor tipuri de soluri; recoltarea și pregătirea probelor din sisteme naturale (râurile Nistru, Bâc și Ișnovăț). Vor fi stabilite condițiile și parametrii optimi în scopul măririi semnalului analitic pentru determinarea cationilor metalelor grele la nivel de urme atât din soluțiile model, cât și în obiectele mediului ambiant (ape naturale). Va fi elaborată o metodă spectrofotometrică expres de determinare cantitativă a anetolului și stabilită aplicabilitatea metodei propuse de analiză pentru standardizarea materialul vegetal, tipic pentru Republica Moldova. Vor fi evaluate caracteristicile metrologice ale metodei propuse de analiză, stabilirea capacității metodei pentru standardizarea materialelor vegetale.	2015-2018	dr. hab. Povar Igor	1228.4
15.817.02.16A	Dirijarea caracteristicilor sorbțional-structurale ale adsorbanților carbonici și minerali și a materialelor polifuncționale în scopul utilizării lor în practică	Vor fi optimizate procesele de tratare a apelor subterane de poluanți organici și anorganici prin aplicarea adsorbanților carbonici în condiții de laborator. Va fi elucidată influența chimiei suprafeței adsorbanților carbonici în procesul de adsorbție a poluanților. Va fi adaptată metodologia de determinare a ionilor de nitrat în apele naturale colorate. Eficiența tehnologiilor elaborate de tratare a apelor de poluanți organici și anorganici va fi verificata în instalație pilot. Va fi elaborată metodologia delimitării caracteristicilor stratului dublu electric în proximitatea suprafețelor bazale și laterale a montmorilonitului aplicând diferite modele electrostatice și va fi stabilită influența intercalării lui cu oligomeri de aluminiu. Vor fi elaborate noi produse terapeutice (dermatologice) în baza taninurilor modificate (din rumeguș de stejar) și determinate caracteristicile fizico-chimice, activitatea antioxidantă și microbiologică ale acestora.	2015-2018	dr. hab. Lupașcu Tudor	2509.9
15.817.02.17A	Apa ca mediu pentru construirea substanțelor chimioterapice	Vor fi stabilite condițiile optime de sinteză a inhibitorilor integraz HIV-1 din clasa derivaților spiro-ciclopropanoxindolilor în medi	2015-2018	dr. hab. Macaev Fliur	1059.8

		apos. Vor fi elaborate metode de sinteză și va fi studiată relația structura chimică - activitatea antifungică și antibacteriană pentru un derivați ai 3-(1H-1,2,4-triazol-1-il)-2H-cromen-2-olilor.			
15.817.02.18A	Asamblarea și studiul complexilor metalelor tranziționale cu nuclearitate variată în baza liganzilor polifuncționali și macrociclici utili pentru agricultură, industria alimentară și biotehnologii avansate.	Vor fi elaborate metode și procedee de sinteză și obținuți compuși coordinativi moleculari și supramoleculari noi ai manganului, vanadiului, fierului, cobaltului, nichelului, zincului și cuprului cu agenți de coordinație polidentati și polifuncționali, precum și compoziții cu proprietăți utile pentru agricultură, biologie și biotehnologii avansate. Va fi stabilită compoziția chimică a complexilor coordinativi obținuți, modul de coordinare al liganzilor și gradul de denticitate al acestora, parametrii celulei elementare, structura moleculară și supramoleculară a compușilor obținuți, utilizând metoda difracției cu raze X. Vor fi selectați și transmiși pentru încercări în practică compușii coordinativi și compozițiile noi cu potențiale proprietăți utile: stimulatori de creștere și dezvoltare a plantelor de cultură, algelor, micromicetelor; inhibitori ai proceselor de coroziune a oțelurilor în apă, fotoluminiscente, adsorbitive și coloristice pentru masele plastice.	2015-2018	dr. hab. Bulhac Ion	1295.4
15.817.02.19A	Studierea complexă a mediului geologic pentru prevenirea poluării și utilizarea rațională a resurselor minerale	Va fi acordat suport științific autorităților locale și centrale în elaborarea acțiunilor și recomandărilor privind cercetarea loturilor intens poluate pentru prevenirea și diminuarea riscurilor de poluare și planificare a acțiunilor de remediere a lor. În baza datelor de calitate a apelor subterane pe orizonturi acvifere, vor fi create hărți speciale de calitate, iar rezultatele obținute vor fi implementate în rețeaua de monitoring al apelor subterane.	2015-2018	dr. Bogdevici Oleg	513.3

Institutul de Geologie și Seismologie

Total 4924.1 mii lei

1	2	3	4	5	6
15.817.02.11A	Dezvoltarea metodelor și sistemelor de monitorizare cu considerarea condițiilor specifice ale zonei seismice Vrancea	Monitorizarea seismicității teritoriului R.Moldova prin intermediul Rețelei de stații seismice; completarea bazei de date alcătuită din înregistrările digitale ale evenimentelor locale, regionale și	2015-2018	dr. Stepanenco Nila	2052.6

		<p>teleseismice; se vor obține în timp real formele de undă de la stațiile din teritoriu, cât și de la cele din zona epicentrală, care vor fi procesate, analizate și arhivate. Produsul de bază al cercetării sunt datele seismice autentice complete de la stațiile din teritoriul R.Moldova, care vor completa datele despre cutremurele vrâncene catalogate din anul 1984. Se va realiza informarea operativă a factorilor de decizie la producerea evenimentelor seismice, diseminarea informațiilor despre cutremurele înregistrate către mass-media și publicul larg prin intermediul canalelor de comunicație. Va fi completată baza de date a parametrilor dinamici ai clădirilor deja instrumentate cât și a construcțiilor noi din or. Chișinău, în baza metodologiei elaborate în cadrul Institutului. Datele vor fi utilizate la evaluarea stării tehnice, inventarierea și pașaportizarea blocurilor locative.</p>			
15.817.02.12A	<p>Cercetări ale acțiunilor și mișcărilor seismice asociate cutremurilor din zona Vrancea în scopul sporirii securității seismice a Republicii Moldova</p>	<p>Va fi efectuată o primă analiză a fondului construit al Republicii Moldova din punct de vedere al vulnerabilității la seismele puternice. În baza rezultatelor obținute vor fi creată <i>Rețeaua națională de clădiri reprezentative</i> - element indispensabil în monitorizarea riscului seismic în Republica Moldova. Rețeaua va conține un număr limitat de construcții, dar care vor reprezenta caracteristicile fizice ale întregului fond construit. De rând cu sarcina principală - monitorizarea evoluției în timp a stării tehnice a fondului construit, Rețeaua națională de clădiri reprezentative va contribui la soluționarea și altor probleme importante, cum ar fi: evaluarea distribuției intensității cutremurelor pe teritoriul RM în baza informației macroseismice; determinarea funcției de atenuare a oscilațiilor seismice (zonare seismică); determinarea influenței condițiilor de teren asupra reacției (gradului de deteriorare) a clădirilor (microzonare seismică); detectarea prezenței deformațiilor invizibile (ascunse) ale clădirilor; aprecierea indirectă a calității lucrărilor de consolidare; completarea bazei de date cu valori experimentale reale ale parametrilor dinamici ai construcțiilor de diferite tipuri.</p>	2015-2018	dr. hab. Alcaz Vasile	1393.6
15.817.02.13A	<p>Studii de sinteză privind structura geologică și stratigrafia</p>	<p>Vor fi efectuate corelări structurilor tectonice și formațiunilor de</p>	2015-2018	dr. Nicoara Igor	1477.9

	formațiunilor sedimentare, a Republicii Moldova, cu scopul extinderii bazei de substanțe minerale utile autohtone	roci cristaline și sedimentare de pe teritoriul Republicii Moldova. Vor fi elaborate scheme stratigrafice pentru complexe de roci a fundamentului cristalin, paleozoicului, mezozoicului și cenozoicului. Va fi elaborat compendiu privind evoluția scoarței terestre a teritoriului Republicii Moldova în perioada neogenă, care va reprezenta o bază pentru elaborarea ediției noi a hărților geologice pentru teritoriul Republicii Moldova. Vor fi elaborate propuneri privind utilizarea rațională a materiei prime autohtone pentru utilizarea acestora în industria construcțiilor.			
--	---	--	--	--	--

MINISTERUL EDUCAȚIEI

Universitatea de Stat din Moldova

Total 4005.6 mii lei

1	2	3	4	5	6
15.817.02.34A	Dispozitive optoelectronice și de înregistrare a informației optice obținute pe bază de materiale semiconductoare multifuncționale și de structuri nanolamelare	Vor fi obținute homo și heterojoncțiuni din InP cu strat epitaxial p ^o InP. Vor fi cercetate caracteristicile electrice și fotoelectrice a structurilor cu stratul epitaxial optimizat. Vor fi obținute celule fotovoltaice cu eficiența $\geq 15\%$. Vor fi obținute heterostructuri nCdS-pCdTe:Sb, nCdS-pCdTe:Mn cu strat buffer CdO de grosimi optime (8-10 nm). Vor fi determinate parametrii electrice și fotoelectrice la 300 K și iluminare 100 mW/cm ² . Vor fi obținute straturi de GaN dopate cu Zn depuse pe suporturi de Si cu straturi intermediare de AlGaN/AlN obținute prin reciclare termică a straturilor de AlN. Vor fi obținute straturi proprii de GaN cu grosimi $\leq 10 \mu\text{m}$ cu conductibilitatea electrică de tipul -n. Pe baza acestor straturi vor fi obținute joncțiuni p-n. Va fi asamblată și ajustată instalația pentru identificarea obiectelor organice cu mărimi $\leq 1 \text{ mm}$ la o distanță de 15-20 m. Va fi elaborată metoda de prelucrare computerizată a imaginilor optice și holografice ale obiectelor înregistrate prin metoda schimbărilor fotostructurale a straturilor fotosensibile As-Se-	2015 - 2018	Dr. Gasin Petru	1881.0

		S.Vor fi obținute structuri lamelare GaTe – CdTe și GaTe – ZnTe. Vor fi cercetate proprietățile electrice optice și fotoluminescente și vor fi formulate cerințele pentru construirea fotoreceptorului pentru regiunea UV a spectrului.			
15.817.02.35A	Elaborarea procedeeleor de epurare a apelor reziduale de poluanți greu bipodegradabili și compoziția, autopurificarea chimică, posibilități de valorificare a apelor din bazinul Nistrului de jos	Va fi obținută o schemă tehnologică a procesului de înlăturare a agenților de emoliere din soluții model și ape reziduale textile prin metode de electroflotare, coagulare, electroflotocoagulare în combinație cu oxidarea catalitică și fotocatalitică cu peroxid de hidrogen în prezența ionilor de fier (II) și adsorbție consecutivă pe carbuni activi. Va fi elaborat un proces tehnologic nou de pretratare complexă a deșeurilor agroindustriale de biomasă mixtă și obținere a biogazului în condiții optime. Va fi studiată compoziția sedimentului format în urma procesului de fermentare și vor fi indentificate căile de utilizare a lui în calitate de fertilizant al solului. Va fi monitorizat sezonier compoziția chimică, starea redox și capacitatea de autopurificare chimică a apelor fl. Nistru în amonte și aval de vărsare a afluenților Răut și Ichel, precum și compoziția chimică a apelor din afluenți și lacurile din bazinul r. Bîc, Ghidighici și Dănceni.Vor fi determinate mecanismele transformărilor fotochimice și celor redox catalitice a poluanților din diferite clase și determinați parametrii ce caracterizează autopurificarea apelor.	2015 - 2018	Dr. Gonța Maria	859.7
15.817.02.36A	Implementarea tehnologiilor de biologizare și ecologizare a proceselor pedofuncționale în condiții de regim irigat și neirigat prin utilizarea algelor azot fixatoare în calitate de Fertilizatori	Vor fi efectuate experimente în scopul estimării rolului algelor azot fixatoare în sporirea productivității plantelor de cultură în condiții de irigare și neirigate. Vor fi monitorizați indicii de mobilitate și accesibilitate a apei, indicii de așezare (densitatea aparentă, porozitatea totală și diferențială), dinamica formării micro- și macroagregatică a cernoziomurilor în condiții de biologizare a proceselor elementare pedogenetice în regim irigat și neirigat.	2015 - 2018	Dr. Șalaru Victor	703.0
15.817.02.37A	Modele matematice și calcul performant în soluționarea problemelor cu caracter aplicativ	În premieră, vor fi studiate proprietățile complexului de relații multi-are cu grupurile de omologii neizomorfe cu zero. În baza proprietăților obținute se vor elabora metode de soluționare a problemelor de amplasare cu ponderi speciale,	2015 - 2018	Dr. Cataranciu Sergiu	258.9

		definite pe elementele complexului. Va fi realizată construirea și analiza teoretică a modelului de transport de tip multicriterial cu impunerea criteriului de minimizare a timpului maxim de realizare a soluției. Pentru modelul obținut vor fi elaborate metode de soluționare cu justificarea teoretică a acestora și evidențierea tipurilor de soluții. Vor fi examinate probleme de modelare a proceselor decizionale dinamice: a) Investigarea rolului informației și modului de informare a jucătorilor, care participă la diferite procese dinamice de luare a deciziilor, prin utilizarea instrumentelor matematice ale teoriei jocurilor și modelarea proceselor de luare a deciziilor în funcție de gradul de informare a decidenților. b) Construirea modelelor matematice de control Pareto-Nash-Stackelberg (PNS) discrete și continue. Formularea problemelor de control PNS și stabilirea condițiilor de existență a soluțiilor. Cercetarea proprietăților mulțimilor de soluții. Vor fi elaborate produse software pentru soluționarea numerică a problemelor complexe ale fizicii matematice, definite pe domenii multiplu conexe. Vor fi examinate sisteme de ecuații algebrice liniare de dimensiuni mari.			
15.817.02.38A	Dezvoltarea sistemelor informatice inteligente orientate pe familii de probleme decizionale cu aplicare în educație și cercetare	Vor fi realizate: Dezvoltarea conținuturilor digitale ale cursurilor electronice: Sisteme Suport pentru Decizii (SSD), Rețele de Calculatoare (RC), Data Mining (DM), Elaborarea Generativă a Produselor Software (EGPS). Elaborarea arhitecturii Bazei de Cunoștințe a Sistemului Expert pentru Diagnosticul Tulburărilor Psihice și de Compartament în Epilepsie (SE TPCE). Elaborarea modelelor spectrale a imaginilor color ca transformare univocă din spațiul color RGB (<i>red, green, blue</i>). Elaborarea modelelor generative ale itemilor cu răspuns deschis (cursurile SSD, RC, DM, EGPS). Elaborarea prototipului SE TPCE. Dezvoltarea sistemului suport extins de procesare a imaginilor din domeniul interferometriei.	2015-2018	Dr. Capatina Gheorghe	186.2
15.817.02.39A	Celule solare multi-joncțiune pe baza straturilor subțiri	Vor fi optimizați parametrii experimentali pentru sinteza polimeranalogilor din copolimeri carbazolici	2015-2018	Dr. Potlog Tamara	116.8

	nanostructurate din semiconductori organici și anorganici	CEM:OMA:clorura de acriloi cu hidroxifalocianine de Zn, Cu și realizată integrarea acestora în structuri pentru realizarea dispozitivelor fotovoltaice.Vor fi sintetizați copolimeri carbazolici cu un conținut de 10, 20 și 30 mol% clorura de acriloi, ce vor servi în calitate de polimer suport pentru grefare prin metoda polimerizării radicalice în prezența inițiatorului azo-bis-izobutironitril (AIBN).Vor fi obținuți polimeri analogi prin grefarea hidroxifalocianinelor de Zn și Cu cu copolimeri CEM:OMA:clorura de metacriloi.Va fi realizată sinteza polimeganalogoilor în soluție de cloroform sau clorobenzen la temperatura camerei în prezența bazei organice trietilamina.Se vor realiza cercetări spectrale în UV, IR, X-red cât și analiza elementală.			
--	---	--	--	--	--

Universitatea Tehnică a Moldovei

Total 3021.4 mii lei

1	2	3	4	5	6
15.817.02.28A	Modele, metode și interfețe pentru conducerea și optimizarea sistemelor de fabricație inteligente	Se vor elabora scheme funcționale și structurale tipice și originale ale sistemelor adaptive hiperstabile. Se vor analiza proprietățile dinamice ale algoritmilor de adaptare în structurile de conducere cu obiecte cu inerție și timp mort.Se vor dezvolta noi metode de modelare a proceselor discret-continue concurente pentru trecerea de la descrierea informală a arhitecturii, atributelor și specificațiilor comportamentale ale sistemului, la descrierea unor expresii descriptive și maparea lor în rețele Petri generalizate pentru implementare în procesoare cu arhitectură reconfigurabilă.Va fi efectuată documentarea sistemică referitoare la analiza metodelor de optimizare în sistemele de producție inteligente și criteriile care intervin în luarea deciziilor de evaluare a utilizării sistemelor de producție.Se vor elabora scheme funcționale și structurale ale sistemelor de conducere adaptive hiperstabile în baza algoritmilor fuzzy. Va fi efectuată analiza proprietăților dinamice a algoritmilor inteligenți de adaptare în structurile sistemelor hiperstabile. Se vor dezvolta noi algoritmi și tehnici	2015 - 2018	Dr. Sergiu Zaporozjan	636.6

		de sinteză a modelelor proceselor discret-continue concurente pentru generarea și maparea expresiilor descriptive în rețele Petri generalizate. Se va construi un model matematic al comportării sistemelor de producție inteligente. Se vor elabora metode și algoritmi de optimizare pentru planificare a sistemului cercetat.			
15.817.02.29A	Nanomateriale multifuncționale și dispozitive nanoelectronice în bază de nitruri, oxizi și calcogenuri pentru biomedicină	Se va efectua funcționalizarea suprafețelor nanostructurate de GaN și TiO ₂ cu nanodoturi metalice pentru dirijarea cu procesele de proliferare a celulelor vii. Vor fi elaborate și studiate p-n joncțiuni 3D în baza ZnO și alte materiale semiconductoare. Se va efectua funcționalizarea suprafețelor peliculelor nanostructurate de CuO, ZnO, TiO ₂ , cu nanodoturi din metale nobile pentru controlul proprietăților electrice, efectelor adsorbției la suprafață și îmbunătățirea proprietăților senzoriale. Vor fi determinate proprietățile electroconductive la curent alternativ și <u>distribuția spectrală a impendantei</u> calcogenilor nanostructurați la interacțiunea cu diverse substanțe chimice. Se va determina gradul de biocompatibilitate a nanostructurilor în baza GaN și alte materiale semiconductoare asupra celulelor epiteliale. Vor fi determinate proprietățile antiseptice ale nanostructurilor în baza materialelor semiconductoare. Se va efectua sinteza poziționată specific și autoasamblarea nanoarhitecturilor de oxizi semiconductori ZnO, MoO ₃ , SnO ₂ , CuO pe substraturi de senzori, sinteza materialelor mixte prin procesarea termică rapidă și sinteza chimică din soluții și îmbunătățirea proprietăților senzoriale. Se va realiza integrarea nanostructurilor și nanoarhitecturilor de calcogenizi și oxizi în senzori chimici.	2015 - 2018	Dr. Eduard Monaico	980.4
15.817.02.30A	Elaborări metodologice și tehnice pentru modernizarea tehnologiei de procesare a nucilor (Juglans regia L.) cu utilizarea componentelor biologic active în produse alimentare funcționale	Se va efectua analiza calității nucilor, uleiului și a șrotului obținuți din aceste nuci. Vor fi efectuate cercetări în scopul elaborării combinațiilor de produse lactate cu componentele nucilor în scopul obținerii compozițiilor alimentelor noi de tipul <i>smântână</i> , <i>laptede nucă</i> , <i>spread-uri</i> , <i>halva</i> și altele. Va fi analizată calitatea uleiului, șrotului și nucilor recoltate în	2015 - 2018	Dr. hab. Pavel Tatarov	356.9

		anul 2016. Vor fi elaborate compoziții noi de alimente cu componentele comestibile de nucă (<i>Juglans regia L.</i>) de tipul <i>smântână</i> , <i>laptede nucă</i> , <i>spread-uri</i> , <i>halvaua</i> și altele. Vor fi efectuate cercetări experimentale privind dinamica și evoluția concentrației microorganismelor în diferite condiții de păstrare a alimentelor cu SBA din nuci, supraviețuirea microorganismelor în compoziții alimentare elaborate, condițiile de păstrare și durata de valabilitate a produselor experimentale.			
15.817.02.31A	Elaborarea tehnologiilor de obținere și a utilajului de fabricare a nanofirului în izolație și a microcablului multifir din materiale conductoare, rezistive și feromagnetice	Se va elabora metoda și tehnologia de acoperire a microfirului turnat în izolație de sticlă cu: un strat de aur; un strat de argint; un strat de cupru sau aluminiu. Vor fi elaborate recomandări în ce privește alegerea reactivelor pentru prelucrarea firului înainte de acoperirea lui ce exclude golurile posibile a stratului de metal acoperit. Se va elabora macheta instalației de acoperire. Se va studia posibilitatea de acoperire a microfirului de cupru în izolație cu strat ferromagnetic, inclusiv elaborarea metodei și a tehnologiei de acoperire, respectiv înlocuirea miezului ferromagnetic utilizat în dispozitivele electrice, de exemplu, în transformatoarele de frecvență înaltă cu învelișul specificat.	2015 - 2018	Dr. hab. Sergiu Dimitrachi	73.5
15.817.02.32A	Studiul materialelor semiconductoare și elaborarea dispozitivelor micro-optoelectronice pentru aplicații avansate	Vor fi elaborate și cercetate aparate și sisteme pe baza dispozitivelor micro-optoelectronice cu diverse aplicații avansate (medicină, comunicații, ingineria vehiculelor, electronică, energetică). Vor fi elaborate și testate sistemele pe baza dispozitivelor micro-optoelectronice cu aplicații în medicină, comunicații, ingineria vehiculelor, electronică, energetică. Vor fi confecționate modulele și sistemele optoelectronice pentru comunicații, medicină, iluminare. Va fi studiată fotoluminescența cristalelor $ZnAl_2Se_4:Sm^{2+}$ și $KCl:Sm^{2+}$ în vederea utilizării lor în dispozitive micro-optoelectronice pentru diverse aplicații. Vor fi studiate parametrii cristalelor $CuGaSe_2$, $Cu_2ZnSiSe_4$, $TlInS_2$, $TlGaSe_2$ și $CdAl_2S_4$ utilizând metode rezonanță Raman cu scopul determinării domeniilor de aplicare în	2015 - 2018	Dr. hab. Valerian Dorogan	900.5

		micro-optoelectronică.Va fi efectuat studiul spectrelor de rezonanță Raman la polarizare ale cristalelor PbGa2S4 cu diferite geometrii.Va fi efectuat studiul sistemelor mecatronice utilizate pentru tratamentul gazelor de evacuare la motoarele auto. Determinarea regimurilor optime de exploatare ale elementelor micro-electronice din sistemul mecatronic de depoluare. Cercetarea și elaborarea sistemului mecatronic pentru tratamentul și controlul integrat al poluării. Va fi efectuat studiul instalațiilor mecatronice utilizate pentru monitorizarea și controlul noxelor la motoarele MAI.			
15.817.02.33A	Cercetări privind asigurarea inofensivității și multifuncționalității ambalajelor alimentare în vederea sporirii securității și siguranței alimentare viabile în contextul economic European	Vor fi studiate Valori ale caracteristicilor fizice mecanice și reologice ale materialelor din care sunt realizate ambalajele pentru produsele lactate și cele de panificație: unistratificate, multistratificate, polietilenă de densitate joasă, densitate medie, densitate înaltă, hârtie de diferit gramaj, hârtie Kraft, hârtii unistratificate și multistratificate.Vor fi elaborate Cerințe reglementate de standardele europene cu referință la inofensivitatea ambalajelor funcție de interacțiunea cu produsul: cu contact direct sau cu contact indirect.Va fi efectuat studiul conformității caracteristicilor ambalajelor cu reglementările standardelor europene. Încadrarea ambalajelor în cele de calitate și conforme, și neconforme.	2015 - 2018	Dr. Viorica Cazac	73.5

Universitatea de Stat "Alec Russo" din Bălți

Total 259.1 mii lei

1	2	3	4	5	6
15.817.02.41A	Tehnologii de formare a peliculelor de grafit cu proprietăți anti-aderență și anti-uzură prin metoda electroeroziunii	Vor fi efectuate cercetări experimentale privind formarea peliculelor de grafit și determinarea proprietăților fizico-mecanice și de exploatare a acestora. Vor fi stabilite compoziția și conținutul de faze a peliculelor formate în vederea determinării unor domenii mai largi de aplicabilitate în practică a tehnologiei elaborate, cât și a parametrilor de intrare și ieșire, necesari pentru proiectarea și elaborarea dotărilor tehnologice. Din cadrul rezultatelor cercetărilor în perioada precedentă a fost înaintată și parțial fundamentată ipoteza științifică referitor la prezența în	2015 - 2018	Dr. hab. Topală Pavel	259.1

		<p>peliculă a fullerinelor și nanotuburilor, ipoteză care urmează a fi fundamentată definitiv în continuare, în vederea elaborării tehnologiilor de formare a structurilor carbonice de tipul 3D. Va fi elaborat standul experimental pentru determinarea proprietăților antiaderență și uzură a suprafețelor metalice. Vor fi realizate încercări de exploatare a peliculelor formate în condiții industriale la Întreprinderea de Stat <i>Fabrica de sticlă din Chișinău</i>. Va fi depusă o cerere de brevet de invenție privind elaborarea tehnologiei de formare a peliculelor de grafit pe suprafețe metalice cu aplicarea descărcărilor electrice în impuls (DEI). Vor fi publicate cel puțin 4 articole în reviste științifice. Se preconizează participarea la saloane și expoziții naționale și internaționale, precum și în calitate de co-organizatori ai conferinței internaționale ModTech 2017 Sibiu, România, 14-17 iunie.</p>			
--	--	--	--	--	--

Universitatea de Stat din Tiraspol

Total 312.5 mii lei

1	2	3	4	5	6
15.817.02.40A	<p>Studiul acțiunii antropice asupra biodiversității, statusului fiziologic al populației mun. Chișinău și utilizarea rezultatelor informarea competențelor trans disciplinare în procesul educațional</p>	<p>Vor fi stabiliți parametri cantitativi populaționali ai speciilor de plante superioare și inferioare, precum și a speciilor de animale nevertebrate și vertebrate din itinerariile studiate, Va fi elaborată lista speciilor de plante rare și propuse pentru includerea în Cartea Roșie. Va fi stabilit efectivul, densitatea, structura de vârstă și de sex, polimorfismului populațiilor de animale vertebrate și a principalelor grupe de nevertebrate. Vor fi determinați factorii de risc care induc modificări ale statusului psihofiziologic al populației din zonele cu diferit grad de antropizare. Vor fi asamblați unii polimeri coordinativi ai metalelor tranziționale în baza unor acizi carboxilici rezultați din procesele industriale și fiziologice proveniți din activitatea industrială și menajeră din zonă. Vor fi revăzute programele de studii.</p>	2015-2018	Dr. Lora Moșanu-Șupac	312.5

Cercetări științifice fundamentale în direcție strategică 16.03

„Eficiență, energetică și valorificarea surselor regenerabile de energie”

ACADEMIA DE ȘTIINȚE A MOLDOVEI

Institutul de Energetică

Total 1319,4 mii lei

Codul (cifrul) proiectului	Denumirea proiectului	Rezultatele preconizate pentru anul 2017	Termenul de realizare a proiectului	Directorul de proiect, gradul științific	Volumul alocațiilor bugetare pe anul 2017, mii lei
1	2	3	4	5	6
15.817.03.01F	Elaborarea mecanismelor de sporire a securității energetice a țării bazate pe promovarea tehnologiilor energetice adaptive	Se vor elabora modele, metode adaptive de calcul a parametrilor liniilor lungi de tip LEDA; se vor determina indicii fiabilității în exploatare a liniilor LEDA 10 și 110 kV; se va propune schema adaptivă de calcul pentru topologia variabilă a sistemului electroenergetic național interconectat cu sistemele electroenergetice ale țărilor vecine. Se vor studia regimurile de funcționare ale liniilor lungi de tip LEDA 110 kV, particularitățile transferului de putere dintre fazele liniei în regimuri normale și de avarie, particularitățile regimului în sistemul electroenergetic național la realizarea interconexiunilor cu România (Vulcănești, Strășeni, Bălți). Se va propune soluția și se va realiza mostra de laborator a ștandului de modelare a interconexiunii asincrone a două sisteme electroenergetice; soluția tehnică de realizare a transformatorului electronic de forță cu puterea 10-15 kW pentru distribuția energiei electrice din rețelele de medie tensiune, modelul matematic și algoritmi de dirijare cu invertoarele cu transferul de putere la frecvență înaltă (PWM) cu elemente pasive și elemente active, rezultatele simulării funcționării lor în regimul de modulație sincrono-vectorială. Se va elabora procedeul de prezentare a componentelor neliniare în schema echivalentă de calcul a rețelei cu sarcini neliniare și metoda generalizată de calcul a calității energiei electrice în nodurile rețelei de distribuție cu surse de energie regenerabilă. Se va adapta informația primară întru	2015-2018	dr. hab. Berzan Vladimir	1319,4

		utilizare pentru prognozarea indicatorilor securității energetice în baza mulțimilor fuzzy (sectorul electroenergetic și SACET), se va elabora procedeul de obținere a funcțiilor de regresie în baza mulțimilor fuzzy și de determinare ale valorilor de prag a indicatorilor securității energetice , ținând cont de indicatorii macroeconomici. Se vor cerceta posibilitățile de stocare a energiei electrice prin transformare electrochimică în formă de metal cu estimarea eficienței utilizării în acest scop a metalelor Al și Zn privind stocarea energiei electrice pe termen lung.			
--	--	---	--	--	--

**Cercetări științifice aplicate în sectorul energetic, în direcția strategică 58.07
”Eficiența, energetica și valorificarea surselor regenerabile de energie”**

ACADEMIA DE ȘTIINȚE A MOLDOVEI

Institutul de Energetică

Codul (cifrul) proiectului	Denumirea proiectului	Rezultatele preconizate pentru anul 2017	Termenul de realizare a proiectului	Directorul de proiect, gradul științific	Volumul alocațiilor bugetare pe anul 2017, mii lei
-----------------------------------	------------------------------	---	--	---	---

Total 2494.0 mii lei

1	2	3	4	5	6
15.817.03.02A	Elaborarea și argumentarea soluțiilor și mijloacelor tehnice inovative întru eficientizarea domeniului asigurării cu energie	Se vor realiza modelele Simulink a convertorului de frecvență și legile de dirijare destinat interconectării a două sisteme energetice. Se vor realiza calcule experimentale, vor fi elaborate legi de dirijare cu convertorul de frecvență. Va fi elaborat modelul de calcul care va permite simularea dependenței indicilor economici și de mediu de nivelul aplicării Managementului sarcinii în sistemul electroenergetic național. Pentru patru sezoane ale anului, precum și a anului integral va fi identificată evoluția factorilor de sarcină. Vor fi stabilite curbele de sarcină specifice ale consumatorilor și va fi identificat potențialul, beneficiile și provocările aplicării DSM în R. Moldova, precum și elaborate recomandări privind rezonabilitatea	2015-2018	dr. Tîrșu Mihai	2494.0

		implementării Managementului sarcinii electrice în sistemul electroenergetic național.Vor fi identificate procesele tehnologice din complexul agroindustrial în care pot fi utilizate pompele de căldură. Vor fi identificați indicii de performanță a sistemului de dirijare a Convertorului Termic Multifuncțional (CTM).Vor fi adaptate modelele matematice pentru calculul eficienței conversiei radiației solare în energie termică când consumul lichidului este fix sau variabil. Va fi elaborat softul pentru calcularea regimurilor termice, performanței energetice și economice a instalației termice solare de mare capacitate.Va fi determinată argumentat cota parte a energiei solare la alimentarea cu căldură a clădirilor cu diferite măsuri de protecție termică.			
--	--	--	--	--	--

MINISTERUL EDUCAȚIEI

Universitatea Tehnică a Moldovei

Total 448.2 mii lei

1	2	3	4	5	6
15.817.03.01A	Către o autonomie energetică a Republicii Moldova	Stabilirea indicatorilor studiilor de fezabilitate pentru proiecte de producere a energiei electrice și termice din SRE în regiuni selectate ale țării în scopul promovării acestora. Determinarea producției anuale de energie electrică eoliana în raionul Ungheni. Identificarea soluțiilor de integrare a generării distribuite în rețeaua publică. Estimarea pretului de cost al energiei electrice eoliana în raionul Ungheni. Elaborarea mostrelor ale generatoarelor pentru conversia energiei regenerabile și a sistemelor electromecanice reglabile pentru mașini și linii tehnologice cu pierderi minime.	2015 - 2018	Dr. Ion Stratan	448.2

Cercetări științifice fundamentale în direcție strategică 16.04

„Sănătate și biomedicină”

ACADEMIA DE ȘTIINȚE A MOLDOVEI

Institutul de Fiziologie și Sanocreatologie

Total 3872.7 mii lei

Codul (cifrul) proiectului	Denumirea proiectului	Rezultatele preconizate pentru anul 2017	Termenul de realizare a proiectului	Directorul de proiect, gradul științific	Volumul alocațiilor bugetare pe anul 2017, mii lei
1	2	3	4	5	6
15.817.04.01F	Sănătatea psihică, exteriorizarea ei, teste și tehnologie de estimare, dezvoltarea sistemului de clasificare a acesteia	Va fi dezvoltat conceptul clasificării nivelurilor individuale de sănătate psihică, argumentate, identificate și caracterizate nivelurile individuale de sănătate psihică. Va fi determinată fenomenologia sanogenității și disanogenității emoțiilor, comportamentului și comunicării.	2015-2018	acad. Furdui Teodor	3872.7

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”

Total 3878.5 mii lei

1	2	3	4	5	
15.817.04.02F	Epilepsia farmacorezistentă: factorii de risc, aspectele polimorfismului clinic, neuroimagistic, neurofiziologic și rolul lor în evaluarea prechirurgicală	Procedee de haplotipizare a mostrelor de la pacienții cu neurocisticercoză. Registrul pacienților cu epilepsie simptomatică provocată de neurocisticercoză. Recomendații privind abordarea pacienților cu epilepsie vasculară. Metode de prevenire a dezvoltării crizelor epileptice la pacienții suferinzi de AVC. Efectuarea imaginerii prin CT cerebral și RMN cerebral la pacienții cu epilepsie. Evidențierea schimbărilor morfologice cerebrale. Corelarea datelor RMN cerebral cu semiologia clinică și EEG. Sistematizarea paternelor de expresie, evoluție, metamorfozare, mimicie clinică a sindroamelor epileptice ca cauza epilepsiei farmacorezistente. Selectarea grupelor de pacienți supuși diferitor strategii de terapie cu scopul aprecierii celei mai reușite abordări.	2015-2018	Acad. Groppa Stanislav	417.6

15.817.04.03F	Studiu asupra infecțiilor nosocomiale cu Acinetobacter, Legionella și Staphylococcus metilicilin-rezistent în Republica Moldova: epidemiologie, diagnosticare, tratament, prevenire	Realizarea studiului privitor la diagnosticarea activă a infecțiilor nosocomiale septico-purulente produse de Staphylococcus metilicilin rezistent cu determinarea particularităților epidemiologice și etiologice. Studiarea preparatelor antibacteriene noi. Evaluarea proiectului. Evaluarea impactului medical și gradului de rezistență la preparatele antibacteriene. Obținerea preparatelor antibacteriene noi.	2015-2018	Dr. hab. Prisacari Viorel	648.6
15.817.04.04F	Ingineria tisulară în crearea și restabilirea țesutului hepatic	Se vor izola hepatocite de la șobolani adulți. Se va determina viabilitatea celulară a hepatocitelor în dinamică. Se vor determina caracteristicile calitativ-cantitative ale suspensiei de hepatocite. Se vor analiza parametrii biochimici ai hepatocitelor izolate. Se va efectua transplant ectopic a ficatului. Se vor obține matrici hepatice decelularizate cu agenți de decelularizare SDS și TRITON X100. Se vor analiza histologic și biochimic matricile hepatice obținute. Se vor recelulariza in vitro matricile hepatice decelularizate cu hepatocitele izolate de la șobolani adulți. Se va efectua transplantul ectopic al ficatulelor obținute prin tehnicile ingineriei tisulare.	2015-2018	Dr. hab. Nacu Viorel	585.6
15.817.04.05F	Identificarea mecanismelor celulare și moleculare ale acțiunii compușilor bioactivi autohtoni noi și argumentarea folosirii lor în chemoprevenția și tratamentul unor procese tumorale	Vor fi obținute date noi privind mecanismele moleculare ale acțiunii antineoplazice ale celor mai eficienți CBA prin evaluarea factorilor de creștere – PDGF in vitro și in vivo și aprecierea rolului lor în modularea proliferării, diferențierii celulare, angiogenezei și apoptozei. Elaborarea procedurii optimizate și protocolului standardizat necesari monitorizării eficienței tratamentului. Vor fi obținute date noi privind mecanismele moleculare ale acțiunii antineoplazice ale celor mai eficienți CBA prin evaluarea factorilor de creștere – PDGF, IGF și VEGF in vitro și in vivo și aprecierea rolului lor în modularea proliferării, diferențierii celulare, angiogenezei și apoptozei. Elaborarea unui procedeu optimizat și protocol standardizat necesar monitorizării eficienței tratamentului. Vor fi obținute date noi privind mecanismele moleculare ale acțiunii antineoplazice ale celor mai eficienți CBA prin evaluarea nivelului ciclooxigenazei (COX) și nitric-oxid sintazei inductibile (iNOS) in vitro și in vivo și aprecierea rolului lor în modularea inflamației și stresului oxidativ. Elaborarea unui procedeu optimizat și protocol standardizat necesar monitorizării eficienței	2015-2018	Dr. hab. Gudumac Valentin	609.1

		tratamentului. Vor fi obținute date noi privind mecanismele acțiunii antineoplazice ale celor mai eficienți CBA asupra metaloproteinazelor in vitro și in vivo și aprecierea rolului lor in modularea gradului de lor de expresare. Elaborarea unui procedeu optimizat și protocol standardizat necesar monitorizării eficienței tratamentului.			
15.817.04.06F	Studiul particularităților epidemiologice, clinico-imunologice și molecular-genetice a maladiilor imunodeficitare cu elaborarea procedeeleor inedite pentru imunoreabilitare, inclusiv remedii autohtone	Vor fi specificate etapele și metodele de testare a pacienților cu suspexție la maladii imunodeficitare în baza studiului complex aprofundat al nou-născuților, copiilor și adulților cu utilizarea metodelor clinice screening-ul neonatal cu test – sistemele TREC și KREC, aprecierea populațiilor și subpopulațiilor limfocitare CD, claselor de imunoglobuline M,G,A,E, testarea molecular genetică a mostrelor sangvine cu perturbări a statusului imun.Sreening-ul neonatal cu extracția ADN și utilizarea reacției cantitative de polimerizare în lanț cu test-sistemele TREC și KREC va permite selectarea precoce a indivizilor cu alterari imune a receptorilor a limfocitelor T și B-naive și detalizarea ulterioară a verigei imune afectate.Criteriile de diagnostic clinice, imunologice și confirmarea molecular – genetice vor fi suportul diferențierei al diferitor forme nosologice de imunodeficiență primară cu elaborarea algoritmului de diagnostic și tratament imunomodulator al celor mai fregvente IDP.În baza analizei cartelelor de investigare a pacienților cu HVD vor fi apreciate particularitățile evolutive, gradul de severitate al alterării verigelor imune și eficacitatea tratamentului imunomodulator. Va fi elaborat algoritmul de diagnostic și tratament al HVD cu implimentarea lui în instituțiile medicale.Realizarea conferințelor științifico-practice în IMSP Comrat, Cahul, Fălești, Florești, Cimișlia, Bălți, Ungheni cu genericul „Maladiile imunodeficitare la copii și adulți.Va fi apreciată eficacitatea clinică și imunologică a diferitor remedii imunomodulatoare în tratamentul pacienților cu maladii imunodeficitare (Licopid, Lisobact Spray, preparate imunoglobulinece inclusiv cele autohtone – Imunobior).În baza analizei matimatice diferențiate vor fi apreciate informațiunea diagnostică a metodelor utilizate și eficacitatea remediilor imunomodulatoare în diverse forme nosologice de maladii imunodeficitare.Vor fi elaborate materiale metodice de diagnostic și tratament imunomodulator al maladiilor	2015-2018	Dr. hab. Andrieș Lucia	376.8

		imunodeficitare pentru medicii instituțiilor medicale de asistență primară și specializată.Sistematizarea rezultatelor obținute va permite de a înainta propunerile asupra strategiei de diagnostic și tratament imunomodulator al maladiilor imunodeficitare în RM.			
15.817.04.07F	Anomalii congenitale bronhopulmonare, reno-urinare, de tract digestiv (esofag, duoden, intestin subțire), și a sistemului locomotor la nou-născuți, copil, adolescent. Corecții chirurgicale	Se va stabili frecvența, particularitățile clinico-evolutive, cu estimarea morbidității și mortalității la nou-născuți cu anomalii congenitale a intestinului subțire.Rezultatele obținute vor contribui la elaborarea unui algoritm de diagnostic precoce în anomaliile congenitale și maladiile chirurgicale al sistemului bronhopulmonar la copii.	2015-2018	Acad. Gudumac Eva	677.2
15.817.04.08F	Studierea consumului de substanțe psihoactive și a măsurilor de profilaxie a acestuia la tinerii din instituțiile medii și superioare de învățământ din Republica Moldova	Vor fi continuate interviurile anonime ale studenților din instituțiile superioare de învățământ și din colegiile mun.Bălți și Cahul, care au acceptat să fie incluși în actualul proiect.Vor fi introduse în programa de analiza statistică datele anchetării efectuate.Se preconizează efectuarea analizei statistice a anchetării anonime efectuată în instituțiile superioare de învățământ și în colegiile din mun. Chișinău.Pe baza prelucrării statistice a datelor anchetării se preconizează a evidența factorii de risc de inițiere a utilizării substanțelor psihoactive.Se va continua o analiză statistică a rezultatelor interviurilor anonime ale studenților din instituțiile superioare și medii-speciale de învățământ din mun. Chișinău, Bălți și Cahul, care au acceptat să participe la Proiectul lansat de către Laboratorul de Narcologie al USMF "Nicolae Testemițanu". Rezultatele obținute vor fi pregătite pentru publicare în revistele de specialitate și comunicate la diverse întruniri științifice din țară și de peste hotare.Editarea rezultatelor studiului privind factorii de risc și cauzele consumului de alcool depistate la tinerii și adolescenții din mun. Chișinău, Bălți și Cahul sub aspectul articolelor și tezelor științifice și de popularizare a științei, etc. Implementarea datelor obținute prin interviuarea studenților din instituțiile de învățământ (colegii și universități) în procesul didactic al catedrei Psihiatrie, Narcologie și Psihologie medicală a USMF "Nicolae Testemițanu".Prezentarea comunicărilor la conferința științifică-anuală consacrată Zilele USMF „Nicolae Testemițanu”, altor conferințe	2015-2018	Dr. hab. Revenco Mircea	322.9

		naționale și internaționale.De continuat studiul dedicat “Cauzelor consumului de alcool la etapele pre-nozologice și elaborarea programelor de profilaxie a alcoolismului” sub aspectul unei teze de doctor în medicină privind importanța factorilor predispozanți în dezvoltarea alcooldependenței la tineri.			
15.817.04.09F	Evaluarea imunofenotipică a subtipului molecular în tumoarea primară și metastazele limfonodale în carcinomul invaziv de glandă mamară	Studiul expresiei citokeratinei bazale CK5/6 și receptorului EGFR în tumora primară și metastaza limfonodală. Evaluarea stabilității acestor receptori în procesul metastatic.Definitivarea grupului bazal, hormonindependent.Evaluarea interrelațiilor cantitative dintre receptorii ER, PR, Her2, Ki67, CK5 și EGFR.Studiul expresiei factorului VEGF-C și a receptorului său VEGF-R3 în tumora primară.Studiul stabilității VEGF-R3 în tumora primară în funcție de subtipul molecular al tumorii.Interrelația VEGF-R3 și VEGF-C, interpretarea axului patogenetic determinat de coexpresia acestora în tumora primară.	2015-2018	Dr. David Valeriu	240.7

Institutul Oncologic

Total 486.4 mii lei

1	2	3	4	5	6
15.817.04.10F	Particularitățile morfo-imunohistochimice și caracterul tranziției epitelio-mezenchimale în carcinoamele zonelor de joncțiune ale epitelului de diferite tipuri	Vor fi cercetate caracteristicile morfo-imunohistochimice a zonelor de joncțiune ale regiunii tractului respirator superior și carcinoamelor care se dezvoltă în zonele de joncțiune, prezența și caracterul tranziției epitelio-mezenchimale în celulele tumorale.Datele obținute vor permite aprecierea caracteristicilor diferențial - diagnostice ale diferitor tipuri histologice a carcinomului zonelor de joncțiune ale regiunii tractului respirator superior și clarificarea histogenezei acestora.	2015 - 2018	Dr. Natalia Doicov	486.4

**Cercetări științifice aplicate în domeniul sănătății publice și serviciilor medicale, în direcția strategică 80.07
”Sănătate și biomedicina”**

ACADEMIA DE ȘTIINȚE A MOLDOVEI

Institutul de Fiziologie și Sanocreatologie

Total 2642.5 mii lei

Codul (cifrul) proiectului	Denumirea proiectului	Rezultatele preconizate pentru anul 2017	Termenul de realizare a proiectului	Directorul de proiect, gradul științific	Volumul alocațiilor bugetare pe anul 2017, mii lei
1	2	3	4	5	6
15.817.04.01A	Alimentația în raport cu tipurile constituției. Impactul alimentației asupra sanogenității gameților masculini	Va fi elaborată structura optimală a nutrienților generatori de energie pentru tipul normostenic al constituției. Vor fi estimați factorii cu impact sanogen asupra gameților masculini.	2015-2018	dr. hab. Strutinschi Tudor	2642.5

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”

Total 7481.2 mii lei

1	2	3	4	5	6
15.817.04.34A	Calitatea vieții populației vârstnice cu polipatologii din Republica Moldova	Elaborarea chestionarelor geriatrice și distribuirea lor medicilor de familie, geriatriilor consultanți cu instruirea în anchetarea propriu-zisă de către colaboratorii Laboratorului științific. Interpretarea rezultatelor. Evaluarea pacienților vârstnici cu polipatologie în secția de geriatrie a CNGG. Distribuirea chestionarelor medicilor geriatri, de familie, consultanți cu anchetarea propriu-zisă de către colaboratorii Laboratorului științific. Interpretarea rezultatelor. Evaluarea pacienților vârstnici cu polipatologie în secția de geriatrie a CNGG.	2015-2018	Dr. Negară Anatolie	467.5
15.817.04.35A	Studiul biologic și fitochimic al plantelor medicinale cu acțiune antioxidantă, antiinflamatoare și hepatoprotectoare	Se vor obține extracte vegetale. Va fi determinată capacitatea antioxidantă <i>in vitro</i> . Va fi determinată acțiunea antiinflamatoare. Vor fi stabilite surse vegetale de antioxidanți. Va fi evaluată acțiunea antiinflamatorie a extractelor din <i>Hyperici herba</i> și <i>Hyperici flores</i> . Vor fi stabiliți indicii hematologici ai șobolanilor cu inflamație indusă, tratați cu extracte de sunătoare. Se vor obține extracte vegetale. Vor fi	2015-2018	Dr. Ciobanu Nicolae	751.9

		induse hepatitele.Vor fi tratate loturile de animale și efectuate analizele biochimice.Va fi determinată acțiunea hepatoprotectoare a extractului din <i>Agrimoniae herba</i> și <i>Cichorii herba</i> .			
15.817.04.36A	Chirurgie reconstructivă a tractului digestiv, transplant de ficat, chirurgie endocrină	Vor fi analizate manifestările complicațiilor intra-postoperatorii precoce și tardive, și a ratei apariției lor în cadrul tratamentului chirurgical al patologiilor chirurgicale a tractului digestiv, maladiilor endocrine vis-a-vis de tehnicile chirurgicale aplicate. Va fi efectuată evaluarea comparativă a eficacității metodelor chirurgicale, tradiționale și miniminvazive în cadrul tratamentului chirurgical al patologiilor chirurgicale a tractului digestiv, maladiilor endocrine vis-a-vis de tehnicile chirurgicale aplicate.	2015-2018	Dr. hab. Hotineanu Vladimir	646.3
15.817.04.37A	Diagnosticul, tratamentul chirurgical miniminvaziv și reabilitarea pacienților cu ciroză hepatică decompensată și afecțiuni hepatice de focar	Vor fi studiate interacțiunile dintre hemodinamica sistemică, regională și dereglări le limfocirculației, determinarea influenței lor asupra rezervelor funcționale și riscul evoluției complicațiilor cirozei hepatice decompensate și afecțiuni de focar. Vor fi analizate rezultate tratamenului complex chirurgical miniminvaziv al complicațiilor cirozei hepatice decompensate și afecțiunilor hepatice de focar.	2015-2018	Dr. hab. Anghelici Gheorghe	616.1
15.817.04.38A	Bolile cronice difuze ale ficatului – manifestări extrahepatice	Va fi creat dizainul studiului pentru anul curent pentru indeplinirea cercetării particularităților stării sistemului de coagulare în cadrul proiectului conform cerințelor ISO;Vor fi colectate și prelucrate sursele bibliografice relevante funcției stării sistemului de coagulare, importanței dereglărilor stării sistemului de coagulare, factorului trombocitar, indicelui protrombinic, TTPA, TT, antitrombinei 3, proteinei C specifice în patologia hepatică (cca100 în limba engleză, română, rusă);Va fi efectuată revista literară privitor metabolismului stării sistemului de coagulare, importanței dereglărilor stării sistemului de coagulare în patologia hepatică;V-a fi editate articole științifice la nivel național și internațional cu referința la revista literară;Vor fi planificate și procurate rechizitele de burou și utilaj special necesar pentru păstrarea documentelor confrom cerințelor BPM și efectuarea lucrului asupra proiectului, anul curent. Vor fi efectuată examinarea pacienților	2015-2018	Dr. hab. Dumbrava Vlada-Tatiana	896.9

		<p>cu diferite BCDF (cca 100). Vor fi examinate persoanele sănătoase (cca 30). Vor fi introduse datele demografice, clinice și paraclinice în anchetele standartizate, elaborate anul precedent. Vor fi incheiate contracte de colaborare (după necesitate) cu laboratoare pentru efectuare analizelor necesare pentru indeplinirea sarcinilor proiectului anului curent. Vor fi efectuată aprecierea stării sistemului de coagulare, importanței dereglărilor stării sistemului de coagulare, factorului trombocitar, indicelui protrombinic, TTPA, TT, antitrombinei 3, proteinei C la pacienții (cca 80) cu diferite forme ale BCDF și la persoanele sănătoase (cca 30). Vor fi completate anchete elaborate cu datele colectate. Vor fi transferate datele colectate din anchete standartizate în baza de date. Vor fi studiată frecvența și caracterul tulburărilor funcției stării sistemului de coagulare, la pacienți cu BCDF în funcție de forma bolii. Rezultatele științifice obținute va fi prezentate în articole, teze, raportori la nivel național și internațional. Va fi pregătite documente pentru obținerea invențiilor și inovațiilor relevante rezultatelor obținute. Datele obținute în decursul proiectului va fi evaluate la ședința Laboratorului științific de Gastroenterologie și reflectate în darea de seamă intermediară. - Vor fi colectate și prelucrate sursele bibliografice relevante rolului sindromului metabolic în dezvoltarea bolilor cronice difuze ale ficatului (cca 100 în limba engleză, română, rusă); Va fi efectuată revista literară privitor rolului sindromului metabolic în dezvoltarea bolilor cronice difuze ale ficatului; V-a fi editate articole științifice la nivel național și internațional cu referința la revista literară; Vor fi procurate rechizitele de birou și utilaj special necesar pentru păstrarea documentelor conform cerințelor BPM și efectuarea lucrului asupra proiectului. Vor fi efectuată examinarea pacienților cu diferite BCDF (cca 100). Vor fi examinate persoanele sănătoase (cca 30). Vor fi introduse datele demografice, clinice și paraclinice în anchetele standartizate. Vor fi incheiate contracte de colaborare (după necesitate) cu laboratoare pentru efectuare analizelor hormonale necesare. Vor</p>			
--	--	---	--	--	--

		<p>fi efectuată studierea sindromului metabolic: spectrului lipidic, indicilor de insulinorezistență, măsurărilor antropometrice, datelor electrocardiografice, presiunii arteriale la pacienții (cca 80) cu diferite forme ale BCDF și la persoanele sănătoase (cca 30). Vor fi completate anchete elaborate cu datele colectate. Vor fi transferate datele colectate din anchete standartizate în baza de date. Vor fi apreciată frecvența sindromului metabolic la pacienți cu BCDF în funcție de forma bolii. Rezultatele obținute va fi prezentate în articole, teze, raportori la nivel național și internațional. Va fi pregătite documente pentru obținerea invențiilor și inovațiilor relevante rezultatelor obținute (în caz dacă vor fi primite rezultate relevante). Datele obținute în decursul proiectului va fi evaluate la ședința Laboratorului științific de Gastroenterologie și reflectate în darea de seamă intermediară. V-a fi prelucrată statistica a rezultatelor investigațiilor dintre BCDF și sindromului metabolic. Va fi precizată existența interrelațiilor reciproce dintre starea funcțională a ficatului în apariția sindromului metabolic. Va fi precizată existența interrelațiilor reciproce dintre apariția sindromului metabolic în funcție de forma BCDF. Va fi studiată rolul stării funcționale a ficatului și a formei BCDF în apariția sindromului metabolic. V-a fi elaborat (după posibilitate) algoritmul de diagnostic diferențial al sindromului metabolic în diferite forme de BCDF. Rezultatele obținute va fi prezentate în articole, teze, raportori la nivel național și internațional. Va fi obținute invenții și inovații relevante rezultatelor obținute. Datele obținute în decursul proiectului va fi evaluate la ședința consiliului științific și reflectate în darea de seamă anuală.</p>			
15.817.04.39A	Implementarea unei metode chirurgicale în tratamentul glaucomului cu implantarea șuntului cu supapă elaborate	Obținerea șuntului cu supapă antiglaucomatoasă Normalizarea tensiunii intraoculare la pacienții operați.	2015-2018	Dr. hab. Bendelic Eugeniu	295.8
15.817.04.40A	Standartizarea diagnosticului și tratamentul patologiei și traumatismelor organelor cavității abdominal	Analiza rezultatelor precoce a tratamentului leziunilor mucinoase ale apendicelui. Studierea supraviețuirii pacienților cu tumori ale intestinului subțire. Concretizarea criteriilor de	2015-2018	Acad. Ghidirim Gheorghe	829.8

		selectare a traumatizațiilor pentru laparotomie exploratorie obligatorie pentru minimalizarea incidenței laparotomiilor nonterapeutice. Studierea particularităților diagnostice la pacienții în etate cu traumatism asociat. Determinarea evoluției severității colangitei acute potrivit scorurilor stabilite (DIC, SIRS, MODS). De a cerceta eficacitatea antisepticilor noi în profilaxia infecțiilor septico-purulente chirurgicale. Analiza rezultatelor la distanță a tratamentului leziunilor mucinoase ale apendicelui. Determinarea factorilor care influențează suprețuirea pacienților cu tumori a intestinului subțire. Determinarea utilității modalităților diagnostice la pacienții cu traumatism abdominal deschis. Studiarea particularităților clinice la pacienții în etate cu traumatism asociat. Stabilirea gradului severității colangitei acute potrivit scorurilor stabilite (DIC, SIRS, MODS). De a cerceta eficacitatea antisepticilor noi în profilaxia infecțiilor septico-purulente chirurgicale.			
15.817.04.41A	Obezitatea – aspecte clinico-metabolice, de profilaxie și tratament în condițiile Republicii Moldova	Va continua acumularea materialului primar, cu estimarea factorilor de risc. Vor fi apreciate particularitățile dereglărilor endocrine imun și a spectrului aminoacizilor în cadrul obezității. Rezultatele obținute vor fi relevate în publicații științifice. În baza rezultatelor obținute se va elabora algoritmul de tratament în dependență de caracterul asocierilor obezității și comorbidităților și severității maladei. Rezultatele obținute vor fi relevate în publicații științifice.	2015-2018	Dr. Vudu Lorina	301.9
15.817.04.42A	Identificarea și validarea biomarkerilor genetici și epigenetici în bolile cronice non-transmisibile cu impact major asupra sănătății publice	Biobanca completată cu 500 de probe de sânge, ser, plasmă, ADN genomic. Baza de date completată cu 500 de înregistrări de date clinice și paraclinice ale pacienților. Set de biomarkeri identificați și validați.	2015-2018	Dr. hab. Curocichin Ghenadie	550.2
15.817.04.43A	Promovarea și implementarea practică a Bioeticii medicale în Republica Moldova	Constituirea conceptului, suportului tehnic și lansarea procesului de acumulare a informației pentru <i>baza electronică de date în bioetică</i> . Organizarea unui for științifico-practic internațional (Conferință /workshop „Curricula de bioetică în educația medicală”) dedicat analizei problemelor curente și unor	2015-2018	Dr. hab. Ojovan Vitalie	363.9

		<p>aspecte de perspectivă ale implementării bioeticii medicale în instituțiile medico-sanitare și universitare (mai 2017). Lansarea suportului de curs „Bazele filosofiei medicinei (cu elemente de bioetică practică)”. Elaborarea conceptului și inițierea procesului alcătuirii <i>Enciclopediei de bioetică</i>. Inaugurarea unui ciclu de traininguri de bioetică practică pentru personalul medical din republică. Realizarea primei tranșe de studii sociologice suplimentare cu vizarea preponderentă a cadrelor manageriale în sistemul de sănătate a R. Moldova. Constituirea și inaugurarea <i>Centrului de consultanță în probleme de bioetică</i>. Organizarea simpozionului național cu participare internațională dedicat bioeticii (în contextul aniversării a 60-a a catedrei Filosofie și Bioetică și a Anului Nicolae Testemițanu) (octombrie 2017). Finisarea primei etape de lucrări în constituirea și lansarea <i>bazei electronice de date în bioetică</i>. Finisarea alcătuirii, redactarea și prezentarea spre editare a <i>Enciclopediei de bioetică</i>. Aplicarea de studii sociologice suplimentare vizând preponderent managerii instituțiilor medico-sanitare și șefii secțiilor spitalicești. Amplificarea și diversificarea ciclurilor de traininguri în bioetica practică pentru personalul medical din republică. Realizarea tranșei a doua de studii sociologice suplimentare cu vizarea preponderentă a cadrelor manageriale în sistemul de sănătate a R. Moldova și finisarea prelucrării datelor obținute.</p>			
15.817.04.44A	Cercetări complexe în domeniul elaborării și implementării de noi forme farmaceutice ale medicamentelor de origine vegetală și obținute prin sinteză	<p>Tehnologia de fabricare a unguentului combinat cu conținut de izohidrafural, metiluracil și fluocinolon acetamid. Tehnologia de fabricare a unguentului combinat cu conținut de izohidrafural, metiluracil și benzocaine. Proprietățile reologice ale unguentului combinat cu conținut de izohidrafural, metiluracil și fluocinolon acetamid. Proprietățile reologice ale unguentului combinat cu conținut de izohidrafural, metiluracil și benzocaine. Tehnica de lucru a evaluării cinetice de cedare <i>in vitro</i> a izohidrafuralului, metiluracilului și fluocinolonului acetamid din unguentul combinat. Tehnica de lucru a evaluării cinetice de cedare <i>in vitro</i> a izohidrafuralului, metiluracilului și benzocainei din</p>	2015-2018	Dr. hab. Valica Vladimir	1760.9

		<p>unguentul combinat. Procedeu tehnologic de izolare a sumei alcaloizilor benzofenantridinici din frunze de maclee în condiții de laborator. Procedeu tehnologic de obținere a siropului de monardă în condiții de laborator. Tehnici de analiză și standardizare pentru substanța farmaceutică “Sanguiritrin-M”. Metode de analiză și standardizare pentru produsele “Extract fluid de monardă” și „Sirop de monardă”. Proiect de monografie farmaceutică pentru produsul farmaceutic „Extract fluid de monardă”. Rezultate ale studiului farmacologic și toxicologic al combinației elaborate cu Ciprofloxacina și ulei esențial de busuioc. Raport al studiului preparatelor din diferite grupe farmacologice cu efect otoprotector și elaborarea criteriilor de pronostic al eficacității farmacoterapeutice. Procedeu de obținere în condiții de laborator a unei noi forme chimice de alcaloizi de maclee pentru utilizarea în calitate de substanța farmaceutică în componența produselor de uz topic. Procedeu tehnologic de obținere în condiții de laborator a uleiului volatil de monardă cu conținut jos și majorat de timochinonă. Metode de analiză și standardizare pentru substanțele farmaceutice „Ulei volatil de monardă” și “Ulei volatil de monardă îmbogățit cu timochinonă”. Proiect de monografie farmaceutică pentru substanța farmaceutică “Sanguiritrin-M”. Proiect de monografie farmaceutică pentru produsul farmaceutic „Sirop de monardă”. Rezultate preliminare ale studiilor de stabilitate pentru produsele farmaceutice obținute. Raport de studiu preclinic: Evaluarea eficacității și inofensivității preparatului cu efect antimicotic (EC-01). Raport al studiului preparatelor din diferite grupe farmacologice cu efect otoprotector și elaborarea criteriilor de pronostic al eficacității farmacoterapeutice .</p>			
--	--	--	--	--	--

Institutul de Neurologie și Neurochirurgie

Total 1235.6 mii lei

1	2	3	4	5	6
15.817.04.49A	Abordarea multidisciplinara a maladiilor neurooncologice în	Cercetarea diversității morfologice în baza markerilor tumorali determinați genetic, biologic, dar și în baza profilului cultural al	2015-2018	Dr. hab. Timirgaz Valeriu	494.5

	baza diversității morfologice și agresivității biologice prin aplicarea tehnicilor chirurgicale minimal invazive	tesutului tumoral in vitro reprezintă baza tratamentului individualizat. Schemele clasice de tratament chimioterapic, radioterapic sau chirurgical vor fi înlocuite prin tratament selectiv, adaptat susceptibilitatii tumorale. În mod curent acest lucru poate fi preconizat prin utilizarea markerilor de tip pornosite IDH1si IDH2, a codelețiilor genetice 1p,19q, a defectului expresiei proteinei p53, si.a. Pentru a studia detaliat susceptibilitatea glioblastomului la chimioterapie modalitatea de prima intenție este verificarea statusului metilarii a ADN tumoral prin testul MGMT. La sfârșitul perioadei de implementare vor fi estimați atât indicii de pronostic pentru rata de supraviețuire totală cât și rata de supraviețuire fără recidivă. Atsfel un tratament potential ineficient va fi înlocuit cu un tratament de susținere și de reabilitare a pacientului, optând pentru o calitate a vieții versus un tratament dur și ineficace. Cultura de tesut tumoral în micro-secțiuni va permite identificarea unor tratamente chimioterapice adaptate, dar și utilizarea concomitentă a altor factori de sensibilizare, cum ar fi hipertermia, adaptogenele, pentru a spori eficacitatea tratamentului anticanceros.			
15.817.04.50A	Abordarea multidimensională a patologiei neuromusculare și spinale. Studiu clinic, neuroepidemiologic și neurofiziologic cu elaborarea strategiilor terapeutice	Vor fi evidențiate particularitățile clinice, electrofiziologice și morfologice ale PDIC atipice. Se vor analiza comparativ gradele de dizabilitate la pacienții cu PDIC atipică și tipică. Se va elabora un algoritm de evaluare a pacienților cu PDIC tipică și atipică. Va fi efectuată analiza multilaterală și descrierea complexă a particularităților tipurilor evolutive ale Sclerozei Multiple. Se va elabora protocolul național „Miastenia gravis”. Va fi evaluată o eventuală interacțiune între diverși factori predictivi posibili studiați și alți factori cunoscuți la pacienti cu Scleroza Laterala Amiotrofica	2015-2018	Dr. Pleșca Svetlana	358.2
15.817.04.51A	Cercetarea multidimensională a tulburărilor de mișcare și fenomenului algic cu elaborarea metodelor terapeutice non-farmacologice	Scoaterea în evidență a variantelor patologice ale patternului respirator la pacienții cu migrenă cronică va permite realizarea ulterioară a unui tratament non-medicamentos la acești pacienți. Va fi propus un algoritm de reeducare respiratorie individualizată la pacienții cu migrena cronica si disfuncție respiratorie asociata, care va avea și efect de diminuare a	2015-2018	Dr. hab. Odobescu Stela	382.9

		durerii la acești pacienți. Cercetarea influenței tipului tulburărilor de personalitate asupra fenomenului algic, patternului respirator și tulburărilor vegetative va permite identificarea anumitor patternuri psiho-algico-vegetative pentru tratamentul individualizat, atât medicamentos cât și non-medicamentos complex (biofeedback, STE, psihoterapia) la pacienții cu durere cronică. Va fi evaluat rolul factorilor psihici (anxietatea, depresia, tulburările de personalitate, etc.) în patofiziologia cefalei matinale la pacienții cu sindromul de apnee obstructivă în somn (SAOS). Vor fi propuse abordări diagnostice și terapeutice la pacienții cu cefalee matinală asociată SAOS în funcție de gradul de severitate a SAOS și importanța factorilor psiho-vegetativi. Cercetarea evoluției disfuncției senzorii la pacienții cu maladia Tourette va permite elucidarea importanței disfuncției senzoriale în patogeneză și manifestările clinice ale maladii. Vor fi propuse anumite scheme terapeutice non-medicamentoase (biofeedback) individualizate la pacienții cu maladia Tourette.			
--	--	--	--	--	--

Centrul Național de Sănătate Publică

Total 5922.2 mii lei

1	2	3	4	5	6
15.817.04.02A	Studierea particularităților clinico-epidemiologice ale infecțiilor respiratorii virale acute cu optimizarea măsurilor de control și răspuns.	Va fi apreciată apartenența tulpinilor izolate la serotipurile și grupele genetice de virusuri gripale cu evidențierea sensibilității/rezistenței la remediile antivirale de ultima generație. Va fi evaluată seroprevalența markerilor de clasa Ig M și Ig G în serurile persoanelor imunizate și nevaccinate contra gripei.	2015-2018	Dr. Scoferța Petru	800.2
15.817.04.03A	Studierea infecțiilor virale hemo-transmisibile prioritare cu optimizarea supravegherii epidemiologice	Va continua studiarea și evaluarea seroprevalenței markerilor (serologici, molecular-biologici) virusurilor hepatitelor virale B, C, G separat și în asocieră cu virusurile HTLV (<i>Human T-Lymphotropic Virus</i>) și CMV (<i>citomegalovirus</i>), la donatorii de sânge în dependență de teritoriu, vârstă, gen, profesie, factori de risc asociați în transmiterea acestor infecții. Perfecționarea sistemului de supraveghere epidemiologică cu optimizarea măsurilor de control și răspuns la infecțiile virale hemo-	2015-2018	Dr. hab. Spînu Constantin	1264.9

		transmisibile prioritare incluse în studiu, în special pentru hepatitele virale B, C, G, identificate separat și în asociere cu HTLV1/2 și CMV.			
15.817.04.04A	Estimarea igienică a factorilor de risc în etiologia accidentelor vasculare cerebrale.	Vor fi obținute rezultate noi privind nivelul contemporan de cunoștințe ce vizează impactul factorilor biologici în etiologia accidentelor vasculare cerebrale (AVC), fapt ce va permite selectarea formelor morbide cu impact major în declanșarea accidentelor vasculare. Vor fi obținute date noi referitor la particularitățile epidemiologice, teritoriale și spațial dependente de răspândire a bolilor predecesorii accidentului vascular, specifice pentru Republica Moldova. Vor fi selectate cele mai defavorizate sectoare cu risc sporit de apariție a AVC, în dependență de nivelul de răspândire a factorilor biologici evaluați. Va fi determinat nivelul de impact al factorilor biologici în etiologia AVC, și ierarhizați în ranguri factorii diagnosticați, în dependență de nivelul de agresivitate, cu evidențierea relațiilor cauză-efect dintre acțiunea asociată a acestor determinante.	2015-2018	Dr. hab. Friptuleac Grigore	586.6
15.817.04.05A	Stabilirea riscului pentru sănătate, cauzat de acțiunea radiațiilor ionizante și elaborarea măsurilor de diminuare a expunerii populației.	În cadrul cercetărilor vor fi stabilite mecanismele evoluției reacției imunologice a genotipurilor de animale (rozătoare) la acțiunea dozelor mici de radiații ionizante sub influența unor metaboliți secundari (uleiuri esențiale). Elucidarea mecanismelor în cadrul interacțiunilor menționate: <i>genotip x factor radiostresogen x substanțe biologic active</i> , va permite monitorizarea / prognozarea declanșării efectelor secundare în cadrul grupurilor de oncobolnavi, expuși terapiei cu radiații ionizante, cu elaborarea măsurilor de diminuare a acestora.	2015-2018	Dr. hab. Bahnarel Ion	844.6
15.817.04.06A	Managementul supravegherii sănătății publice în condiții de asociere comunitară a țării	Vor fi identificate și implementate modele optime de management în supravegherea sănătății publice la nivel local și național.	2015-2018	Dr. Pantea Valeriu	673.7
15.817.04.07A	Estimarea stării de sănătate a populației în relație cu factorii nocivi exogeni și psiho-sociali prioritari și elaborarea măsurilor privind reducerea riscurilor	Va fi estimată starea de sănătate a populației în relație cu impactul factorilor externi și psihosociali nocivi prioritari. Vor fi apreciate riscurile la care sunt expuse persoanele implicate în procesul de gestionare a produselor de uz fitosanitar. Vor fi argumentate principiile și modelele avansate de prestare a serviciilor de sănătate în sfera sănătății ocupaționale și a	2015-2018	Dr. hab. Opopol Nicolae	1752.2

		reabilitării medico-profesionale a angajaților. Vor fi estimate igienic condițiile de instruire în instituțiile preuniversitare și apreciate condițiile mediului rezidențial al elevilor.			
--	--	---	--	--	--

Institutul de Cardiologie

Total 2818.6 mii lei

1	2	3	4	5	6
15.817.04.45A	Evaluarea eficienței revascularizării primare mecanice a infarctului miocardic acut cu elevarea segmentului ST asupra dinamicii remodelării vasculare și cardiace	Se vor obține date privind caracterul remodelării geometrice a miocardului la pacienții STEMI supuși revascularizării primare prin angioplastie în diferite perioade ale evoluției post-infarct cu o distanță de supraveghere de 12 luni. Se vor obține evidențe cu referire la paternul de evoluție a disfuncției regionale prin evaluarea în dinamică a zonelor de hipokinezie, diskinezie și akinezie, precum și corelarea acestor indici cu parametrii funcționali ai ventriculului stâng. Se vor evidenția particularitățile corelării indicilor ecocardiografici ai remodelării post-infarct a miocardului cu markerii circulanți ai răspunsului inflamator, stresului oxidativ și disfuncției endoteliale în vederea aprecierii predictorilor de prognoză ai insuficienței cardiace.	2015-2018	Dr. hab. Popovici Mihail	940.6
15.817.04.46A	Abordări inovative în managementul hipertensiunii arteriale rezistente: implicații farmacologice versus intervenționale	Se va estima gradul ameliorării indicilor morfo-funcționali a cordului care caracterizează diastola, a nivelului sanguin de pro-BNP și gradul de reducere a valorilor TA în dependență de schema de tratament abordată. Se va evalua valorile predictive a markerului pro-BNP asupra dinamicii remodelării ventriculului stâng și disfuncției diastolice la pacienții cu hipertensiune arterială rezistentă la tratament și corelarea ei cu nivelul microalbuminuriei ca predictor de evaluare a afectării renale. Se va identifica beneficiul denervării simpatică a arterelor renale versus tratament farmacologic asupra valorilor tensionale, funcției diastolice, indicilor de remodelare a miocardului ventriculului stâng și a evoluției fragmentului pro-BNP. Se vor obține date preliminare referitor la corelarea dintre gradul remodelării ventriculului stâng, disfuncția diastolică, variabilitatea și profilul TA și afectării subclinice de organ țintă	2015-2018	Dr. hab. Carauș Alexandru	577.0

		la pacienții din loturile medicamentoase.			
15.817.04.47A	Evaluarea modificărilor structurale a miocardului și predictorilor clinico-electrofiziologici pentru tahiaritmii ventriculare la pacienți cu infarct miocardic suportat	Se vor identifica și configura parametrii clinici, electrocardiografici și ecocardiografici cu semnificație prognostică în apariția aritmiilor potențial letale la pacienții cu infarct miocardic suportat. Se va aprecia valoarea predictivă a scorului CHA ₂ DS ₂ VASc în dezvoltarea complicațiilor aritmice ventriculare în perioada post-infarct și în stratificarea riscului fatal la aceasta categorie de pacienți. Se va implementa studiul electrofiziologic în algoritmul de examinare a pacienților cu tahiaritmii ventriculare. Se va optimiza tratamentul și prognosticul de durată a bolnavilor cu aritmii potențial letale prin implantare de cardioverter defibrilator. Se va stabili proporția evenimentelor cardiovasculare, a respitalizărilor și rata mortalității pe termen lung a pacienților cu infarct miocardic suportat și tahiaritmii ventriculare.	2015-2018	Dr. hab. Grosu Aurel	640.0
15.817.04.48A	Telemonitoring în reabilitarea complexă a pacienților cu insuficiență cardiacă ischemică	Se vor estima particularitățile clinico-paraclinice a pacienților cu insuficiență cardiacă cronică incluși în registru, relevante pentru studiul comparativ în telereabilitarea la domiciliu. Se vor identifica criteriile de calitate a monitoring-ului la distanță a activității fizice, a parametrilor hemodinamici și a aderenței la tratamentul medicamentos de prevenție secundară. Se va alcătui baza de date pentru analiza statistică. Se vor obține dovezi obiective privind selectarea parametrilor de apreciere a rezultatelor telereabilitării. Se vor evidenția factorii de prognoză a evoluției insuficienței cardiace în două programe de reabilitare la domiciliu: telemonitoring vs supravegheat de medicul de familie.	2015-2018	Dr. hab. Vataman Eleonora	661.0

Spitalul Clinic Republican

Total 1283.8 mii lei

1	2	3	4	5	6
15.817.04.19A	Electrostimularea sfincterului esofagian inferior cu microstimulator implantat încărcabil prin transfer de energie	Crearea modulului de încărcare fără fir pentru dispozitiv de electrostimulare al joncțiunii eso-gastrice confecționat la etapele precedente. Obținerea datelor științifice bazate pe studiile experimentale la mamifere mari privind siguranța și efectele	2015 - 2018	Dr. Ungureanu Sergiu	330.5

	fără fir la pacienți cu boala de reflux gastro-esofagian	fiziologice ale electrostimulării a joncțiunii esogastrice cu dispozitivul implantabil elaborat.			
15.817.04.20A	Particularitățile clinico-evolutive și de diagnostic ale maladiilor articulare inflamatorii în Republica Moldova	Formarea bazei de date clinice acumulate și prelucrarea lor pentru analizele statistice. Lansarea studiilor biochimice și instrumentale a pacienților participanți în studiu. Determinarea factorilor de risc la pacienții cu maladii inflamatorii. Completarea Registrului de boli reumatice din R.Moldova	2015 - 2018	Dr. hab. Groppa Liliana	210.0
15.817.04.21A	Algoritme de tratament chirurgical al malformațiilor cardiace congenitale cu hipertenzie pulmonară	Aprecierea criteriilor de operabilitate și a reversibilității hipertensiunii arteriale pulmonare (HTAP) avansate la pacienții adulți cu malformații cardiace congenitale. Standardizarea pregătirii preoperatorii și a tehnicii chirurgicale la acești pacienți. Determinarea riscurilor operat orii în dependență de gradul de HTAP și de vârsta pacientului. Precizarea tratamentului postoperatoriu de lungă durată. Aprecierea morbidității, mortalității pacienților la distanța după intervenție	2015 - 2018	Dr. Oleg Repin	318.3
15.817.04.22A	Tratamentul chirurgical al afecțiunilor complexului valvular aortic și aortei ascendente	Vor fi efectuate 60 de intervenții chirurgicale la pacienții cu patologia rădăcinii și aortei ascendente. În baza fișelor de staționar și anchetării pacienților operați vor fi studiate rezultatele imediate și de durată (3-5 ani) în cazurile de substituire valvulară, plastie de valvă aortică, operații Bental, David. Se va determina eficiența metodelor de tratament chirurgical aplicat	2015 - 2018	Dr. Vladislav Morozan	425.0

Institutul Oncologic

Total 4303.1 mii lei

1	2	3	4	5	6
----------	----------	----------	----------	----------	----------

15.817.04.11A	Optimizarea tratamentului multimodal al cancerului laringian în baza evidențierii particularităților clinicomorfo-imunologice	Elaborarea noilor indicații către tratamentul endoscopic în cancerul laringean, prin utilizarea tehnicii endoscopice performante: microscop ORL, ligasure, laser distructor Dornier. Vor fi analizate rezultatele investigațiilor imunologice la această categorie de pacienți, pre- post – și la 1 lună după finisarea tratamentului combinat cu aprecierea statutului imunității umorale și celulare. Elaborarea noilor scheme de tratament imunomodulator cu preparatele Lysobact și Polioxidoniu astfel, optimizând rezultatele tratamentului, durata perioadei fără recidive și metastaze și supraviețuirea la 5 ani cu 5%.	2015 - 2018	Acad. Gheorghe Țîbîrna	1357.9
15.817.04.12A	Tratamentul combinat și complex în cancerul gastric slab diferențiat și anaplastic	Selectarea bolnavilor (70-80) și aplicarea tratamentului radioterapeutic neoadjuvant cu utilizarea acceleratorului liniar, și tratamentului neoadjuvant și adjuvant chimioterapeutic după tratament chirurgical radical în cazurile de cancer slab diferențiat și anaplastic. Evaluarea comparativă a rezultatelor obținute în urma tratamentului efectuat.	2015 - 2018	Dr. hab. Nicolae Ghidirim	535.0
15.817.04.13A	Algoritmul de tratament al metastazelor hepatice în cancerul colorectal	Pe parcursul anului va continua colectarea materialului primar și completarea anchetelor de evidență a pacienților și a rezultatelor tratamentului pacienților cu cancer colorectal cu metastaze hepatice după două scheme de chimioterapie (15 pacienți). Vor fi analizate rezultatele nemijlocite, va fi apreciată eficacitatea obiectivă și subiectivă a tratamentului și completarea informației în anchetele personificate a pacienților .	2015 - 2018	Dr.Zabunov Alexandr	482.5
15.817.04.14A	Particularitățile biologice ale tumorii ca factori decisivi în tratamentul complex al cancerului glandei mamare	Rezultatele obținute în domeniul studierii particularităților biologice ale tumorii (Re Es, Re Pg, a Her 2/neu și a indicelui de proliferare Ki 67), au permis de a selecta pacientele care beneficiază de terapie hormonală, iar statusul Her2/neu, fiind supraexprimat de gena în cauză, este o opțiune terapeutică cu Trastuzumab pentru pacientele cu cancer mamar. Acest studiu ne-a permis de a selecta pacientele care necesită la I –a etapă de tratament intervenție chirurgicală, mai mult ca atât, în dependență de rezultatele obținute, putem argumenta indicațiile către efectuarea mastectomiei sau a operației organomenajante. Proiectul dat se va finaliza cu elaborarea unui algoritm de tratament personalizat al pacientelor cu cancer al glandei	2015 - 2018	Dr. hab. Larisa Sofroni	473.4

		mamare.			
15.817.04.15A	Tratamentul neoadjuvant (chimioradio-terapeutic) în adenocarcinoamele rectale	Va continua acumularea loturilor de pacienți supuși diferitor metode de tratament – lotul de studiu (pacienții cu cancer rectal supuși tratamentului neoadjuvant chimioradioterapeutic) și loturile martor (pacienții cu cancer rectal supuși tratamentului chirurgical și neoadjuvant radioterapeutic). Se preconizează că rezultatele nemijlocite (rata și caracterul complicațiilor intra- și postoperatorii, mortalitatea perioperatorie) ale tratamentului neoadjuvant chimioradioterapeutic nu vor fi mai nefavorabile comparativ cu metoda pur chirurgicală de tratament. Faptul dat va fi demonstrat prin analiza statistică a ratei, frecvenței și caracterului complicațiilor intra- și postoperatorii, mortalității perioperatorie. Se preconizează, ca consecință a tratamentului neoadjuvant chimioradioterapeutic se va depista reducerea tumorilor rectale și ganglionilor loco-regionari („down size” și ”down stage”), fapt ce va fi confirmat prin metode imagistice (TC și RMN) și apariția patomorfozei curative (gradul I-IV) confirmate prin examenul morfopatologic. Prin metoda intervalelor vor fi studiate și evaluate rezultatele la distanță (supraviețuirea globală și fără progresare a maladiei la 1 și 3 ani, rata de recidive loco-regionale și metastazare la distanță) după diferite metode de tratament (chirurgical, radioterapeutic, radiochimioterapeutic) în cancerul rectal.	2015 - 2018	Dr. hab. Profirii Rusu	407.0
15.817.04.16A	Managementul și strategia depistării precoce a maladiilor oncologice ușor detectabile – cancerul glandei mamare, de col uterin, colorectal și pulmonar	Vor fi identificate grupele de risc a dezvoltării cancerului colonorectal, mamar, colului uterin și pulmonar cu analiza regiunilor /raioanelor conform incidentei segregate stadial. Implementarea metodelor de screening pentru localizările studiate vor ameliora indicatorii cu privire la depistarea tardivă a cancerului colorectal, cancerului mamar, cancerului colului uterin și a cancerului pulmonar și vor fi identificate grupele cu risc înalt și stările precanceroase în populație.	2015 - 2018	Dr. hab. Victor Cernat	416.0
15.817.04.17A	Tratamentul complex al cancerului de corp uterin stadiile I-III cu risc intermediar și crescut	Se va continua înregistrarea pacientelor cu cancer endometrial stadiile I-III cu risc intermediar și crescut, care vor fi repartizate conform grupelor stabilite în algoritm cu aplicarea tratamentului specific conform algoritmului stabilit pentru fiecare braț. Vor fi	2015 - 2018	Dr. hab. Dumitru Sofroni	480.0

		constatate rezultatele preliminare ale studiului prin analiza datelor în Excel. În anul 2017 vor fi stabilite proprietățile clinice și de laborator ale pacientelor cu cancer endometrial cu risc înalt și intermediar.			
15.817.04.18A	Particularitățile clinico-imagistice, imunobiologice și de tratament chirurgical al tumorilor oaselor și țesuturilor moi la copii și adulți	În baza materialului clinic acumulat și studiat vor fi determinați indicatorii imunității și markerii tumorali la bolnavii cu tumori ale oaselor și țesuturilor moi la copii și adulți	2015 - 2018	Dr. hab. Ion Mereuță	151.3

Institutul Mamei și Copilului

Total 3186.7 mii lei

1	2	3	4	5	6
15.817.04.30A	Mortalitatea în Republica Moldova: estimarea factorilor medico-sociali și direcțiile principale de micșorare a pierderilor fetale	Va fi efectuată analiza prospectivă a cazurilor de mortinatalitate conform direcțiilor specifice de studiu din IMȘC Va fi efectuată analiza retrospectivă a cazurilor de mortinatalitate din raioanele Republicii Moldova.Va fi inițiat și implementat auditul confidențial al cazurilor de deces perinatal în IMSP IMȘC.Va fi apreciat rolul factorilor trombofilici și a modificărilor morfostructurale ale complexului placentar în structura mortinatalității.	2015 - 2018	Dr. Gațcan Ștefan	837.8
15.817.04.31A	Aplicarea diferențiată a metodelor clasice, laparoscopic asistate de minim-invazie în tratamentul chirurgical al malformațiilor intestinale la copii	Va fi efectuată analiza preventivă a datelor cu elaborarea criteriilor de aplicare a variatelor chirurgicale laparoscopice în tratamentul individual adaptat al malformațiilor intestinale la copii.	2015 - 2018	Dr. hab. Boian Gavril	664.5
15.817.04.32A	Evaluarea factorilor determinanți ai morbidității copiilor prin maladii genetice și profilaxia lor în populația Republicii Moldova	Va fi continuată punerea în aplicare a mecanismului de diagnostic prin translarea metabolomică a pachetului de bază de investigații, eficientizarea acestuia și lărgirea spectrului de maladii genetice din Registrul Național de Boli Rare.	2015 - 2018	Dr. Ușurelu Natalia	1084.1
15.817.04.33A	Prevenirea dizabilităților, inclusiv a paraliziei cerebrale, la copiii prematuri prin creșterea accesului la servicii calitative și echitabile de detecție și intervenție timpurie	Va fi elaborat protocolul național pe detecția și intervenția timpurie bazat pe rezultatele studiului.Va fi efectuat sondajul nevoilor părinților cu copii din grup de risc pentru dezvoltarea patologiei cronice care va permite de a estima accesul și calitatea intervenției timpurii, precum și serviciilor sociale, psihologice, primite etc.	2015 - 2018	Dr. Curteanu Ala	600.3

Institutul de Ftiziopneumologie „Chiril Draganiuc”

Total 2897.6 mii lei

1	2	3	4	5	6
15.817.04.23A	Particularitățile imune ale bolnavilor de tuberculoză pulmonară cu rezistență primară și secundară	Se vor determina particularitățile perturbărilor imune în cadrul tuberculozei pulmonare cu rezistență primară, rezistență secundară și tuberculozei sensibile.	2015 - 2018	Dr. hab. Ghinda Serghei	496.3
15.817.04.24A	Studierea dereglărilor (eficacității administrării endolimfatice indirect a preparatului Rifonat în tratamentul tuberculozei pulmonare) tuhomeostazei proteice și optimizarea măsurilor curative de reabilitare endoecologică în tuberculoza pulmonară	Vor fi obținute date referitor la accesibilitatea metodelor curative propuse și vor fi apreciate posibilitățile tehnologice noi în acest domeniu.	2015 - 2018	Dr. hab. Djugostran Valeriu	297.2
15.817.04.25A	Aspectele clinice și patogenice de diagnostic și tratament ale hipertensiunii pulmonare în cadrul bronhopneumopatiei obstructive cornice	Vor fi obținute date noi despre structura și manifestarea fenotipică de bază a Inserție/Deleție al polimorfismului genei enzimei de conversie a angiotenzinei în bronhopneumopatia obstructivă cronică.	2015 - 2018	Dr. hab. Pisarenco Serghei	579.3
15.817.04.26A	Analiza complexă multifactorială a situației epidemice (epidemiologice) în teritoriile cu nivel diferit a incidenței tuberculozei	Se va cunoaște factorii medico-biologici și acțiunea lor asupra situației epidemiologice a tuberculozei în teritoriile cu nivel diferit a incidenței tuberculozei	2015 - 2018	Dr. hab. Iavorschi Constantin	278.1
15.817.04.27A	Optimizarea diagnosticului rapid al cazurilor de tuberculoză rezistentă prin perfecționarea metodelor de testare a sensibilității	Va fi optimizat diagnosticul rapid al cazurilor de tuberculoză multirezistentă și cu rezistență extinsă prin perfecționarea programei TB-eXiST al sistemului BACTEC MGIT960.	2015 - 2018	Dr. CruduValeriu	184.4
15.817.04.28A	Aspecte de diagnostic și management al tratamentului tuberculozei cu rezistență extinsă (XDR și XXDR)	Vor fi obținute date despre particularitățile și rezultatele tratamentului tuberculozei cu rezistență extinsă primară și secundară prin scheme standard și scheme individuale.	2015 - 2018	Dr. hab. Saian Dmitrii	608.0
15.817.04.29A	Aspecte medico-sociale, microbiologice și	Se va cunoaște factorii medico-sociali și particularitățile de evoluție, formă și durata dezvoltării tuberculozei, a spectrului de	2015 - 2018	Dr. Tudor Elena	454.3

	imunogenetice a tuberculozei dezvoltate în focar	rezistență a <i>M. tuberculosis</i> la cazurile secundare de tuberculoză în raioanele din sudul republicii.			
--	--	---	--	--	--

Institutul de Medicină Urgentă

Total 1322.2 mii lei

1	2	3	4	5	6
15.817.04.08A	Sistemogeneza particularităților factorilor de risc, mecanismelor patogenetice și elaborarea strategiilor de tratament al AVC în populația RM	Identificarea factorilor de risc pentru patologia stenoizantă cerebrală și formarea grupelor de risc pentru AVC.Elaborarea programelor de screening a populației prin implimentarea protocolului de examinare Doppler-Duplex a vaselor și extracraniene.Implimentarea noilor strategiilor de evaluare și tratament a pacienților cu patologie stenoizantă a vaselor cerebrale.Obținerea datelor cu privire la impactul tratamentului trombolitic asupra duratei medii de spitalizare, letalității, ratei recurențelor, spitalizării repetate, incapacității temporare de muncă și a dizabilității în aspect evolutiv de timp.	2015-2018	Dr. Eremei Zota	883.8
15.817.04.09A	Optimizarea managementului terapeutic precoce a pacientului critic prin implementarea metodelor angiografice miniinvasive și de repermeabilizare trombolitică	Coordonarea și asigurarea managementului organizatoric în aplicarea protocoalelor naționale și instituționale în cadrul AMU, DMU, UPU-S/UPU cu utilizarea tehnologiilor telemedicale și informaționale, a metodelor angiografice miniinvasive și de repermeabilizare trombolitică.Organizarea consultațiilor specialiștilor de înaltă calificare în diagnosticul și tratamentul SCA, AVC și UH la solicitarea Echipelor de Asistență Medicală urgentă din tot teritoriul republicii.Publicarea rezultatelor obținute în reviste naționale și internaționale, ca și prezentarea lor la diferite foruri din domeniu.	2015-2018	Dr. hab. Gheorghe Ciobanu	222.2
15.817.04.10A	Optimizarea strategiei și tacticii medico-chirurgicale de tratament al leziunilor asociate și fracturilor multiple la pacienții cu traumatism toracic	Va fi determinată tactica de tratament chirurgical în leziunile organelor cutiei toracice și abdomenului la pacienții cu traumatism asociat și fracturi multiple.Va fi efectuată analiza comparativă a rezultatelor tratamentului chirurgical și cu datele primite, va fi elaborat un algoritm de diagnostic și tratament, care va fi îndreptat la micșorarea duratei preoperatorii și la îmbunătățirea rezultatelor tratamentului al pacienților cu leziunile asociate ale cutiei toracice, traumatismul abdomenului și fracturile aparatului locomotor.	2015-2018	Dr. hab. Vladimir Kusturov	216.2

Cercetări științifice fundamentale în direcție strategică 16.05

„Biotehnologie”

ACADEMIA DE ȘTIINȚE A MOLDOVEI

Universitatea Academiei de Științe a Moldovei

Codul (cifrul) proiectului	Denumirea proiectului	Rezultatele preconizate pentru anul 2017	Termenul de realizare a proiectului	Directorul de proiect, gradul științific	Volumul alocațiilor bugetare pe anul 2017, mii lei
----------------------------	-----------------------	--	-------------------------------------	--	--

Total 1275.3 mii lei

1	2	3	4	5	6
15.817.05.03F	Rezistența florii-soarelui (<i>Helianthus annuus</i> L.) la lupoaie (<i>Orobanche cumana</i> Wallr.): mecanisme genetico-moleculare și fiziologice	Va fi analizată expresia genelor în sistemul gazdă – parazit și vor fi identificate componentele moleculare implicate în rezistența florii-soarelui la atacul patogenului <i>Orobanche cumana</i> , precum și gene asociate cu patogenitatea și agresivitatea lupoaiei.	2015-2018	acad. Duca Maria	1275.3

Institutul de Genetică, Fiziologie și Protecție a Plantelor

Total 17011.8 mii lei

1	2	3	4	5	6
15.817.05.05F	Principii biotehnologice de studiu al interacțiunii dintre plantele de cultură și agenții virali	În baza evaluării expresiei caracterelor morfologice și de productivitate, variațiilor genetice și fenotipice va fi apreciată manifestarea parametrilor cantitativi și calitativi la descendenții și somaclonele SC ₁ de tomate, derivați de la plante infectate cu virusuri. Va fi determinat polimorfismul molecular al formelor de tomate cu modificări morfo-structurale, cauzate de infecțiile virale sau cultura <i>in vitro</i> ; stabilită ponderea genotipului în dependență de tipul reactivității față de patogen (susceptibilitate, toleranță,	2015-2018	dr. Andronic Larisa	1528.9

		rezistență) în generarea variațiilor. Va fi apreciată variabilitatea caracterelor agronomic valoroase la descendenții de porumb obținuți de la plante virozate, estimat impactul infecției virale în inducerea diversității. Va fi notificată distinctivitatea plantelor dubluhaploide de orz și liniei de tomate obținute cu utilizarea infecției virale comparativ formelor inițiale.			
15.817.05.06F	Elaborarea tehnologiilor de producere și aplicare a mijloacelor ecologic inofensive de protecție integrată a culturilor agricole	Vor fi elaborate procedee tehnologice de producere a biomasei și constituite formele preparative în baza tulpinilor de agenți biologici de perspectivă (Bacteriofagi, bacterii antagoniste <i>Pseudomonas putida</i> , <i>Bacillus subtilis</i> , <i>Agrobacterium</i>) cu proprietăți antibacteriene pentru protecția culturilor pomicole. Vor fi propuse elemente tehnologice de producere a baculovirusurilor, bacteriilor și ciupercilor antagoniste, entomopatogene și hiperparazite pentru protecția culturilor cerealiere, legumicole și pomicole și viței de vie. Vor fi elaborate procedee de aplicare a bacteriofagilor în combaterea agentului patogen al Focului bacterian al rozaceelor cu prezentarea documentației tehnologice. Vor fi determinate condițiile optime de producere și aplicare a microorganismelor utile (bacterii și ciuperci antagoniste) pentru combaterea infecțiilor micotice și remedierea solurilor puternic afectate cu agenți patogeni la sfecla de zahăr.	2015-2018	dr. hab. Voloșciuc Leonid	2277.7
15.817.05.07F	Formarea sindromului C4 la C4 și C3 plante: analiza structurală, funcțională și moleculară	Se va evidenția posibilitatea inducerii de către factorii exogeni (acidul abscizic – factor fitohormonal) elementelor sindromului C ₄ (mezostructurii aparatului fotosintetic, cineticeii schimbului de CO ₂) în frunza plantelor de grâu (<i>Tr. durum</i> L., soiul Hordeiforme 335, <i>Tr. aestivum</i> L., soiul Kuialnic).	2015-2018	dr. hab. Balaur Nicolae	516.3
15.817.05.08F	Evaluarea mecanismelor de formare a rezistenței complexe a plantelor la factorii nefavorabili (secetă, arșiță, răcire, dezechilibru nutritiv) și fundamentarea metodelor de inducere a cros-toleranței	Va fi elaborată strategia de selectare și testare a inductorilor cros-toleranței și formării stres-memoriei la stresul repetat (secetă, arșiță, răcire, dezechilibru nutritiv). În baza principiilor: capacitatea de autoreglare a homeostazei apei, potențialul antioxidant, stocarea substanțelor cu funcție de protecție (glucidelor, amidonului, prolinei, etc.) și activitatea unor enzime a metabolismului azotului și fosforului se vor selecta direcționat agenții de inducere a cros-toleranței la stresul hidric și termic, conținutul sporit de săruri în sol și dezechilibru nutritiv. Aceste rezultate vor servi drept reper pentru	2015-2018	dr. hab. Ștefîrță Anastasia	1894.5

		strategia de majorare a toleranței plantelor (soia, porumb, sfecla de zahăr, vița de vie) la fluctuațiile condițiilor mediului și stres abiotic repetat.			
15.817.05.09F	Elaborarea tehnologiilor inovatoare de reglare a unor specii dăunătoare prin valorificarea potențialului entomoacarinafaunei benefice și aplicarea procedeelelor bioraționale de protecție a plantelor	Va fi efectuată evaluarea comparativă a speciilor ierburilor nectarifere atractive pentru entomofagii specifici dăunătorilor economic importanți ai prunului (<i>Grafolita funebrana</i> ; <i>Gr. Molesta</i>). Va fi elaborat ghidul de diagnoză al paraziților viermelui prunului, oriental, moliei vărgate și a entomoacarifagilor în agroceenoza livezii de prun și harta-ghid faunistică a dăunătorilor. Va fi optimizată compoziția hidrolizaților proteico-glucidici pentru atragerea entomoacarifagilor în agroceenozele pomicole și efectuată evaluarea primară a atractivității acestora pentru fauna utilă în livada de prun. Vor fi evaluate elementele de bază pentru elaborarea procedeelelor bioraționale de protecție ale culturilor legumicole de seră (tomate, castraveți) contra dăunătorilor sugători, prin aplicarea semiochemicilor cu proprietăți insecticide, atractante și repelente. Vor fi propuși compuși-antioxidanți pentru sporirea stabilității feromonului de agregare a viermelui merelor și identificate dozele acestor compuși.	2015-2018	dr. Batco Mihail	1693.5
15.817.05.10F	Tehnologii de diagnostic molecular al fitopatogenilor	Vor fi identificați, prin <i>multiplex</i> PCR, agenții patogeni ai fuzariozei, alternariozei și stolburului în plantele diferitor genotipuri de tomate, grâu, porumb cu sau fără simptome de infectare, în solul loturilor experimentale și rizosferic. Va fi estimată prezența agentului <i>Candidatus Phytoplasma solani</i> în insectele-vectori din familia <i>Cixiidae</i> . Va fi efectuat diagnosticul molecular al fitopatogenilor în sol până la plantare, solul rizosferic, în insectele-vectori din familia <i>Cixiidae</i> în vederea stabilirii înțelrelețiilor dintre agenții identificați și plantele gazdă.	2015-2018	dr. Tumanova Lidia	1436.8
15.817.05.11F	Sisteme de inducere a variabilității și rezistenței plantelor, procedee tehnologice de sporire a productivității culturilor agricole	Vor fi evaluate biotipurile de tomate și triticales obținute <i>in vitro</i> . Estimate liniile dublu-haploide și inbrede de porumb, formele parentale și descendenții de tomate cu productivitate sporită, calitate și rezistență la factorii abiotici (temperaturi joase, înalte, secetă și agenți patogeni, radiații gama), apreciat efectul reglatorilor naturali de creștere asupra reactivității genotipurilor de tomate la temperaturi joase pozitive. Evaluate și selectate forme valoroase ale	2015-2018	dr. hab. Botnari Vasile	7664,1

		culturilor de sorg în pepinierele de ameliorare pentru crearea hibrizilor performanți de sorg zaharat și pentru boabe. Determinate normele de fertilizare și udare la irigarea prin picurare a semănaturilor de tomate și ceapa comună. Va fi extinsă colecția de germoplasmă la viță de vie cu varietăți locale și din țările Bazinului Mării Negre. Determinată concentrația alcoolilor terpenici și esterilor volatili din suculele bachelor genotipurilor interspecifice de viță de vie (<i>V. vinifera</i> L. x <i>M. rotundifolia</i> Michx.).			
--	--	---	--	--	--

Institutul de Microbiologie și Biotehnologie

Total 2281.1 mii lei

1	2	3	4	5	6
15.817.05.01F	Stresul oxidativ indus de condițiile tehnologice și influența lui asupra calității biomasei de spirulină	Vor fi stabilite mecanismele de modificare a componenței biochimice a biomasei de <i>Spirulina platensis</i> pe durata ciclului vital în condiții de laborator și de producere în prezența stimulatoarelor chimici. Va fi stabilită modificarea, pe durata ciclului vital, a activității antioxidante a biomasei de spirulină, obținută prin cultivare în condiții de laborator și de producere. Va fi elaborat modelul de modificare a statutului antioxidant al cianobacteriei <i>Spirulina platensis</i> pe durata ciclului vital în condiții de laborator și de producere în prezența stimulatoarelor chimici.	2015-2018	acad. Rudic Valeriu	2281.1

MINISTERUL EDUCAȚIEI

Universitatea de Stat din Moldova

Total 1818.9 mii lei

1	2	3	4	5	6
15.817.05.02F	Substanțele biologice active ca bază a valorificării biotehnologiilor moderne în modularea și adaptarea proceselor metabolice ale organismelor vii	Va fi studiat efectul proteolizei limitate asupra proprietăților alergice ale proteinelor din semințe alimentare. Va fi studiată proteoliza limitată a globulinei 11S alergene, Ara h3 din semințe de arahide sub acțiunea papainei și tripsinei (<i>în cooperare cu Universitatea de Stat din New York, Binghamton, SUA</i>). Va fi efectuat screeningul semințelor populației de <i>Brassica rapa</i> pe izoforme de esterază pentru cartarea QTL și screeningul semințelor unei specii Brassica din colecția VIR (<i>în Institutul</i>	2015 - 2018	Dr. hab. Crivoi Aurelia	1818.9

		<p><i>Resurselor Genetice Vegetale N. Vavilov, VIR, St.Petersburg, Rusia</i>). Vor fi studiate caracteristicile biochimice ale uleurilor eterice din formele inițiale de <i>M.spicata</i>, <i>Monarda fistuloza</i>, <i>M.piperita</i> și <i>Helichrysum italicum</i> pe parcursul perioadei de vegetație, puietii din descendențele lor generative și din diferite condiții ecologice și regiuni geografice. Vor fi selectate formele perspective ca sursa substanțelor biologice active. Vor fi studiate acumulările uleiului de <i>Origanum hirtum</i> pe parcursul perioadei de vegetație.Va fi efectuat studiul polimorfismului proteic și genetic la unele genotipuri de <i>Glycine max (L.) Merrill</i> cu rezistență contrastantă la factorii abiotici și stabiliți markerii moleculari asociați cu rezistență la secetă și temperatură.Se vor obține rezultate referitor la modificările indicilor hepatici și hormonal în dereglările neuroendocrine pe fondul administrării fitopreparatelor.Vor fi elaborate noi procedee de obținere a exopolizaharidelor acide, Se-componente și sulfatate produse de cianobacteriile <i>Spirulina platensis</i> și <i>Nostoc linckia</i>.</p>			
--	--	--	--	--	--

Universitatea Tehnică a Moldovei

Total 217.6 mii lei

1	2	3	4	5	6
15.817.05.04F	Sporirea eficacității proceselor de deshidratare a produselor vegetale cu utilizarea metodelor netradiționale ale aportului de energie	Se va elabora modelul matematic pentru tratarea produselor vegetale prin electroplasmoliză și metoda de calcul a pierderilor pentru reducerea pierderii de suc din produsul supus tratării.Va fi efectuată analiza proprietăților fizico-mecanice și termofizice ale obiectului de cercetare.Va fi demarată proiectarea și confecționarea instalației experimentale de laborator pentru studiul procesului de tratare a produselor vegetale prin electroplasmoliză ce va permite automatizarea instalației, respectiv citirea directă a datelor experimentale și facilitarea colectării rezultatelor esențiale pentru suportul cercetării.	2015 - 2018	Dr. hab. Mircea Bernic	217.6

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI INDUSTRIEI ALIMENTARE

Universitatea Agrară de Stat din Moldova

Total 200.0 mii lei

1	2	3	4	5	6
----------	----------	----------	----------	----------	----------

15.817.05.13F	Monitorizarea fertilității solului și productivității culturilor de câmp sub influența sistemelor de fertilizare și a modului de folosire a ecosistemelor naturale în experiența de staționare multianuale	În baza datelor conținutului de umezeală productivă și a azotului valabil (NO ₃) în stratul de sol 0-100cm vor fi alcătuite recomandări asupra normelor de fertilizanți, folosiți la nutriția radiculară a grâului de toamnă, desimea plantelor de porumb și floarea soarelui la semănat în condițiile anului dat. Va fi analizată productivitatea grâului de toamna în dependență de condițiile climaterice, sisteme de fertilizare și rezerva substanțelor nutritive în sol.	2015-2018	Dr. Indoitu Dumitru	129.0
15.817.05.14F	Îmbinarea acțiunii mutațiilor genice și genomale în vederea sporirii calității bobului și efectului de heterozis la porumb	Rezultatele obținute vor contribui la evidențierea expresiei genelor o2 și fl 2 la nivelul biochimic după conținutul calitativ al complexului proteic și la determinarea valorii nutritive a boabelor tetraploide în comparație cu cele diploide.	2015-2018	Dr . hab. Palii Andrei	71.0

Institutul de Cercetări pentru Culturile de Câmp (Selecția)

Total 1353.5 mii lei

1	2	3	4	5	
15.817.05.12F	Managementul durabil a ecosistemelor agricole cu culturi de câmp pe cernoziomul tipic din RM	Vor fi obținute date experimentale cu privire la rolul diferitor premergători în obținerea producției grâului de toamnă, în experiențele de câmp de lungă durată. Va fi estimat efectul asolamentului pentru o serie de culturi de câmp (grâu de toamnă, sfeclă de zahăr, floarea-soarelui, porumb la boabe). Va fi determinat nivelul optim de saturare a asolamentului cu diferite culturi, inclusiv prășitoare. Experiențele de câmp de lungă durată cu diferite sisteme de fertilizare și irigare în asolament, vor permite optimizarea regimurilor de irigare și fertilizare în asolament.	2015-2018	Dr. hab. Boincean Boris	1353.5

**Cercetări științifice aplicate în domeniul agriculturii, în direcția strategică 51.07
"Biotehnologie"**

ACADEMIA DE ȘTIINȚE A MOLDOVEI

Institutul de Genetică, Fiziologie și Protecție a Plantelor

Total 13211.4 mii lei

Codul (cifrul)	Denumirea	Rezultatele preconizate pentru anul 2017	Termenul de	Directorul de	Volumul
-----------------------	------------------	---	--------------------	----------------------	----------------

proiectului	proiectului		realizare a proiectului	proiect, gradul științific	alocațiilor bugetare pe anul 2017, mii lei
1	2	3	4	5	6
15.817.05.07A	Elaborarea tehnologiilor inofensive de protecție integrată a plantelor prin utilizarea substanțelor biologice active în controlul impactului insectelor dăunătoare și a agenților patogeni	Va fi elaborată tehnologia de reglare a densității populațiilor dăunătorilor <i>Lobesia botrana</i> Shiff, <i>Eupoecilia abiguella</i> Hbn în schema de protecție integrată a viței de vie prin autosterilizarea masculilor în capcanele cu feromon prelucrate cu sterilizatorul <i>Admiral</i> 10 EC. Vor fi elaborate metode de sporire ale rezistenței viței de vie la patogenii <i>Plasmopara viticola</i> Berl., <i>Uncinula necator</i> Burri, <i>Botritis cinerea</i> prin tratarea cu elisitori. Va fi perfecționată tehnologia de utilizare a capcanelor cu lumina ultravioletă pentru monitorizarea și capturarea în masă a insectelor dăunătoare. Va fi optimizată metoda de sinteză a feromonului sexual al minierului frunzelor sfeclei de zahăr <i>S. ocelatella</i> și apreciată eficacitatea feromonului în condiții de câmp.	2015- 2018	dr. hab. Voineac Vasile	1928.1
15.817.05.08A	Organizarea genético-ecologică a caracterelor valoroase complexe (rezidență, productivitate, calitate) la culturile păioase, leguminoase, legumicole; crearea și reproducerea soiurilor performante	Se va stabili evoluția complexului fungic la grâu și tomate la creșterea plantelor în dependență de particularitățile genotipice ale acestora și modul de transmitere ereditară a rezistenței la principalele maladii fungice. Vor fi selectate forme transgresive valoroase de culturi cerealiere păioase (triticale, grâu comun, grâu durum), leguminoase (soia, năut, linte, fasoliță), legumicole (tomate) conform caracterelor de rezistență la maladii, productivitate și calitate a semințelor. Va fi omologat și implementat în producere soiul nou de tomate Deșteptarea.	2015-2018	dr. hab. Lupașcu Galina	2066.7
15.817.05.09A	Valorificarea plantelor medicinale pentru menținerea, fortificarea sănătății prin crearea de soiuri, tehnologii de cultivare și extinderea sortimentului de specii cultivate cu calitate superioară	Va fi apreciat potențialul de producție a soiurilor-clone de perspectivă (hibridi heterotici F ₁) de <i>Lavandula angustifolia</i> ; evidențiate și selectate genotipurile cu conținut sporit de ulei esențial de peste 5,0% (s.u.) și concentrație ridicată de acetat de linalilă. Vor fi evidențiate, selectate forme parentale de diferită origine genetică pentru crearea de noi hibridi heterotici performanți de <i>S.sclarea</i> . Vor fi evaluate și reproduse 147 linii consangvinizate fertile, 158 hibridi fertili/sterili cu perioade de maturizare diferite, conținut al uleiului esențial de peste 1,2%. Se va aprecia distinctivitatea, potențialul de productivitate a 11 soiuri de <i>Salvia sclarea</i> (anul III de vegetație) și 8 (anul I) (hibridi cu heterozis	2015-2018	dr. hab. Gonceariuc Maria	1941.5

		constant). Se vor evidenția genotipurile cu calitate superioară a materiei prime și uleiului esențial, perspective pentru omologare, brevetare. Se va menține, evalua și reproduce colecția de plante medicinale și aromatice. Vor fi evaluate genotipurile de <i>Origanum vulgare</i> ssp. <i>vulgare</i> , ssp. <i>hirtum</i> , evidențiate genotipuri perspective (4-5) în vederea fondării pepinierii de culturi comparative de concurs. Se vor menține și reproduce 10 soiuri, hibrizi omologați, brevedați de plante aromatice și medicinale. Se vor evalua, selecta forme perspective de <i>Passiflora incarnata</i> cu 2 recoltări pe sezon.			
15.817.05.10A	Studiul structurii chimice și activității biologice a bioreglatorilor de origine vegetală nativi și imobilizați de polimeri de suport pentru utilizarea în tehnologiile de cultivare a plantelor	Vor fi elaborate scheme și stabiliți parametrii optimi de divizare în fracțiuni și individualizare a componentelor biologic active din extractele integrale a plantelor de <i>Veronica</i> (<i>V. spuria</i> și <i>V. spicata</i>). Vor fi perfecționate metodele de obținere a bioconjugatelor pe suport de polimeri (polivinilpirolidonă, amidon, carboximetilceluloză) cu glicozide. Vor fi descrise caracteristicile structurale și compoziționale ale compușilor biologic activi obținuți din <i>Veronica spp.</i> , precum și a bioconjugatelor polimere cu reglatori naturali de creștere. Vor fi evidențiate și descrise proprietățile fizico-chimice de stabilitate ale componentelor din bioconjugatele obținute. În condiții de laborator și câmp va fi determinat indicele de activitate biologică a compușilor și conjugatelor pentru plantele legumicole (varză, ardei gras, castravete, morcov, tomate) și medicinale (șofrănel). Vor fi selectate bioconjugate polimere cu stabilitate chimică și activitate biologică înaltă. Vor fi determinate condițiile optime de aplicare a bioconjugatelor polimere la incrustarea semințelor plantelor legumicole.	2015-2018	dr. Ivanova Raisa	698.5
15.817.05.11A	Estimarea rolului agenților biologici în reglarea densității organismelor dăunătoare și elaborarea bazelor metodologice de aplicare în agrocenozele culturilor de câmp	Va fi optimizată metoda reducerii densității populațiilor dăunătorilor <i>Heliothis armigera</i> , <i>Agrothis segetum</i> , <i>Ostrinia nubilalis</i> , și <i>Etiella zinckenella</i> la culturile de soia și porumb prin aplicarea capcanelor feromonale. Vor fi perfecționate elementele metodologice de aplicare a entomofagilor <i>Trichogramma evanescens</i> și <i>Bracon hebetor</i> la culturile de porumb și soia cu scopul optimizării eficacității lor în reducerea densității populațiilor complexului de buhe. Va fi estimată eficiența biologică a extractului	2015-2018	dr. hab. Nastas Tudor	1582.2

		din plantele genului <i>Rheum</i> împotriva organismelor fitopatogene prin tratarea boabelor de porumb și soia. Vor fi estimate metode de reducere a densității populației dăunătorilor din familia <i>Aphidoidea</i> la culturile de porumb și soia; elaborate principii metodologice de aplicare a agenților și mijloacelor biologice în diminuarea pagubelor provocate de dăunători.			
15.817.05.12A	Studiul particularităților creșterii, fructificării și proceselor de maturarea fructelor de păr în perioada de păstrare îndelungată	Va fi elucidată interconexiunea indicilor fiziologici (potențialul fotosintetic, indecele clorofilei, activitatea fotosintetică, respirația și gradul de acumulare a asimilatelor) cu procesele de producție la pomii de păr în funcție de acțiunea și postacțiunea substanței biologice active. Se va determina tempoul de depreciere al substanțelor deponente, modificările anatomice și gradul de afectare a fructelor de păr, dereglările fiziologice și bolile fungice pe perioada postrecoltă în dependență de metoda de păstrare aplicată.	2015-2018	dr. hab. Bujoreanu Nicolae	1554.6
15.817.05.13A	Influența proceselor de inițiere și reglare a transformărilor speciilor reactive de oxigen (SRO) asupra proceselor de dezvoltare și rezistența a plantelor față de factorii de stres abiotic	Determinate legăturile corelative posibile dintre activitatea componentelor celulare ce determină detoxificarea <i>speciilor reactive de oxigen (SRO)</i> , rezistența și capacitatea adaptivă a frunzelor de cimișir la temperaturi pozitive și negative în dependență de anotimp și vârsta frunzelor. Apreciată capacitatea adaptivă ale diferitor genotipuri de grâu la acțiunea temperaturilor extreme (pozitive și negative), precum și legăturile corelative posibile dintre capacitatea adaptivă și activitatea componentelor ce determină dezactivarea <i>SRO</i> ; determinată rezistența celulelor calusului de <i>Rhodiola rosea</i> de diferită vârstă la acțiunea stresului cu temperaturi negative, precum și activitatea substanțelor ce determină derularea proceselor de neutralizare a <i>SRO</i> în celulele calusului de <i>R.rosea</i> la diferite etape de creștere (<i>fazele de reținere, logaritmică și staționară</i>); apreciată rezistența meristemelor rădăcinilor primare și secundare a plantulelor de castravete la acțiunea temperaturilor înalte și activitatea componentelor ce asigură detoxificarea <i>SRO</i> .	2015-2018	dr. hab. Dascaluc Alexandru	818.5
15.817.05.14A	Identificarea factorilor de risc fitosanitar și optimizarea metodelor de prognoză a organismelor dăunătoare în sistemele de protecție integrală a	Va fi evaluată eficacitatea unei noi capcane pentru monitorizarea dăunătorului Gândacul păros. Va fi elaborat modelul de evaluare al riscurilor pentru <i>Uncinula necator</i> . Va fi validat modelul de evaluare a riscurilor pentru Mildiu la vița de vie. Vor fi identificați indicatori de evaluare ai riscului asupra organismelor acvatice	2015-2018	dr. hab. Todiraș Vladimir	1101.3

	culturilor agricole	asociați utilizării produselor de protecție a plantelor pe baza bicarbonaților și apreciată eficacitatea produselor bioraționale de protecție a plantelor.			
15.817.05.15A	Elaborarea și managementul Sistemului național de conservare a agrobiodiversității vegetale pentru agricultură și securitatea alimentară a Republicii Moldova	În baza studiului genotipurilor obținute prin selecție individuală în cadrul populațiilor locale de porumb, materialului de ameliorare F ₂ , F ₇ , F ₉ de năut, germoplasmei de diferită origine a culturilor leguminoase, tehnice, legumicole se vor obține date experimentale privind manifestarea unor indici morfologici și agronomici valoroși pentru ameliorare și cercetare. Prin utilizarea unui complex de parametri fiziologici și biochimici, se va determina potențialul de păstrare al semințelor de genotipuri a plantelor cultivate din familia <i>Solonaceae</i> și <i>Cucurbitaceae</i> în scopul optimizării termenului de prezervare a materialului genetic. Vor fi evaluate forme hibride de năut după conținutul proteinelor totale, uleiului și al globulinelor în semințe. Se va realiza inventarierea formelor locale de plante agricole în gospodăriile țărănești ale zonei de sud a Republicii Moldova. Va fi efectuată stocarea datelor de pașaport în sistemul informațional <i>ReGen</i> prin utilizarea platformei 1C.	2015-2018	dr. Ganea Anatolie	1520.0

Institutul de Microbiologie și Biotehnologie

Total 3995.1 mii lei

1	2	3	4	5	6
15.817.05.16A	Utilizarea nanomaterialelor în biotehnologia cultivării fungilor miceliali și levurilor ca strategie de sporire a performanțelor biotehnologice	Vor fi evidențiate particularitățile de dezvoltare a fungilor miceliali care asigură nivelul maxim de biosinteză a hidrolazelor exocelulare (proteaze, lipaze, amilaze) pentru unele tulpini de fungi miceliali din genurile <i>Trichoderma</i> , <i>Fusarium</i> , <i>Rhizopus</i> , în cultură submersă și în prezența nanoparticulelor oxizilor de metale.Va fi stabilit caracterul modificărilor ciclului de dezvoltare și morfologiei levurilor de interes biotehnologic din genurile <i>Saccharomyces</i> și <i>Rhodotorula</i> , provocate de nanoparticulele oxizilor metalici cu diferite caracteristici fizico-chimice. Va fi elucidat efectul nanoparticulelor TiO ₂ , ZnO, Fe ₃ O ₄ asupra prolificității, viabilității, morfologiei celulelor și coloniilor, conținutului de	2015-2018	dr. Ciloci Alexandra	1225.7

		biomasă, β -glucani, manoproteine, pigmenți carotenoidici, în funcție de concentrație și durata de contact cu nanoparticule.			
15.817.05.17A	Potențialul nanotehnologic în bioremedierea solului contaminat cu poluanți organici persistenți	Vor fi obținute consorțiile de microorganisme, care se formează în sol în prezența trifluralinei. Vor fi caracterizate interacțiunile dintre aceste consorții și nanoparticulele de fier care pot spori distrugerea trifluralinei în sol. Va fi evaluată capacitatea nanoparticulelor de a stimula activitatea microorganismelor care metabolizează poluanți organici persistenți. Vor fi identificate posibilități de a spori eficiența biotehnologiilor deja existente de bioremediere a solului poluat cu POPs.	2015-2018	dr. Corcimaru Sergei	2769.4

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI INDUSTRIEI ALIMENTARE

Universitatea Agrară de Stat din Moldova

Total 820.6 mii lei

1	2	3	4	5	6
15.817.05.25A	Elaborarea elementelor de bază ale tehnologiei culturii cătinei albe în Moldova	Se vor obține date experimentale despre parametrii principali ai creșterii și fructificării plantelor în funcție de soi, distanța de plantare și modul de conducere și tăiere.	2015-2018	Dr. hab. Cimpoieș Gheorghe	129.9
15.817.05.26A	Dezvoltarea capacității de sporire a calității biocombustibililor solizi în acord cu practicile și politicile de dezvoltare a securității energetice și a agriculturii durabile	Recomandări cu privire la sporirea calității biocombustibililor solizi, produși din reziduuri agrosilvice autohtone, prin verigi tehnologice de pre-tratare a biomasei prin procedee termochimice	2015-2018	Dr. hab. Marian Grigore	127.2
15.817.05.27A	Cercetări agroecologice comparative privind sistemele convenționale și conservative de lucrare a solului în scopul utilizării raționale a resurselor naturale și promovării agriculturii durabile	Caracteristica activității biologice a solului în diverse agroecosisteme; Modificarea indicilor agrofizici și fizico-mecanici în dependență de umiditatea solului, agrocenoza, faza de dezvoltare a plantei din asolament; Influența mulcirii solului asupra indicilor agrofizici și umidității.	2015-2018	Dr. Andriucă Valentina	107.0
15.817.05.28A	Elaborarea tehnologiilor de cultivare a culturilor de câmp în cadrul agriculturii conservative	Recomandări și metodologii științifico-practice direcționate la păstrarea și ameliorarea fertilității solului, sporirea productivității și calității producției în agrofitocenoza cerealelor de toamnă.	2015-2018	Dr. Burdujan Victor	106.8
15.817.05.29A	Perfecționarea tehnologiilor de	Sisteme de înființare și întreținere a plantațiilor; Conducerea și	2015-2018	Dr. hab. Balan	133.1

	întreținere a livezilor de cireș și măr, elaborarea tehnicilor de formare a calității fructelor competitive pe plan European	tăierea pomilor.		Valerian	
15.817.05.30A	Argumentarea și asigurarea unor standarde superioare la creșterea animalelor și calitatea produselor animaliere prin utilizarea aditivilor fuajeri	Seleționarea unui procedeu de utilizare a aditivilor furajeri pentru creșterea animalelor de ferma și familiilor de albine. Stabilirea unor metode pentru animalele de ferma și familiilor de albine acceptate și validate în funcție de respectarea cerințelor specifice de bunăstare.	2015-2018	Dr. Caisin Larisa	109.2
15.817.05.31A	Dezvoltarea durabilă a spațiului rural al Republicii Moldova în perspectiva integrării în Uniunea Europeană	Modelele economico-matematice de dezvoltare durabilă a spațiului rural. Editarea ghidului practic pentru autoritățile publice locale.	2015-2018	Dr. hab. Cimpoieș Dragoș	107.4

Institutul de Cercetări pentru Culturile de Cîmp (Selecția)

Total 5474.6 mii lei

1	2	3	4	5	6
15.817.05.24A	Crearea soiurilor și hibrizilor înalt productivi de culturi de cîmp, adaptați la condițiile stresante de mediu, producerea de semințe primare și perfecționarea tehnologiilor de soi ale plantelor de cîmp	Vor fi studiate, analizate și selectate peste 17 mii de linii noi în diferite verigi de ameliorare la culturile cerealiere. Se vor produce semințe preliminară la 15 soiuri de grâu de toamnă, 4 soiuri de orz de toamnă, la 1 soi de orz de primăvară la un soi de mei și un soi de ovăz. Vor fi studiate diverse forme ale genotipurilor din fondul acumulat de institut cu material inițial la culturile cerealiere prin diferite încrucișări în volum de 200, la culturile leguminoase – mazăre 40 combinații hibride, soia 30 combinații și fasolea 30 combinații hibride. În testările de ameliorare vor fi studiate 554 genotipuri de mazăre, 1368 genotipuri de soia și 1087 genotipuri de fasole. Vor fi fondate loturi de producere a semințelor în CMD-1 și SMD-2 la 22 soiuri de culturi leguminoase și furajere. Vor fi produse 13 t semințe de mazăre, 84,6 t de soia și 1,5 t de fasole, certificarea semințelor la soiurile omologate și de perspectivă. Vor fi studiate mai bine de 800 genotipuri de floarea-soarelui. În pepiniera de control vor fi studiate 245 de combinații hibride obținute în anii precedenți. Vor fi obținute semințe de floarea-soarelui prebază a liniilor parentale în volum de 50 kg, de bază	2015-2018	Dr. Vozian Valeriu	5474.6

		<p>500 kg. Pe sectoarele de hibridare vor fi obținute 3 tone semințe de I-a generație a hibrizilor incluși în Catalogul soiurilor. La sfecla de zahăr va fi testat materialul de selecție în verigile primare la valoarea lor agronomică, vor fi obținute semințe în pepiniera de ameliorare pentru înmulțirea în butași a sfeclei de zahăr și sfeclei de furaj. Se vor efectua 6,5 mii de analize individuale și se vor selecta cele mai valoroase. Vor fi obținute linii de fixatori de androsterilitate, linii monocarpe și pluricarpe, butași și semințe. Se vor obține semințe de hibrizi 14-16 kg, linii 8-10 kg, butași în volum de 35 de mii. Vor fi organizate pepiniere de fonduri artificiale de infecție pentru testarea genotipurilor culturilor cerealiere și leguminoase din diferite verigi a sistemului de ameliorare și din colecția de lucru a liniilor selectate în anii precedenți. Va fi determinat nivelul de rezistență al genotipurilor acestor culturi la atac cu patogenii bolilor nocive pe fonduri naturale și artificiale de infecție. Vor fi acumulate date experimentale necesare pentru perfecționarea sistemului integrat de combatere a complexului de specii nocive în semănăturile cerealiere, sfeclei de zahăr, florii-soarelui, culturilor leguminoase. Vor fi testate și înregistrate produse fitosanitare noi cu acțiunea insecto-fungicidică și erbicidică, necesare pentru protecția culturilor de câmp.</p>			
--	--	---	--	--	--

IP Institutul de Fitotehnie „Porumbeni”

Total 6383.0 mii lei

1	2	3	4	5	
15.817.05.22A	Crearea și implementarea în producere a hibrizilor competitivi de porumb pentru toate zonele favorabile de cultivare a porumbului cu adaptabilitate înaltă la factorii abiotici și biotic	<p>Vor fi studiate, depistate și multiplicat sursele genetice cu caractere ameliorative valoroase, inclusiv 9107 mostre în pepinierele de ameliorare, reproduse 100 mostre din colecția de populații, 150 mostre din colecția de mutații, 150 mostre din colecția de linii și 80 forme din colecția de analogi androsterili. Vor fi evaluate 509 linii consangvinizate după capacitatea de combinare și depistate linii cu capacitate de combinare înaltă. Vor fi studiate 30 forme de porumb după rezistența la temperaturi scăzute. Se va prelungi experiența pentru studierea</p>	2015-2018	Dr. Pîrvan Pintilie	5423.0

		<p>a 25 hibrizi din anul doi de testare după rezistența plantelor la tăciunele prăfos, tăciunele comun și putregaiul tulpinilor pe fundal infecțios de <i>S. reilianum</i>. În culturi comparative de orientare și preconcurs vor fi studiați 3489 hibrizi noi de porumb și evidențiați hibrizi performanți pentru cultura comparativă de concurs. În diferite sisteme de încrucișări se vor sintetiza 2843 combinații hibride noi. Se vor studia în cultura comparativă de concurs la valoarea agronomică de utilizare (testul VCU) 150 hibrizi și 78 forme parentale. La condițiile de brevetabilitate (testul DUS) vor fi studiate 74 hibrizi din anul 2 de testare și formele parentale a acestora. Pentru anul 2018 vor fi transferați la testări oficiale 8 hibrizi competitivi noi. Se vor multiplica 30 linii consagvinizate, componente a hibrizilor omologați aflați în producere. Vor fi estimate în postcontrol calitățile biologice a liniilor consagvinizate și a hibrizilor simpli (forme parentale a hibrizilor aflați în producere). Va fi studiată sincronizarea apariției stigmatelor și emanarea polenului la formele parentale a hibrizilor comerciali. Va fi continuat studiul influenței a 8 erbicide la 10 hibrizi și formele parentale a acestora în dozele recomandate de producători. Vor fi studiate 24 doze și corelații de îngrășăminte minerale la porumbul cultivat în asolament (porumb, mazăre rapiță, grâu de toamnă) și 18 doze la porumbul cultivat în cultură permanentă. Va fi continuat studiul agriculturii conservative în fitotehnie pe baza experiențelor de câmp pe o suprafață de 34 ha. Se preconizează testarea a 16 preparate de uz fitosanitar.</p>			
15.817.05.23A	Elaborarea algoritmului de evaluare a rezistenței la secetă a formelor de porumb prin diagnosticarea fiziologico-biochimică în condițiile RM	<p>Va fi efectuată pașaportizarea a 8 linii de porumb, evidențiate după rezistența la secetă din experiențele efectuate în anul 2016; Vor fi testate 20 linii după indicele rezistenței la secetă conform algoritmului preventiv creat în anul 2016; Vor fi creați 64 hibrizi de porumb din cele 8 linii evidențiate prin încrucișarea dialelă; Elaborarea algoritmului preventiv pentru crearea hibrizilor din liniile selectate; Crearea hibrizilor prin încrucișare conform algoritmului elaborat.</p>	2015-2018	Dr. Rotari Eugen	960.0

Institutul Științifico-Practic de Horticultură și Tehnologii Alimentare

Total 15423.0 lei

1	2	3	4	5	6
15.817.05.02A	Tehnologii moderne, soiuri pomicole și bacifere orientate spre producție durabilă și securitatea alimentară	Vor fi efectuate 7000 hibridări pentru crearea soiurilor autohtone cu calități superioare a fructelor. Vor fi obținute prin asanare un soi de prun și 3 soiuri de măr. Se va elabora tehnologia multiplicării <i>in vitro</i> a unui biotip de portaltoi pentru speciile pomicole și a 4 soiuri de căpșun. Se va pregăti antiserul către un virus care afectează speciile pomicole. Vor fi elaborate metode pentru aprecierea apriorică a compatibilității la altoirea componentilor și rezistenței componentilor soi-portaltoi asupra condițiilor nefavorabile pedoclimatici în diferite zone a republicii. Vor fi elaborate recomandări privind particularitățile tăierii pomilor la soiurile noi și perspective de prun în plantațiile de „V” forma. Vor fi elaborate măsuri privind sporirea competitivității producției pomicole, și armonizate standardele SM 120 și SM 121 cu cerințele documentelor UE. Se vor elabora scheme eficiente în lupta cu principalii acarieni a culturilor pomicole și arbuștilor fructiferi. Selectarea speciilor și a soiurilor noi de culturi bacifere pentru perfecționarea și elaborarea tehnologiilor de producere a pomușoarelor cu introducerea în cultură a celor mai rezistente la boli, secetă, productive și de calitate înaltă.	2015-2018	Dr. hab. Dadu Constantin	4989.9
15.817.05.03A	Dezvoltarea tehnologiilor de procesare a materiei prime agroalimentare indigene în asigurarea calității și siguranței alimentelor	Se vor obține mostre de produse alimentare fortificate cu CO ₂ -extract și CO ₂ -șrot. Vor fi elaborate scheme tehnologice pentru obținerea snack-urilor din fructe din grupa pomaceelor și a batoanelor naturale în bază de fructe uscate. Va fi elaborată prima redacție a instrucțiunii tehnologice pentru sosurile din fructe și legume. Se va stabili termenii de păstrare a maionezelor cu valoare calorică redusă în baza uleiurilor vegetale cu conținut echilibrat de acizi grași polinesaturați. Va fi elaborat Anteproiectul SM „Maioneze cu valoare calorică redusă bogate în acizi grași polinesaturați omega-3”. Vor fi elaborate rețete, mostre experimentale și caracteristicile calității chiflelor cu inulină. Va fi elaborat Anteproiectul SM „Umpluturi	2015-2018	Dr. Iorga Eugen	3786.0

		<p>termostabile de fructe pentru produsele de panificație. Condiții tehnice”.Sortimentul existent de produse alimentare extrudate în baza materiei prime fără gluten.Vor fi determinați indicii fizico-chimici , organoleptici, și microbiologici a produselor alimentare obținute din soriz extrudat.Se va elabora fluxul tehnologic și loturi experimentale de brânzeturi din lapte de capră, de oaie și a amestecului din lapte de capră și de oaie. Va fi elaborat fluxul tehnologic și mostre experimentale de semifabricate tocate în baza cărnii de ovine: șnițel, pârjoale, perișoare; investigarea caracteristicilor de calitate și siguranță.Se va elabora suplimentul la Metodologia decelării produselor lactate.Se vor obține date comparative privind selectarea procesului optimal de detartrare. Documentarea tehnologiilor elaborate în cadrul proiectului prin armonizarea DN cu cerințele comunitare:SM “Sosuri și maioneze” (anteproiect),SM “Umpluturi” (anteproiect),SM “Băuturi pe bază de zer” (redacție finală),SM “Fructe deshidratate îndulcite” (redacție finală),SM “Produse din dovleac” (redacție finală),SM “Semifabricate din carne de oaie” (anteproiect).</p>			
15.817.05.04A	<p>Crearea și implementarea soiurilor și hibrizilor de culturi legumicole și cartof, perfecționarea elementelor tehnologice de producere și condiționare a legumelor în cultura convențională și organic</p>	<p>Va fi completat, renovat și evaluat genofondul la unele culturi legumicole, create noi linii, soiuri și hibrizi cu calități productive și culinare înalte, rezistență sporită la factorii biotici și abiotici, destinate pentru cultivarea în cultura convențională și organică. Vor fi obținute noi date despre sistemul de protecție a plantelor contra bolilor, dăunătorilor și buruienelor, sporirea productivității și imunității lor prin testarea și utilizarea produselor de uz fitosanitar, fertilizanților foliari.Vor fi concretizate normele, termenii și metodele de aplicare a produselor de uz fitosanitar în combinație cu diferite grupe de microorganisme, pentru modernizarea sistemului de protecție a legumelor în scopul obținerii producției cu un grad redus de poluare.</p>	2015-2018	Dr. Iliev Petru	1497.2
15.817.05. 32A	<p>Tehnologii inovative în viticultură și vinificație-siguranța alimentară a produselor</p>	<p>Vor fi acumulate date inițiale pentru completarea: fișei de cercetare – 10 genotipuri; cartelei ampelografice – 5 genotipuri.Vor fi efectuate încrucișări și obținut material</p>	2015-2018	Dr. hab. Soldatenco Eugenia	5149.9

	viti-vinicole	<p>biologic diversificat: încrucișări hibride – 8 scheme, cca. 150 inflorescențe, semințe hibride – cca. 5 mii buc., descendenți – cca. 800 plante.Va continua acumularea datelor inițiale pentru completarea dosarului soiului Apiren roz Basarabean, transmis în Comisia de Stat pentru omologare.Vor fi prezentate dosarele a 4 clone asanate a soiurilor Viorica, Riton, Ialovenscii ustoicivfi și Leana la Comisia de Stat pentru Testarea soiurilor de plante.Vor fi evidențiate noi protoclone asanate la soiurile Cabernet Franc, Syrah, Muscat alb. Vor fi obținute date inițiale pentru elaborarea recomandărilor privind stabilirea celor mai bune soiuri de portaltoi pentru altoirea a 5 soiuri autohtone producătoare de struguri.Va fi înființat un lot experimental cu material săditor, produs în anul 2016, din 4 soiuri producătoare de struguri pentru masă, întru stabilirea afinității de producție.Se vor elabora recomandările diferențiate pe soiuri pentru regiunile viticole din RM.Vor fi determinate dozele de utilizare ale unor noi produse biologice și chimice cu introducerea lor ulterioară în programele de combatere a principalelor boli și dăunători (mana, făinarea, putregaiul cenușiu, molia verde a strugurilor). Vor fi obținute date pentru perfecționarea sistemelor inofensive de protecție integrată a plantațiilor viticole contra bolilor și dăunătorilor. Vor fi evidențiate clonele fitosanitare ale soiurilor Moldova, Floricica, Feteasca neagră.Vor fi multiplicare rapid și plantate în plantația mamă de categoria biologică "PREBAZA" clonele fitosanitare a soiurilor Floricica-1000 buc, Feteasca neagră -1000 buc, Moldova -1000 buc.Vor fi obținuți butași de viță de vie altoiți liberi de viruși și cancerul bacterian de categoria biologică "BAZA" în cantitate de 5000 buc. cu scopul transmiterii în pepinierele gospodăriilor. Se va crea baza de date pentru vinuri cu indicație geografică. Vor fi studiate distilatele de vin învechite un an și doi ani pe doagă de stejar din Franța, România, Ucraina, Federația Rusă și Republica Moldova și pus la învechire distilat de vin nou pe doaga de stejar din țările susnumite.Vor fi elaborate Recomandările tehnologice privind producerea vinurilor materie</p>			
--	---------------	---	--	--	--

		<p>primă pentru spumante albe în baza procedeelelor agrotehnice de cultivare a viței de vie. Vor fi elaborate Recomandările tehnologice privind utilizarea levurilor non-Saccharomyces în vinificația Republicii Moldova. Va fi elaborată metoda pentru detectarea cantităților reziduale de alergeni (lisozim) în vinuri. Elaborarea proiectului de standard SM "Distilat de cereale. Specificații" etapa 50.00. Revizuirea proiectului de standard SM 117:2017 "Vinuri și vinuri materie primă tratate. Specificații" etapa 50.00. Revizuirea SM 154:2017 "Vinuri spumante. Specificații" etapa 50.00. Examinarea periodică a standardelor naționale: SM 152:1996 „Vinuri materie primă, vinuri, divinuri, băuturi tari, distilate de vin și alcooluri din fructe. Metoda gaz-cromatografică de determinare a alcoolilor superiori” SM 215:2002 „Vinuri materie primă, vinuri, băuturi și sucuri. Metoda gaz-cromatografică de determinare a acidului sorbic” Elaborarea, revizuirea și modificarea documentației tehnologice în domeniul vitivinicol.</p>			
--	--	--	--	--	--

Institutul de Pedologie, Agrochimie și Protecție a Solului „Nicolae Dimo”

Total 5824.5 mii lei

1	2	3	4	5	6
15.817.05.18A	Elaborarea și implementarea sistemului cadru pentru asigurarea optimizării procesului de prevenire, reducere și monitorizare a eroziunii solurilor pe bazine de recepție	Vor fi determinați parametrii de acoperire a suprafeței solului în diferite perioade de vegetație a culturilor agricole; vor fi evaluați parametrii neuniformității suprafeței solului în dependență de gradul de erodare; vor fi sistematizate și prelucrate statistic datele privind minimalizarea eroziunii solului.	2015-2018	Dr. Kuharuk Ecaterina	764.8
15.817.05.19A	Remediere preventivă a însușirii stratului arabil degradat al cernoziomurilor din Moldova de Sud pentru implementarea sistemului conservativ de lucrare a solului no-till și/sau mini-till cu subsolaj	Vor fi determinate modificările în starea de calitate a cernoziomului după al II-lea an de utilizare sub cultura de bază după aplicarea în sol a 2 recolte de măzăriche ca îngrășământ verde pentru refacerea calității stratului arabil degradat în scopul implementării procedeei No-till de lucrare a solului; va fi apreciat sporul în recoltă în rezultatul încorporării în sol a 2 recolte de masă verde de măzăriche sub cultura de bază.	2015-2018	Dr.hab. Cerbari Valerian	1460.8
15.817.05.20A	Evaluarea și optimizarea regimurilor nutritive a solurilor	Vor fi stabiliți parametrii sporurilor în recoltă și calității	2015-2018	Dr.Lungu Vasile	1652.7

	prin aplicarea îngrășămintelor minerale și deșeurilor organogene noi pentru majorarea producției vegetale în agricultura durabilă	producției agricole în funcție de tipul de sol și normele optime de fertilizare; vor fi determinați parametrii normativi de modificare a productivității plantelor de câmp la aplicarea deșeurilor organogene.			
15.817.05.33A	Studierea proceselor pedogenetice în solurile irigate, monitorizarea, prognozarea evoluției și elaborarea măsurilor pedoameliorative de refacere și sporire a fertilității lor	Va fi evaluată și caracterizată structura învelișului de sol; vor fi elaborate hărți digitale: a învelișului de sol, a principalelor forme de degradare a solurilor; pedoameliorativă, a fondului irigațional.	2015-2018	Dr. Filipciuc Vladimir	1946.2

Institutul Științifico-Practic de Biotehnologii în Zootehnie și Medicină Veterinară

Total 4775.1 mii lei

1	2	3	4	5	
15.817.05.01A	Asigurarea suportului științific la competitivitatea producțiilor zootehnice prin valorificarea biotehnologiilor în ameliorare, nutriție, reproducție și asanarea animalelor autohtone și de import	Testate taurinele de import Holstein (n=65) și Simmental (n=20) după producția proprie și exterior, create nuclee de selecție; revelate particularitățile imunogenetice ale taurinelor de rase Aberdeen Angus (n=80), Holstein (n=200) și Simmental (n=50), stabilită structura antigenică în scopul marcării genotipurilor; testate ovinele țigaie și karakul de tip moldovenesc 3000-4000 cap. și create 3 nuclee de selecție pentru reproducerea „în sine” a tipurilor autohtone create; identificate însușirile calitative ale învelișului pilos, stabilit nivelul producției de lapte, dezvoltarea glandei mamare a oilor de rasă pură Friză, Benthaimer, Țigaie, Karakul și metișii (♀Țigaie x ♂Friză) și (♀Karakul x ♂Awassi); evidențiate genotipurile în locusul kappa-cazein la berbeci- reproducători din rasa Karakul; create 3 nuclee de caprine: rasa pură (Saanen și Alpină franceză) și metiși F ₁ (♀Locală x ♂Saanen) pentru lucrările ulterioare de selecție; completate nucleele de selecție a raselor materne de suine: Yorkshire, Landrace și a raselor paterne: Duroc, Pietrain cu indici de productivitate: în rasele materne: prolificitatea 11,0 – 11,5 purcei; greutatea lotului la 45 zile 110 -115kg; în rasele paterne: prolificitatea 9,5 – 10,0 purcei; greutatea lotului la 45 zile – 95-100kg; elaborate și testate 4 rețete de nutreț combinat pentru tineretul suin în faza de creștere-finisare și stabilit nivelul de includere a făinei din tescovina uscată de struguri în componența nutrețurilor combinate; creat nucleul reproductiv de selecție a iepurilor de carne din rasa Neozeelandez Alb (30-50	2015-2018	Dr. hab. Focșa Valentin	4775.1

		cap.); testat în condiții de producție tineretul avicol (F ₂) rezultat din încrucișarea: ♀F ₁ Loman Braun x ♂Tetra H; ♀F ₁ Habicolor x ♂Argentic; testate preparatele fitoterapeutice utilizate pentru corecția funcției de reproducție la bovine; elaborată metoda eficientă de diluare a spermei de berbec și vier în scopul depozitării materialului seminal; determinată componența chimică și valoarea nutritivă a plantei Hrișca de Sahalin (Polygonum Sachalinense) cultivată în condițiile Republicii Moldova în scopul utilizării în nutriția animalelor; elaborat ghidul cu privire la componența chimică și valoarea nutritivă a nutrețurilor din Republica Moldova. elaborată și aprobată o rețetă nouă de adaos furager pentru vacile de lapte cu o productivitate înaltă; perfecționată metoda de diagnostic a leucozei la bovine și optimizat termenul rebutării animalelor afectate de maladie (bolnave); determinată influența administrării iepurașilor nou-născuți a soluției preparate din conținutul fecalelor moi ale iepuroaicei-mamă asupra funcțiilor vitale a produșilor; determinată influența microflorei benefice asupra indicatorilor fiziologici ai păsărilor și transformarea dejecțiilor acestora în biocompost.			
--	--	--	--	--	--

Centrul pentru Cercetare a Resurselor Genetice Acvatice “ACVAGENRESURS”, filiala Î.S. “Centrul Republican pentru Ameliorare și Reproducția Animalelor”

Total 762.9 mii lei					
1	2	3	4	5	6
15.817.05.21A	Ameliorarea, conservarea și management a resurselor genetice acvatice; perfecționarea bazelor biologice ale acvaculturii din heleșteie și elaborarea sistemului de protecție a peștilor	Vor fi efectuate: selecția și menținerea materialului de prăsilă a noilor generații de rase și linii de pești autohtoni;aprecierea calităților reproductive a loturilor de reproducători de crap create; evaluarea stării heleșteielor la diferite etape a proceselor tehnologice;determinarea relațiilor a peștilor răpitori și speciilor de pești de talie mica.Vor fi create: loturi de reproducători a noilor generații de rase de crap; grupe de remonți a liniilor noi de pești fitoplanctonofagi din generațiile V-VI de selecție (de cinci veri), ai somnului european (de patru veri); a șalăului (de trei veri); subgenerația a III a liniei heterozigote noi de crap oglindă. Vor fi elaborate:Caracteristica calităților reproductive a reproducătorilor a noilor generații de patru rase de crap din	2015-2018	Dr. Curcubet Galina	762.9

		generațiile VI-VIII de selecție;Caracteristica piscicol-biologică a liniei heterozigotă nouă de crap oglindă (pești de trei veri)Regulamentul tehnologic a creșterii coșășului de trei veri în policultură în condițiile de heleșteie și bazinele acvatice complexe.			
--	--	--	--	--	--

Institutul de Tehnică Agricolă „Mecagro”

Total 3136,4 mii lei

1	2	3	4	5	
15.817.05.05A	Elaborarea mijloacelor tehnice pentru eficientizarea proceselor tehnologice în sectorul agroalimentar	Va fi corectată Documentația de Construcție, confecționat modelul experimental al toculatorului de resturi lemnoase pentru surcele TRL; vor fi efectuate cercetările și încercările exploataționale, corectată Documentația de Construcție a concasorului CC-5; efectuate cercetările, încercările preliminare și corectarea Documentației de Construcție a ansamblurilor de dozare automată a aditivelor furajere, uscătoriei aerodinamice turbionare UT, răcitor-transportor-cernătorului pentru granule RTC; va fi confecționat modelul experimental, efectuate cercetările și încercările preliminare, corectată Documentația de Construcție a agregatului de tocare și mulcire a masei vegetale ATM; va fi efectuat studiul de prefezabilitate, elaborată Sarcina Tehnică, confecționat modelul experimental, efectuate cercetările și încercările preliminare ale măturii pentru crengi și coarde de viță-de-vie; va fi efectuat studiul de prefezabilitate, elaborate Cerințele Inițiale și Documentația Tehnică, confecționată macheta experimentală a agregatului pentru introducerea îngrășămintelor granulate în plantații multianuale; va fi elaborată Documentația Tehnică și confecționată macheta experimentală a secției universale cu discuri ; va fi elaborată Documentația Tehnică, confecționată macheta experimentală; efectuate cercetările și încercările preliminare a Sistemului Electronic de Comandă și Control (SECC) pentru automatizarea proceselor tehnologice de preparare a nutrețurilor.	2015-2018	Mem. cor. Hăbășescu Ion	1471,6
15.817.05.06A	Elaborarea mijloacelor tehnice de protecție a plantelor pentru tehnologii conservative	Va fi perfecționat modelul experimental, efectuate încercările exploataționale (etapa II), corectată Documentația de Construcție a dispozitivului cu rampă DR 12H; vor fi efectuate cercetările și	2015-2018	Dr. Cerempei Valerian	1664,8

		<p>încercările prelabile ale ansamblul de ventilație-pulverizare AVC, va fi elaborată Sarcina Tehnică pentru dispozitivele pentru administrarea erbicidelor pe toată suprafața; va fi efectuat studiul de prefezabilitate, elaborată Sarcina Tehnică, documentația de schiță a mașinii de stropit STR 12C- 2000; va fi elaborată Sarcina Tehnică, documentația de schiță; confecționată macheta experimentală a mașinii de stropit SPR 12C- 800; va fi efectuat studiul de prefezabilitate, elaborată Sarcina Tehnică, documentația de schiță; confecționată macheta experimentală; efectuate încercările prelabile ale mașinii de stropit SNU-2000B; va fi perfecționat modelul experimental, efectuate încercările exploataționale (etapa II) ale mașinii de stropit SVE 1500; va fi actualizată documentația de construcție a dispozitivelor pentru administrarea erbicidelor DEU 2,5-4M, DEU 4-6M; vor fi efectuate cercetări, privind tratarea culturilor de câmp în condiții de vânt cu viteza aerului mai mare de 4 ms^{-1} în baza mașinii STRP 16-2000; vor fi efectuate cercetările și încercările de exploatare ale mașinilor de stropit STRU-18/21/24-3000 și SLV -2000FV; vor fi efectuate cercetările și încercările exploataționale, corectată Documentația de Construcție a mașinii SNU – 2000D2; vor fi efectuate cercetări și încercări ale SECC pentru mașini de stropit cu rampă în condiții de câmp (etapa II); vor fi efectuate încercările exploataționale ale SECC pentru echipament EPT; vor fi pregătite materiale promoționale, promovate realizările științifice pe piața internă și externă, se va participa la expozițiile naționale și internaționale.</p>			
--	--	--	--	--	--

**Cercetări științifice fundamentale în direcție strategică 16.06
„Patrimoniul național și dezvoltarea societății”**

ACADEMIA DE ȘTIINȚE A MOLDOVEI

Universitatea Academiei de Științe a Moldovei

Codul (cifrul)	Denumirea	Rezultatele preconizate pentru anul 2017	Termenul de	Directorul de	Volumul
----------------	-----------	--	-------------	---------------	---------

proiectului	proiectului		realizare a proiectului	proiect, gradul științific	alocațiilor bugetare pe anul 2017, mii lei
-------------	-------------	--	-------------------------	----------------------------	--

Total 58.6 mii lei

1	2	3	4	5	6
15.817.06.27F	Limba și folclorul românesc în procesul de consolidare a statului Republica Moldova	Va fi redactat volumul de texte dialectale, culese pe teren, și elaborat un microglosar dialectal- etnografic.	2015-2018	dr. Spînu Stela	58.6

Institutul de Istorie

Total 3190.9 mii lei

1	2	3	4	5	6
15.817.06.29F	Basarabia sub dominația absolutismului țarist și tendința de emancipare națională (1812-1918)	Va fi continuată studierea particularităților social-economice, demografice, educaționale, culturale, politice din Basarabia în perioada dominației Imperiul Rus (1812-1918). Vor fi elaborate compartimente ale unor studii individuale din cadrul proiectului instituțional, referitoare la practicile de consolidare a regimului țarist în Basarabia: politică și administrație; la comerțul Principatului Moldovei cu Imperiul Rus la sfârșitul secolului al XVIII- începutul secolului al XIX-lea; la comerțul exterior și interior al Basarabiei în procesul de integrare a Imperiului Rus în sistemul pieței europene (1812-1853); la evoluțiile etno-demografice în Bucovina și Basarabia, până la mijlocul secolului al XIX-lea; la învățământul profesional din Basarabia în a doua jumătate a secolului al XIX-lea; la clerul și învățământul parohial din Basarabia la început de secol XX; la studenții și profesorii din Basarabia în instituțiile superioare din Moscova (sec. XIX- încep. sec. XX); la presa națională din Basarabia după revoluția din 1905: orientări politice și cultural naționale; la constituirea și activitatea societăților și asociațiilor cultural-naționale din Basarabia; la evenimentele social-politice derulate în Basarabia în 1917-1918. Va fi organizată conferința științifică „Din istoria presei basarabene.	2015-2018	dr. Negru Gheorghe	2293.6

		<p>150 de ani de la apariția Buletinului Eparhiei Chișinăului”. Vor fi prezentate comunicări științifice la conferința internațională, consacrată aniversării a 100 de ani de la constituirea Sfatului Țării, precum și la alte manifestări științifice, dedicate aniversării a 100 de ani de la evenimentele istorice din anii 1917-1918, care s-au produs în spațiul Basarabiei. Va fi continuată activitatea în cadrul proiectului „Paradigme civilizatoare în spațiul istoric al Republicii Moldova în epoca contemporană (1918-2018)”. Cercetările se vor focaliza pe următoarele direcții : continuarea procesului de documentare și investigații în arhivele naționale și de peste hotare; participări la mese rotunde, conferințe și simpozioane științifice naționale și internaționale ; elaborarea compartimentelor lucrărilor planificate, discutarea și aprobarea lor. Vor fi studiate și elaborate compartimente privind rolul statului sovietic în combaterea/promovarea foametei din anii 1946-1947; evoluția proceselor de strămutare a românilor/moldovenilor în anii regimului sovietic; mitologia secesionismului post sovietic; învățământul primar din Basarabia interbelică și RASSM; baza materială și cadrele instituțiilor culturale în RSSM; politicile în domeniul artelor în URSS după destalinizare; starea de spirit în Basarabia anilor 1924-1940; particularismul moldovenesc în RSSM (1965-1989). Cercetătorii secției vor participa la organizarea și desfășurarea conferințelor științifice „99 de ani de la Marea Unire”, „Foamea din anii 1946-1947 în RSS Moldovenească: conjunctură cauze, consecințe”.</p>			
15.817.06.30F	Integrarea tradițiilor filosofiei în societatea bazată pe cunoaștere	<p>Aprofundarea conexiunilor conceptuale între modurile de abordare și prezentare a problematicii proiectului, odată cu definirea caracterului complex al tradițiilor filosofiei în societatea bazată pe cunoaștere. Stabilirea de noi parteneriate în vederea extinderii cadrului de cercetare. Compartimentele individuale se vor axa pe analiza și interpretarea materialului factologic obținut prin prisma filosofiei contemporane și particularităților acestora; rezultatele vor fi raportate la contextul național, european, universal și diseminate prin articole elaborate pentru reviste de specialitate naționale și internaționale; prezentate și discutate la seminarul teoretico-metodologic al sectorului, în cadrul conferinței <i>Filosofia și</i></p>	2015-2018	dr. hab. Pascaru Ana	897.3

		<i>perspectiva umană</i> , ediția a XV-a, la manifestările științifice naționale și internaționale, sub formă de comunicări și rapoarte științifice.			
--	--	--	--	--	--

Institutul de Filologie

Total 7244.1 mii lei

1.	2	3	4	5	6
15.817.06.06F	Direcții actuale în cercetarea limbii române	Va fi completat în continuare registrul e-DEGE-ului cu unități de intrare recente și cu definițiile sensurilor (literale planificate pentru 2017); va fi selectat materialul ilustrativ necesar în vederea exemplificării cuvintelor din dicționar; va efectua în continuare computerizarea textelor pentru <i>Corpusul electronic de texte de limba română</i> (BDLR) cu aplicarea programului „Concordanțier”. Vor fi descrise principiile de analiză a enunțului și a textului din perspectivă discursiv-pragmatică. Vor fi definiți termenii utilizați în diferite doctrine de orientare pragmatică pentru interpretarea enunțului și a textului în calitatea lor de unități comunicative produse într-un context comunicativ concret, termenii pentru descrierea aspectului nominativ al enunțului și al textului și termenii folosiți pentru descrierea aspectului comunicativ al enunțului, adică termenii care se referă la analiza organizării comunicativ-informaționale a enunțului. Vor fi redactate articolele la <i>Dicționarul etimologic</i> ; compartimentele cu privire la: cauzele extralingvistice care motivează apariția unităților polilexicale stabile generale și a celor comune cu alte limbi în limba română; interculturalitate și interferențe lingvistice în comunitățile multietnice; tipologia lexical-semantică a unităților onimice în plan motivațional; tipologia motivației unităților de nominație; lexeme nemotivate în română având corespondente motivate la nivel indoeuropean. Se va efectua studierea filologică a textului manuscris <i>Sandipa</i> .	2015-2018	dr. Bărbuță Ion	4026.7

15.817.06.07F	Evoluția literaturii române, folclorului și a teoriei literaturii în contextul european și universal	Va fi sintetizat cadrul teoretic al paradigmei șaizeciste. Va fi investigat fenomenul șaizecist atât din perspectiva recuperărilor (est)eticului, relansării tradiției naționale, refacerea conexiunilor cu poezia interbelică, joncțiunea cu noile căutări neomoderniste ale poeziei românești, cât și recidive în timp ale fenomenului șaizecist, rezonanțele prozei între șaizecism și postmodernitate, formele de disoluție și regăsire de sine a lumii și a personajului literar. Vor fi dezbătute teoretic și ilustrate prin analize textuale și hermeneutice probleme și concepte actuale de cercetare literară din perspectivele disciplinare: psihanaliză literară; naratologie (experimente narative în ficțiunea postmodernistă de tip metatextual); poststructuralism (hermeneutica suspiciunii); hermeneutica receptării și traducerii; sociocritica romanului (cu elemente de analiză comparată); imagologia literară. Va fi redactată monografia <i>Introducere în teoria dialogică a textului literar</i> . Vor fi identificate și consemnate materialele etnofolclorice de proză populară, teatru folcloric, baladă populară, epos eroic, paremiologie și ghicitori, folclor al obiceiurilor de familie, cântec liric, folclor al copiilor, medicină populară.	2015-2018	acad. Cimpoi Mihai	3217.4
---------------	--	---	-----------	--------------------	--------

Institutul Patrimoniului Cultural

Total 8627.6 mii lei

1	2	3	4	5	6
15.817.06.01F	Interferențe culturale europene în arta din Republica Moldova. Studii de istoria și teoria artelor	În cadrul proiectului, etapa 2017, vor fi elaborate sinteze noi privind istoria și teoria artelor naționale, operându-se revalorificări și reconsiderări ale fenomenului în discuție, vor fi propuse interpretări originale în domeniile artelor vizuale și audiovizuale; vor fi studiate aspecte inedite și valorificat științific patrimoniul național (material și imaterial) în domeniul artelor vizuale și audiovizuale, cu reflectarea rolului în cultura națională și cea europeană; vor fi identificate aspecte noi specifice ale dezvoltării artelor naționale prin punerea în circuit a unor compartimente comune pentru arealul est- și vest-european prin evaluarea stilurilor și tendințelor europene în domeniul artelor, sincronizarea acestora în ambianța artistică.	2015-2018	dr. hab. Stăvilă Tudor	2798.9

15.817.06.02F	Structuri și interferențe culturale din spațiul est-carpatic din cele mai vechi timpuri până în epoca modernă	În cadrul proiectului, etapa 2017, va fi examinat un lot semnificativ de vestigii depistat în siturile arheologice din spațiul carpato-nistrean din pre- și protoistorie, antichitate și evul mediu; va fi definit rolul vestigiilor culturii materiale în atribuirea culturală a siturilor; va fi elaborată tipologia pieselor în baza unor elemente tehnice (categorie, tip, variantă, subvariantă ș.a.); va fi stabilit rolul funcționalității pieselor în vederea atribuirii lor la diverse activități umane; va fi stabilită apartenența cultural-cronologică a fiecărei piese versus categorii și stabilite un șir de repere tip în depistarea analogiilor; vor fi efectuate săpături arheologice sistematice, cercetări de teren (periegeze, investigații arheologice preventive și de salvare), cercetătorii Centrului de Arheologie vor participa la șantiere organizate în străinătate.	2015–2018	dr. hab. Levițki Oleg	3227.0
15.817.06.03F	Valorificarea pluridimensională a patrimoniului etnocultural ca factor al armonizării și dezvoltării societății Republicii Moldova	În cadrul proiectului va fi valorificat științific patrimoniul etnocultural național al Republicii Moldova în vederea determinării elementelor noi (generale și specifice) ale culturii tradiționale a comunităților etnice din Republica Moldova; vor fi identificate căile de transmitere a diversei experiențe cultural-istorice de adaptabilitate etnosocială; vor fi identificate probleme noi de salvagardare a patrimoniului cultural ca una dintre condițiile principale ale dezvoltării armonioase a societății; va fi determinat impactul asupra evoluției conștiinței etnosociale prin procesul de diseminare a rezultatelor cercetării în sfera salvagardării patrimoniului etnocultural al Republicii Moldova; vor fi elaborate recomandări practice vizavi de procesul salvagardării moștenirii etnoculturale comune pentru promovarea tradițiilor autohtone; vor fi elaborate noi abordări strategice care vor spori activitatea educațională în țară.	2015–2018	dr. Procop Svetlana	2601.7

Institutul de Cercetări Juridice și Politice

Total 7164.3 mii lei

1	2	3	4	5	6
15.817.06.10F	Redimensionarea politicii externe și interne	Se vor elucida prioritățile politicii externe și interne a Republicii Moldova din perspectiva evoluției proceselor integraționiste și modificărilor geopolitice ale sistemului internațional. Se va analiza	2015-2018	dr. hab. Burian Alexandru	492.3

		<p>prognoza transformărilor geopolitice și a determina impactul lor asupra situației din Republica Moldova în contextul politicii multi-vectoriale Est-Vest; Se va elabora recomandări practice pentru factorii de decizie în domeniul politicii externe și interne. Se va efectua identificarea și evaluarea noilor amenințări și riscuri la adresa securității statului. Se va face analiza avantajelor și dezavantajelor privind procesele de integrare europeană și euroasiatică. Se va analiza avantajele și dezavantajele privind neutralitatea permanentă a RM. Se va valorifica cooperarea în cadrul organizațiilor internaționale universale și regionale în vederea promovării interesului național. Se va face promovarea protecției mediului și a dezvoltării durabile. Se va efectua elucidarea și analiza tendințelor noi în materia protecției internaționale a drepturilor omului. Se va analiza și proiecta unele măsuri concrete în vederea diversificării resurselor energetice și asigurării securității energetice a statului.</p>			
15.817.06.11F	Modernizarea social-politică a Republicii Moldova în contextul extinderii procesului integraționist European	<p>Vor fi identificate unele mecanisme de consolidare a capacităților de funcționare a instituțiilor puterii de stat în contextul implementării prevederilor Planului de Acțiuni al Guvernului privind Acordul de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană pe anii 2017-2019. Investigațiile vor fi canalizate pe analiza proceselor de reformă și a activității autorităților administrației publice centrale, dar și altor componente ale sistemului politic. Vor fi determinați factorii de impact asupra participării politice a cetățenilor și a societății civile în administrarea structurilor puterii de stat în contextul necesității de fortificare a unor părți componente ale democrației participative și sporire a activismului social, inclusiv în circumstanțele eventualei modificări a tipului de sistem electoral, urmărindu-se fortificarea pe această cale a mecanismelor democrației reprezentative. Vor fi evidențiate și analizate unele riscuri și amenințări în condițiile unor tentative de deturnare a proceselor de reformă democratică și de democratizare, asumată prin Acordul de Asociere cu Uniunea Europeană și de modificare a cursului strategic de apropiere și de integrare europeană, accentul fiind pus pe oportunitățile aprofundării parcursului european, iar în același timp, a resetării</p>	2015-2018	dr. hab. Juc Victor	2683.4

		relațiilor reciproc avantajoase cu partenerii din Comunitatea Statelor Independente, extinderii raporturilor cu alți parteneri de dezvoltare (Statele Unite ale Americii) și stabilirea raporturilor comercial-investiționale cu unii actori interesați (state din Orientul Mijlociu și Africa de Nord).			
15.817.06.12F	Dezvoltarea cadrului juridic al RM în contextul necesităților de securitate și asigurare a parcursului European	Se va efectua analiza, sistematizarea și argumentarea criteriilor de evaluare a riscurilor și amenințărilor în adresa securității Republicii Moldova și a măsurilor adecvate de prevenire și combatere a acestora. Se va purcede la identificarea, analiza și evaluarea manifestărilor de „război hibrid” practicate împotriva Republicii Moldova și proiectarea măsurilor de contracarare a acestora. Se va efectua elucidarea și argumentarea cadrului normativ de securitate al Republicii Moldova prin prisma Acordului de Asociere RM-UE. Se vor identifica și analiza probleme și deficiențe privind asigurarea drepturilor persoanei în cadrul realizării actului de justiție în Republica Moldova.	2015-2018	dr. hab. Cușnir Valeriu	2760.0
15.817.06.13F	Constituirea clasei mijlocii în condițiile transformării societății și asocierii Republicii Moldova la Uniunea Europeană	Va fi procesat și analizat materialul empiric, alcătuit raportul, selectată tipologia claselor care corespunde mai bine realității sociale din Republica Moldova. În baza rezultatelor cercetărilor de teren va fi publicată monografia „Premizele constituirii clasei medii în Republica Moldova” (9 c.a.), în care vor fi identificate și elaborate mecanismele de intervenție a statului în formarea și menținerea clasei de mijloc. În luna februarie va fi organizată Conferința științifico-practică cu participarea sociologilor din Republica Moldova, Belarus, Ucraina, România, Federația Rusă, Kazahstan ș.a. cu genericul „Inegalități sociale în republica Moldova. Premizele constituirii clasei mijlocii”, în cadrul căreia vor fi puse în discuție atât abordările teoretice și metodologice cât și rezultatele empirice ale proiectului. Materialele prezentate vor fi publicate într-o culegere de articole. Cercetătorii din cadrul proiectului vor participa cu rapoarte și comunicări la Conferința științifică internațională „Rolul mass-media în procesul electoral” și la alte manifestări științifice organizate în cadrul ICJP al AȘM.	2015-2018	dr. Mocanu Victor	1228.6

Biblioteca Științifică Centrală “Andrei Lupan” (Institut)

Total 6628.0 mii lei

1	2	3	4	5	6
15.817.06.08F	Cercetări enciclopedice în contextul edificării societății bazate pe cunoaștere.	Editarea volumului II al <i>Enciclopediei Moldovei</i> ; Elaborarea volumului III al <i>Enciclopediei Moldovei</i> .	2015-2018	dr. Manolache Constantin	6128.0
15.817.06.09F	Presa basarabeană scrisă în perioada antebelică și interbelică	Elaborarea Catalogului de colecție „Presa basarabeană în colecții de patrimoniu”; Întocmirea unui repertoriu tematic „Istoria științei reflectată în presa postbelică (1945-1961)”	2015-2018	dr. hab. Ețcu Ion	500.0

MINISTERUL EDUCAȚIEI

Universitatea de Stat din Moldova

Total 1137.4 mii lei

1	2	3	4	5	6
15.817.06.19F	Literatura în spațiul reprezentărilor: între Est și Vest	Va fi stabilită relația dintre „literatură”, „scriitor” ca obiecte ale reprezentărilor și natura reprezentărilor sociale.Va fi determinat locul romanului românesc din RM în istoriile literare editate în dreapta Prutului.Va fi elaborată „harta” receptării poeziei românești din RM în spațiul literar general românesc.Va fi elaborată și publicată antologia <i>Romanul românesc din Basarabia</i> din anii 2000-2017.Va fi elaborat și publicat volumul <i>Literatura în spațiul reprezentărilor: între Est și Vest</i> .	2015 - 2018	Dr. Maria Șleahțișchi	70.6
15.817.06.20F	Centre rezidențiale și așezări rurale din silvostepa pruto-nistreană în mileniul I a. Chr. – prima jumătate a mileniului I p. Chr.	Va fi realizată: sistematizarea și corelarea materialelor recoltate din săpăturile arheologice la obiectivele investigate în anul 2016: estimarea diagnostică a categoriilor de vestigii mobile și a structurilor arheologice.sinteza datelor arheologice și a celor interdisciplinare (geospațiale, geofizice, paleoantropologice, arheozoologice, pedologice etc.) obținute prin cercetările arheologice de teren;repertorierea noilor situri arheologice cercetate; recoltarea noilor materiale arheologice prin săpături sistematice și perieghetice la siturile din microzona Saharna, Stolniceni, Lipoveni etc.redactarea studiului monografic „Siturile din sec. VII-III a. Chr. din Codrii Hânceștilor”.	2015 - 2018	Dr. hab. Ion Niculiță	265.8

15.817.06.21F	Politicile Republicii Moldova în domeniul diasporei în contextul acordului de asociere cu Uniunea Europeană: consolidarea rolului diasporei în dezvoltarea statului de origine	În baza rezultatelor cercetării în teren se vor analiza rețelele sociale și capitalul uman al diasporei moldovenești. În acest scop se vor realiza următoarele sarcini: formarea unei baze de date a instituțiilor (organizațiilor non-guvernamentale) Diasporei moldovenești, clasificarea și caracterizarea lor. identificarea potențialului cantitativ și calitativ al asociațiilor Diasporei Moldovenești în Uniunea Europeană, Rusia, SUA și Canada. sistematizarea și rangizarea problemelor ce stau în fața instituțiilor Diasporei moldovenești la etapa actuală.	2015 - 2018	Dr. hab. Valeriu Moșneaga	266.7
15.817.06.22F	Valorizarea patrimoniului național documentar al Republicii Moldova (surse istorico-religioase)	Depistarea, identificarea și confruntarea istoriografică și informațională a patrimoniului național documentar privind istoria Republicii Moldova. Studiul bibliografiei și elaborarea metodologiei de cercetare. Prelucrarea surselor documentare din monumentele bisericesti din secolele XV-XVI. Va fi pregătit pentru publicare volumul „Inscripții medievale din lăcașurile de cult din sec. XV-XVI”.	2015 - 2018	Dr. hab. Ion Gumenii	71.5
15.817.06.23F	Concepția și metodologia de realizare a conexiunii și continuității între- și intra- cicluri de învățământ superior din perspectiva cadrului calificărilor și clasificatorului de ocupații	Vor fi elaborate demersuri praxiologice cu referire la sistemul de activități și acțiuni privind asigurarea conexiunii și continuității între- și intra- cicluri de învățământ superior din perspectiva cadrului calificărilor și clasificatorului de ocupații pe dimensiunile: politici educaționale și instituționale, calificări și finalități, planuri de învățământ, conținuturile instruirii, procesul de instruire, stagiile de practică.	2015 - 2018	Dr. hab. Vladimir Guțu	391.4
15.817.06.24F	Istoricul învățământului superior din Republica Moldova prin instituții: Universitatea de Stat din Moldova	Vor fi continuate investigațiile în A.N.R.M., în arhiva USM, arhiva Ministerului Educației, Arhiva Organizațiilor Social-Politice din Republica Moldova cu scopul de a depista materiale noi ce țin de istoria USM. Vor fi identificate, valorificate și prezentate pentru tipar noi documente și materiale referitoare la Istoria Universității de Stat din Moldova.	2015 - 2018	Dr. hab. Ion Eremia	71.4

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”

Total 582.9 mii lei

1	2	3	4	5	6
15.817.06.14F	Incluziunea educațională și socială a tinerilor cu	Acordarea suportului necesar cadrelor didactice, stabilirea	2015 - 2018	Dr. hab. Racu Aurelia	124.6

	dizabilități în învățământul superior	parteneriatelor la nivel comunitar și național, organizarea schimbului de experiență în realizarea principiilor incluziunii socio-educative. Argumentarea unor aspecte privind reprezentarea carierei a studenților raportat la preocuparea pentru viitor / șanselor de angajare / reușită profesională. Constituirea unui grup de coordonare în plan socio-profesional a tinerilor cu dizabilități din universități. Studiu comparativ privind formarea atitudinii tinerilor cu dizabilități față de oferta ocupațională, respectiv a atitudinii angajatorilor față de angajarea persoanelor cu dizabilități. Organizarea unei conferințe științifico-practice cu tema „Servicii sociale integrate și formarea vocațională pentru persoane cu dizabilități” cu publicarea rezultatelor materialelor în culegere. Elaborarea, editarea și prezentarea ghidului și programului de dezvoltarea a Educației Incluzive în instituțiile superioare de învățământ.			
15.817.06.15F	Formarea cadrelor didactice pentru cercetarea și renovarea paradigmei educației contemporane	Identificarea dificultăților în educația emoționalității adolescenților. Modelul de relaționare a pedagogului social cu diverse categorii de subiecți ai educației. Gestionarea conflictelor în mediul educațional. Autoactualizarea profesională – imperativul eficienței cadrelor didactice. Tehnologii educaționale în contextul educației contemporane. Proiectarea trainingului de formare a comportamentului prosocial al copilului aflat în dificultate. Studiul individual și cercetarea științifică – strategii fundamentale de autoeducație a studenților pedagogi. Sistem de ședințe-training: retorica didactică a pedagogului. Personalitatea studentului contemporan și educație pentru dezvoltare. Ședințe-training: Didactica învățământului simultan; Strategii de evaluare a calității educației pentru parentalitate axate pe problematica lumii contemporane. Impactul stresului ocupațional asupra integrării profesionale a studenților pedagogi stagiați.	2015 - 2018	Dr. hab. Borozan Maia	121.9
15.817.06.16F	Politică și societate în Țara Moldovei și Basarabia în context european	Analiza situației demografice în Basarabia în a doua jum. a sec. al XIX-lea. Studiu comparativ Identificarea modului de organizare și activitatea Dumei orașenești Chișinău în izvoare arhivistice (1817-1869) Cercetarea politicii confesionale internă și externă a Țării Moldovei (mijlocul secolului XVI-prima jumătate a secolului XVII. Determinarea rolului elitei intelectuale în evoluția societății basarabene în sec. Al XIX-lea. Organizarea (în colaborare) a conferinței științifice „100 ani de la înființarea Sfatului Țării” Participarea la conferințe științifice. conform temelor individuale de cercetare.	2015 - 2018	Dr. Chicu Silvia	116.8

15.817.06.17F	Patrimoniul cultural național și universal în sistemul educațional	Vor fi evidențiate mecanismele de indoctrinare utilizate de autoritățile sovietice în învățământul superior privind valorificarea patrimoniului; Vor fi determinate particularitățile interpretării moștenirii românești și a celei universale în învățământul istoric din RSS Moldovenească. Vor fi remarcate schimbările intervenite în tratarea patrimoniului național și a celui universal în învățământul superior din Republica Moldova. Va fi apreciată contribuția istoricilor-profesori universitari în prezentarea veridică a patrimoniului cultural național și universal. Va fi analizat modul de prezentare și studiere a patrimoniului cultural în câteva universități din România. Va fi remarcat aportul mai multor profesori universitari de la Facultatea de Istorie a UPS "Ion Creangă" în păstrarea și promovarea patrimoniului cultural-istoric; Va fi analizat modul de prezentare și studiere a patrimoniului cultural în câteva universități din Rusia și Ucraina.	2015 - 2018	Dr. Ursu Valentina	114.7
15.817.06.18F	Dezvoltarea curriculară a cursurilor opționale pe aria limbă și comunicare în gimnaziu și liceu	Vor fi elaborate și testate alte modelele conceptuale de cursuri opționale fezabile pentru treapta gimnazială și liceală. Se vor promova cursurile integratoare și inovative, chemate să formeze și să dezvolte competențele-cheie, depășind cadrul tematic al unor discipline școlare luate aparte. Vor fi adunate și publicate în prealabil materialele pregătite pentru conferința științifico-practică a cadrelor didactice preuniversitare și universitare, inclusiv a masteranzilor și doctoranzilor universității. Se va lucra la elaborarea și redactarea monografiei „Modele conceptuale ale cursurilor opționale pe aria curriculară <i>limbă și comunicare</i> în gimnaziu și liceu”. Ideile de bază ale lucrării vor fi discutate la atelierul de creație al profesorilor-însotitori la Olimpiada Republicană. Va avea loc pilotarea curricula elaborate: consultarea on-line a profesorilor; generalizarea experienței; valorificarea sugestiilor; redactarea variantelor finale. Se va desfășura un seminar republican, în colaborare cu Ministerul Educației. Se va lucra la redactarea unor articole, care vor fi publicate în culegeri și reviste de specialitate. Va fi editată monografia colectivă „Modele conceptuale ale cursurilor opționale pe aria curriculară <i>limbă și comunicare</i> în gimnaziu și liceu”. Lansarea publică a monografiei. Valorificarea potențialului formativ al opționalelor.	2015 - 2018	Dr. Cartaleanu Tatiana	104.9

Total 526.9 mii lei

1	2	3	4	5	6
15.817.06.25F	Strategia acmeologică de pregătire profesională a specialistului de cultură fizică în contextul integrării europene a Republicii Moldova	Stabilirea structurii procesului de formare a competențelor profesionale la specialiștii de cultură fizică. Elaborarea nivelurilor de formare a competenței profesionale. Elaborarea modelului funcțional al activității specialistului de cultură fizică. Aprecierea structurii acmeologice de personalitate a specialistului din domeniu. Evidențierea acmeotehnologiilor pedagogice: obiective, procedee, metode, tehnici, strategii. Determinarea caracteristicilor și cerințelor de implementare cu succes în activitatea profesională. Stabilirea probelor profesionale de modelare a elementelor activității specialistului de cultură fizică, ajustate realității practice și a criteriilor de evaluare.	2015 - 2018	Dr. Aftimiciuc Olga	184.6
15.817.06.26F	Asigurarea științifico-metodică a procesului de antrenament al loturilor naționale ale Republicii Moldova pentru Jocurile Olimpice, campionatele europene și mondiale (2015-2018)	Determinarea: parametrilor morfofuncționali (capacitatea vitală a plămânilor, frecvența cardiacă, starea sângelui arterial cu oxigen până și după efort fizic, nivelul glucozei în sânge până și după efort, concentrația acidului lactic, tensiunea arterială, testul cardio-respirator Fitness (ml/kg/min) etc.; parametrilor pregătirii fizice specifică care include mai multe teste în dependență de proba de sport; parametrilor tehnico-tactici în probele de lupte, înot și atletism. Datele obținute vor determina caracteristicile-model ale pregătirii complexe pentru selecția sportivilor în loturile naționale	2015 - 2018	Dr. Manolachi Veaceslav	342.3

Institutul de Științe ale Educației

Total 1087.7 mii lei

1	2	3	4	5	6
15.817.06.04F	Reconceptualizarea formării continue a cadrelor didactice din perspectiva motivării de învățare pe parursul vieții	Regulamentul – cadru cu privire la normarea activității științifico-didactice în formarea profesională continuă / calificare suplimentară/recalificare prezentat ME. Metodologia privind evaluarea programelor de formare profesională continuă. Raport cu referire la starea actuală privind programele de formare continuă a cadrelor didactice/recalificare / calificare suplimentară. Plan – cadru pentru formarea profesională continuă / calificarea suplimentară / recalificarea cadrelor didactice/de conducere validat. Modele de programe de formare profesională continuă / calificare suplimentară/recalificare a cadrelor didactice/de conducere. Sugestii metodologice privind elaborarea programelor la formarea profesională continuă și a planurilor de	2015 - 2018	Dr. hab. Pogolșa Lilia	456.6

		învățământ la calificarea suplimentară / recalificarea cadrelor didactice/de conducere.			
15.817.06.05F	Epistemologia și praxeologia asistenței psihologice a învățării pe tot parcursul vieții	Sugestii metodologice privind proiectarea complexelor pentru asistența psihologică a învățării pe tot parcursul vieții. Proiecte de complexe metodologice experimentale pentru asistența psihologică a învățării pe tot parcursul vieții. Date experimentale privind validarea complexelor metodologice pentru asistența psihologică a învățării pe tot parcursul vieții. Monografie. Complexe metodologice de asistență psihologică în contextul învățării pe tot parcursul vieții.	2015 - 2018	Dr. hab. Bolboceanu Aglaiia	631.1

CANCELARIA DE STAT

Academia de Administrare Publică

Total 90.0 mii lei

1	2	3	4	5	
15.817.06.28F	Managementul dezvoltării regionale privind diminuarea disparităților interregionale în cadrul Republicii Moldova prin prisma noii politici de coeziune europeană	Elaborarea și argumentarea științifică a necesității unui sistem de indicatori pentru identificarea disparităților teritoriale a Republicii Moldova.	2015 - 2018	Dr. Tofan Tatiana	90.0

Cercetări științifice aplicate în direcția strategică 08.07 ”Patrimoniul național și dezvoltarea societății”

ACADEMIA DE ȘTIINȚE A MOLDOVEI

Institutul Național de Cercetări Economice

Total 10265.5 mii lei

Codul (cifrul) proiectului	Denumirea proiectului	Rezultatele preconizate pentru anul 2017	Termenul de realizare a proiectului	Directorul de proiect, gradul științific	Volumul alocațiilor bugetare pe anul 2017, mii lei
1	2	3	4	5	6
15.817.06.01A	Abordarea multidisciplinară a capitalului uman și dinamicii populației în vederea creșterii performanței politicilor privind populația și dezvoltarea în Republica Moldova	Vor fi efectuate estimările inter censitare în dinamica principalelor procese demografice în baza datelor recensămintelor populației din anii 2004 și 2014; reactualizate Indicele de Îmbătrânire Activă (ÎÎA) și Indicele Integral Teritorial de Securitate Demografică. În baza studiului comparativ vor fi evidențiate modificările în evoluția fertilității în perioada inter censitară, diferențierile fertilității în funcție de apartenența etnică și nivelul de studii, dinamica structurii familiilor și gospodăriilor casnice; va fi estimat impactul migrației populației asupra structurii demografice; evidențiate modificările în structura educațională a populației și de ocupare, elaborată prognoza forței de muncă. În baza cercetărilor sociologice vor fi evidențiați factorii determinanți de neîncadrare a tinerilor în educație și pe piața forței de muncă (tinerii NEET), structura motivațională a orientărilor profesionale ale tinerilor.	2015-2018	dr. hab. Gagauz Olga	2150.8
15.817.06.02A	Elaborarea instrumentarului de măsurare a stabilității financiare a statului	Se va elabora modelul econometric pentru determinarea stabilității financiare a sectorului bancar național. Se va analiza fenomenul ”fuga capitalului (capital fly)” și metodologia de calcularea a acestui indicator. Se va elabora metodologia de calculare a indicelui agregat al stabilității financiare a R. Moldova. Se va cerceta corelarea dintre datoria publică, deficitul bugetar și politica fiscală a Republicii Moldova.	2015-2018	dr. Perciun Rodica	2341.8
15.817.06.03A	Elaborarea normativelor și veniturilor nete în baza tarifelor actualizate de costuri în sectorul agro-alimentar pentru anii 2015-2018	Actualizarea metodologiei și metodelor de elaborare a tarifelor de costuri, precum și normativelor veniturilor nete; Elaborarea tarifelor noi de costuri (pentru a. 2017), inclusiv: tarifelor de costuri privind serviciile de mecanizare și transport; de producere a produselor fito- și zootehnice pentru diferite forme de gospodărire în sectorul agrar. În total sunt planificate de a fi elaborate: 2400 un. de tarife de costuri privind serviciile de mecanizare și transport; 700 un. de tarife privind produsele cerealiere, legumicole pentru boabe, furajere și tehnice; 370 un. de tarife pentru fructe, legume, struguri, pomușoare etc. și 420 un. de tarife pentru produsele animaliere.	2015-2018	dr. hab. Bajura Tudor	1742.0

		Elaborarea normativelor veniturilor nete, obținute de la activitatea agricolă în fitotehnie și zootehnie în a. 2016 (în total 18 un. de normative) pentru gospodăriile țărănești (de fermier) și gospodăriile casnice auxiliare.			
15.817.06.04A	Analiza și prognozarea indicatorilor macroeconomici ai Republicii Moldova	Ajustarea modelul anual macroeconomic. Analiza evoluției economiei naționale în anul 2016. Formarea bazei de date privind evoluția indicatorilor economici principali ai dezvoltării economiei naționale în anii 2001-2016. Actualizarea și completarea bazei de date cu datele statistice preliminare privind dezvoltarea economică în anul 2016. Analiza evoluției economiei naționale în anii 2007 – 2016. Analiza evoluției economiei naționale în ianuarie - martie 2017. Actualizarea datele modelului de simulare macroeconomică. Evaluarea principalilor indicatori macroeconomici în baza bilanțelor interramurale. Elaborarea estimărilor privind rezultatele scontate a dezvoltării economiei naționale în anul 2017. Elaborarea bilanțelor interramurale naturale (efective) pentru anul 2016 și executarea analizei a evaluării economiei neobservate. Elaborarea prognozelor finale a evoluției economiei naționale pe perioada 2018-2020 în baza modelului econometric și a trendului de dezvoltare. Elaborarea bilanțelor interramurale natural-valorice de prognoze pentru anul 2018.	2015-2018	dr. Cara Oleg	1823.6
15.817.06.05A	Armonizarea politicii de dezvoltare a IMM-urilor în Republica Moldova cu principiile "Small Business Act" pentru Europa	Vor fi calculați și monitorizați principalii indicatori ai dezvoltării sectorului IMM . Va fi cercetată experiența țărilor străine privind politicile de susținere a antreprenorilor și lucrătorilor pe cont propriu din categoriile social-vulnerabile ale populației. Vor fi analizate mecanismele de susținere a activității antreprenorilor și a potențialilor antreprenori din categoriile social-vulnerabile ale populației în Republica Moldova. Vor fi elaborate recomandări în scopul perfecționării politicii de susținere a antreprenorilor și lucrătorilor pe cont propriu din categoriile social-vulnerabile ale populației în Republica Moldova.	2015-2018	dr. hab. Aculai Elena	2207.3

Institutul de Istorie

Total 2545.3 mii lei

1	2	3	4	5	6
15.817.06.14A	Univers politic, cultural-spiritual	Investigațiile se vor axa pe patru direcții principale prevăzute	2015-2018	acad.	2545.3

	<p>și rural în Țara Moldovei de la medieval la modern (în context european)</p>	<p>pentru al treilea an de elaborări. În primul rând, vor fi continuate cercetările și depistarea de noi documente istorice necunoscute din Arhiva Națională a Republicii Moldova precum și în cele din Polonia, Rusia, România ș.a. în vederea completării culegerilor de documente interne privitoare la situația Țării Moldovei în perioada războiului ruso-turc din 1806-1812 (coordonatori mem. cor. D. Dragnev și cercet. șt. L. Svetlicinâi), precum și de documente privitoare la Moldova în relațiile internaționale din sec. XVI-XVIII păstrate mai cu seamă în Rusia (alcăt. V. Constantinov). Pe această direcție va fi finisat lucrul la vol. III a culegerii „<i>Documente privitoare la istoria Țării Moldovei în perioada războiului ruso-turc 1806-1812</i>”. În al doilea rând, vor fi elaborate capitole ale unor monografii individuale referitoare la constituirea și evoluția aparatului diplomatic al Țării Moldovei (sec. XIV – încep. sec. XVIII); la politica externă a domnilor fanarioți (sec. XVIII – încep. sec. XIX); la teritoriile din sud-estul Moldovei sub stăpânire turco-tătără (1699-1808); la familie și relații de familie în Moldova (sec. XVIII – încep. sec. XIX); la satul moldovenesc cu formele lui de habitat și de structuri socio-economice în sec. XVI-XVII și la așezările rurale din ținutul Iași (situat în mare parte în stânga Prutului) în evoluția lor istorică (sec. XV – încep. sec. XIX); la structurile și categoriile sociale din Moldova: stăpâni și supuși (sec. XVII – mijlocul sec. XVIII); va fi continuată cercetarea și descrierea științifică a bibliotecii Mănăstirii Noul Neamț; la evoluția bisericii ortodoxe din Moldova în sec. XVIII realizate de doctor hab. I. Chirtoagă, doctori S. Tabuncic, A. Furtună, A. Felea, V. Mischevca, T. Candu, S. Bacalov, I. Cereteu. În al treilea rând, vor fi elaborate studii introductive, note și comentarii la operele latine ale lui D. Cantemir „<i>Viața lui Constantin Cantemir</i>” și „<i>Descrierea Moldovei</i>” (autori acad. A. Eșanu și doctor V. Eșanu). În al patrulea rând, vor fi redactate și pregătite pentru tipar monografiile: „<i>Anul 1812. Anexarea Basarabiei de către Imperiul Rusiei</i>” de V. Mischevca, „<i>Suntem urmașii Romei. Pagini din istoria poporului român</i>” de I. Chirtoagă și „<i>Paisianismul în contextul cultural și spiritual sud-est și est european (sec. XVIII-</i></p>		<p>Eșanu Andrei</p>	
--	---	---	--	---------------------	--

		XIX)” de V.Pelin și îngrijită de A.Eșanu și V.Eșanu; lucrarea colectivă „Univers rural în Țara Moldovei până la începutul sec. XIX. Populație, instituții, relații agrare, mentalități, tradiții culturale și spirituale” (coord. și redactor D. Dragnev); culegerea „Documente privitoare la istoria Țării Moldovei în perioada războiului ruso-turc 1806-1812”, vol. II (coord. D. Dragnev, L. Svetlicinâi); precum și catalogul alcătuit de V. Pelin „Manuscrise românești din sec. XIII-XIX în colecții străine. Rusia, Ucraina, Bielorusia” (coord. și red. șt. acad. A. Eșanu și V. Eșanu).			
--	--	---	--	--	--

Institutul de Filologie

Total 1009,0 mii lei

1	2	3	4	5	6
15.817.06.32A	Portal de resurse lingvistice pentru limba română	Vor fi redactați, corecți și validați termenii pentru dicționarul rus-român/român-rus și pentru dicționarul englez-român/român-englez stocați în aplicație.	2015-2018	dr. hab. Druță Inga	1009,0

Biblioteca Științifică Centrală “Andrei Lupan” (Institut)

Total 864.4 mii lei

1	2	3	4	5	6
15.817.06.09A	Istoria științei academice din Republica Moldova cu elemente de scientometrie: studii, documente și materiale (1946–2016)	Elaborarea proiectului machetei volumului II „Istoria științei academice cu elemente scientometrice în anii 1961-1960. Studii, documente, materiale.”	2015-2018	dr. Xenofontov Ion	864.4

Institutul de Dezvoltare a Societății Informaționale

Total 1844.8 mii lei

1	2	3	4	5	6
15.817.06.13A	Platforma pilot pentru asigurarea evaluării calității și vizualizarea conținutului științific digital din	Operaționalizarea funcțiilor de preluare, pe platforma-pilot, a referințelor și conținuturilor digitale disponibile, aferente revistelor științifice și manifestărilor științifice desfășurate în	2015-2018	dr. Cojocaru Igor	1844.8

	RM	țară;operaționalizarea serviciilor de export de fișiere în format XML;asigurarea condițiilor de integritate și preservare a fondului de conținuturi științifice digitale găzduit de platforma-pilot;operaționalizarea, în versiune beta, a serviciilor de căutare, accesare și extragere, a conținuturilor științifice digitale cu acces deschis;operaționalizarea, în versiune beta, a serviciului de suport pentru acreditarea revistelor științifice cu acces deschis;operaționalizarea, în versiune beta, a serviciului de atribuire a identificatorului digital DOI la articole, numere de reviste și reviste științifice cu acces deschis.			
--	----	--	--	--	--

MINISTERUL EDUCAȚIEI

Universitatea de Stat din Moldova

Total 174.6 mii lei

1	2	3	4	5	6
15.817.06.06A	Interferențe dintre viața profesională și cea privată. Aspecte interculturale, experiențe locale și strategii de intervenție	Va fi realizat un studiu al strategiilor organizaționale actuale de intervenție și management al conflictului muncă-familie. Vor fi elaborate:Design-ul pentru cercetarea organizațională;Criteriile de selecție a participanților/organizațiilor;Grila de analiză a documentelor organizaționale.Ghidul de interviu pentru manageri și specialiști în resurse umane/ psihologi organizaționali.Texte transcrise ale interviurilor / bază de date pentru analize secundare ale datelor.Strategii și recomandări preliminare cu cele mai bune practici organizaționale pentru asigurarea echilibrului muncă-familie (suport pentru ghidul în curs de elaborare).Studiu de caz complex, care va servi drept suport pentru activitățile practice din cadrul unor cursuri universitare: <i>psihologia muncii, psihologie organizațională, psihologie clinică, psihologie managerială</i> .Vor fi elaborate și redactate capitolele pentru monografia ce urmează să fie editată în 2018.	2015 - 2018	Dr. Natalia Cojocaru	94.1
15.817.06.07A	Studiul filologic al textelor religioase în limba română, publicate la Chișinău în secolul	Va fi pregătit și predat pentru editare textul „Instrucția blagocinului”, publicat în anul 1827 în Tipografia	2015 - 2018	Dr. hab. Iraida	80.5

	al XIX-lea	<p>Duhovnicească a Basarabiei. În articolul introductiv vor fi expuse o serie de particularități grafice ale textelor din această perioadă, precum și o serie de alte informații paleografice necesare. Va fi realizată colajarea diverselor ediții ale textelor evanghelice, publicate la Chișinău în limba română în secolul XIX. Vor fi studiate particularitățile lexico-gramaticale ale textelor traduse din limba rusă, dar și din alte limbi. Va fi elaborată și aplicată metodologia studiului textelor bilingve. Va fi efectuat un studiu asupra edițiilor cu texte paralele în limbile română și rusă, în raport cu edițiile în limba română din secolul XVIII. Vor fi studiate trei Acatiste, publicate la Chișinău în perioada anilor 1909-1913, și anume: <i>Acatistul Preasfintei Stăpânei noastre Nascatoarei de Dumnezeu Bucuria tuturor scâbiților</i>. Chișinău, Tipografia Eparhială, 1909; <i>Slujba și Acafistul cuviosului și de Dumnezeu purtătorului Părintelui nostru Serafim Făcătorul de minuni din Sarov</i>. Chișinău, Tipografia Eparhială, 1910; <i>Slujba cu Acafistul Acoperemântului Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu</i>. Chișinău, Tipografia Eparhială, 1813. Aceste texte traduse din limba rusă s-au bucurat de o largă răspândire în Basarabia, unde s-a propagat cultul cinstirii sfântului Serafim din Sarov. Va fi efectuată: a) transcrierea acestor texte și comentariul filologic al fiecăruia dintre ele; b) colajarea textelor traduse cu originalul în limba rusă, pentru a stabili procedeele utilizate la redarea terminologiei și a structurilor lexico-gramaticale specifice acatistului, care este un imn, o cântare de laudă și de mulțumire; c) studierea numelor proprii ce apar în conținutul acestor acatiste. Va fi elaborat un glosar de termeni. Vor fi publicate 5 articole în reviste și culegeri de specialitate, se preconizează, participarea cu comunicări la 5 conferințe științifice.</p>		Condrea	
--	------------	--	--	---------	--

Academia de Studii Economice din Moldova

Total 510.4 mii lei

1	2	3	4	5	6
---	---	---	---	---	---

15.817.06.30A	Monitorizarea competitivității economice a Republicii Moldova în context regional și mondial și direcții de ameliorare și dezvoltare din perspectiva implementării Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană	Analiza prevederilor Acordului de Asociere și evaluarea impactului asupra competitivității; ajustarea metodologiei de evaluare a competitivității pentru anul 2017; evaluarea dezvoltării sectorului TI a R. Moldova în context regional și mondial pentru anul 2017; organizarea sondajului reprezentativ în regiunile de dezvoltare Nord, Centru și Sud; evaluarea nivelului și indice-lui de competitivitate globală a R. Moldova în anul 2017; testarea intermediară a modelului de evaluare a competitivității; evaluarea competitivității exporturilor R. Moldova după intensitate tehnologică pe diverse piețe externe în anul 2017; formularea recomandărilor de atenuare a influenței factorilor cu impact negativ asupra competitivității în anul 2017.	2015-2018	Acad. Grigore Belostecinic	320.2
15.817.06.31A	Reconfigurarea sistemului financiar din Republica Moldova prin prisma criteriilor de eficiență în contextul Acordului de Asociere între Uniunea Europeană și Republica Moldova	Realizarea cercetărilor științifice planificate spre realizare în 2015 vor determina obținerea următoarelor rezultate:Cadrul logic de reprezentare a interacțiunii (inclusiv, intensitatea) dintre variabilele dependente (factori) și eficiența sistemului financiar (variabila dependentă) dezvoltat; Vor fi identificate imperfecțiunile sistemului financiar din Republica Moldova.Cadrul logic de analiză a Acordului de Asociere (compartimentele legate de sistemul financiar);Metodologia de evaluare a impactului Acordului de Asociere asupra eficienței sistemului financiar din Republica Moldova elaborată.Modelul econometric (exerciții de simulare) de evaluare a impactului implementării Acordului de Asociere asupra eficienței sistemului financiar din Republica Moldova elaborat;Va fi evaluat impactul implementării Acordului de Asociere asupra eficienței sistemului financiar din Republica Moldova și implementării Acordului de Asociere asupra eficienței sistemului financiar din Republica Moldova, formulate și argumentate concluziile aferente.	2015-2018	Dr. hab. Angela Secieru	190.2

Universitatea de Stat "Alec Russo" din Bălți

Total 909.8 mii lei

1	2	3	4	5	6
----------	----------	----------	----------	----------	----------

15.817.06.23A	Modelul de integralizare teoretico-metodologică a domeniilor educației artistice din perspectiva formării inteligenței spirituale a personalității.	Va fi elaborat un studiu de politici educaționale <i>Dimensiunea interdisciplinară a educației artistice în sistemul de educație al Republicii Moldova</i> . Va fi elaborată și publicată o monografie colectivă <i>Dimensiunea interdisciplinară a educației artistice</i> . Vor fi publicate rezultatele cercetării științifice într-un capitol în monografie colectivă, publicat în străinătate, S.U.A., editura IGI Global. Vor fi elaborate și publicate 4 ghiduri metodologice (pentru cadrele didactice de la toate nivelurile sistemului educațional) dedicate raportului de interdisciplinaritate între muzică și literatură, coregrafie, arte plastice și teatru. Vor fi elaborate și publicate 4 articole în reviste științifice de profil. Va fi organizată o masă rotundă cu reprezentanții instituțiilor de învățământ superior din RM.	2015 - 2018	Dr. Morari Marina	207.6
15.817.06.24A	Managementul implementării praxiologiei formativ-inovaționale în sistemul învățământului artistic național	Vor fi elaborate: Conceptul integrării disciplinelor teoretice și practice la nivel de trans și intradisciplinaritate, Curriculumul general al ciclului de formare profesională în domeniul <i>Praxiologiei învățământului artistic</i> . Ghidul metodologic <i>Managementul implementării praxiologiei formativ-inovaționale în sistemul învățământului artistic național preuniversitar</i> , Ghidul de autoevaluare a eficienței (pentru elevi/studenți și pentru profesori). Vor fi validate tehnologiile și tehnicile de dinamizare a procesului educațional-artistic și extinsă aria de implementare a praxiologiei inovaționale.	2015 - 2018	Dr. BULARGA Tatiana	157.6
15.817.06.25A	Optimizarea procesului educației incluzive prin formarea continuă a cadrelor didactice din ciclul preșcolar și primar	Vor fi promovate cursuri de formare continuă cu cadrele didactice de sprijin. Vor fi elaborate recomandări cu privire la incluziunea copiilor cu CES în învățământul general. Va fi implementată unitatea de curs „Educația incluzivă” în cadrul cursurilor de formare continuă a cadrelor didactice. Vor fi elaborate și publicate 8 articole științifice, 1 culegere de materiale a conferinței științifice.	2015 - 2018	Dr. Zorilo Larisa	130.8
15.817.06.26A	Cercetarea funcționalității familiilor din Republica Moldova și elaborarea mecanismelor de reajustare psiho-socială a acestora în contextul integrării europene	Vor fi implementate rezultatele experimentale obținute în etapele precedente ale proiectului prin trainingul psihologic destinat adolescenților „Școala familiei: stimularea comportamentelor pozitive”. Vor fi diseminate realizările experimentale obținute în proiect prin organizarea a 2 lansări de	2015 - 2018	Dr. Briceag Silvia	136.8

		carte; 2 mese rotunde; 2 workshop-uri; 1 conferință științifică cu participare internațională.			
15.817.06.27A	Dirijarea formării competențelor profesionale în cadrul studiilor universitare prin organizarea unui proces de instruire adaptivă	Va fi realizat experimentul pedagogic (în două etape, pe semestre) pentru cursurile experimentale elaborate de membrii echipei de lucru. Vor fi proiectate, ajustate și publicate (după necesitate) materiale didactice necesare pentru organizarea instruirii adaptive în cadrul proiectului. Vor fi organizate și realizate o serie de ateliere de lucru cu cadrele didactice universitare în vederea inițierii unei formări adaptive de sistem în USARB. Vor fi diseminate rezultatele cercetărilor prin participarea la o serie de conferințe internaționale și prin publicarea unor articole de sinteză în revistele de specialitate; Vor fi susținute o teză de doctor și o teză de licență la tematica proiectului, de către membrii echipei de proiect.	2015 - 2018	Dr. Zastînceanu Liubov	277.0

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”

Total 348.9 mii lei

1	2	3	4	5	
15.817.06.19A	Dezvoltarea competențelor profesionale a cadrelor didactice și manageriale preuniversitare în tehnologia e-Educație de formare continuă.	Extinderea rețelei de formare a formatorilor regionali pentru implementarea tehnologiei de formare continuă prin e-learning; Inițierea pregătirii formatorilor instituționali în teritoriu: Strășeni, Călărași, Căușeni, UTA Găgăuzia, Criuleni, Orhei; Elaborarea de softuri educaționale. Experimentarea programelor de formare continuă a cadrelor didactice în e-learning la disciplinele l. și lit. română, tehnologii informaționale, istorie, precum și la Modulul Managementul resurselor umane pentru masterat în managementul educațional; Generalizarea experienței de aplicare a softurilor educaționale la disciplinele: l. și lit. română, tehnologii informaționale, istorie, precum și la Modulul Managementul resurselor umane pentru masterat în managementul educațional. Valorificarea practicilor de formare prin e-learning a managerilor școlari, conform programei respective și a masteranzilor la specialitatea Management educațional,	2015 – 2018	Dr. Cojocaru Valentina	121.9

		Modulele: Managementul curricula școlare, Managementul resurselor umane, Self-Managementul, Managementul calității.			
15.817.06.20A	Modele interdisciplinare de resocializare a minorilor delincvenți.	Selectarea instituțiilor unde vor fi implementate programele de resocializare. Determinarea indicatorilor ce ne vor permite recrutarea subiecților indicați pentru participarea la programul de resocializare.Stabilirea instrumentelor de selectare a eșantionului de subiecți care vor fi incluși în programul de resocializare.Conținutul work – shop-urilor de instruire a profesioniștilor: Modalități de gestionare a riscurilor și de sporire a eficienței implementării programelor de resocializare a minorilor delincvenți.Elaborarea materialelor necesare pentru implementarea programului de resocializare a minorilor delincvenți.Identificarea procedeeleor de lucru pentru fiecare activitate din cadrul programului.Publicații științifice.	2015 – 2018	Dr. Vîrlan Maria	114.2
15.817.06.21A	Formarea inițială și continuă a psihologilor în domeniul protecției copilului față de violență	Elaborarea conceptului experimentului de formare per cercetător.Formularea scopului, obiectivelor, ipotezelor experimentului de formare.Identificarea metodelor și elaborarea programelor de formare (asistență, intervenție) în cadrul problemelor abordate de cercetători.Determinarea eșantioanelor reprezentative pentru experimentul de formare.Realizarea programelor de formare elaborate de către cercetătoriRealizarea experimentului de control. Studiul comparativ al datelor pre și post-testării.Analiza și sinteza datelor experimentale obținute. Sensibilizarea opiniei publice prin intermediul publicațiilor științifice, participărilor la conferințe, etc.	2015 – 2018	Dr. Stamatina Otilia	112.8

Universitatea de Stat din Tiraspol

Total 975.1 mii lei

1	2	3	4	5	6
15817.06.10A	Studiul strategiilor didactice de aplicare a metodei investigărilor științifice în medii virtuale de învățare activă	Va fi investigată sinergia între instrumentele digitale și teoriile pedagogice constructiviste moderne.Vor fi studiate tehnicile de lucru în grup pe platforma <i>Mobi View</i> . Vor fi elaborate pachete de instruire pentru cursurile de formare continuă: <i>Instrumente didactice interactive și a predării web – mediate, Resurse educaționale web și Integrarea tehnologiilor digitale în</i>	2015-2018	Dr.Calalb Mihai	341.1

		<i>procesul de predare – învățare - evaluare centrat pe elev.</i> Vor fi elaborate recomandări științifico-practice pentru implementarea IBSE la nivel preuniversitar.			
15.817.06.11A	Metodologii de formare continuă asistată de calculator a profesorilor de matematică și informatică	Vor fi testate modelele și conținuturile e-Learning pentru cursurile de formare continuă a cadrelor didactice din domeniile Matematică și Informatică elaborate la etapa anterioară, iar în baza rezultatelor testării vor fi operate modificări sau ajustări. Vor fi acumulate și sistematizate opiniile cursanților din eșantioanele-pilot și elaborate recomandări corespunzătoare privind eficientizarea procesului de formare profesională continuă a cadrelor didactice din domeniile Matematică și Informatică axată pe e-Learning. Vor fi analizate și sistematizate rezultatele obținute și raportate la rezultatele teoretice ale cercetărilor în domeniul instruirii adulților în general și în domeniul formării continue asistate de calculator a profesorilor preuniversitari de matematică și informatică (tradițional și utilizând instrumente TIC).	2015-2018	Dr. hab. Lupu Ilie	327.7
15.817.06.12A	Studiul peisajelor culturale pe teritoriul Republicii Moldova în contextual dezvoltării	Vor fi stabilite criteriile diferențierii structurii spațio-temporale a peisajelor culturale de pe teritoriul Republicii Moldova. Va fi diferențiată structura spațio-temporală a potențialelor peisaje culturale de pe teritoriul Republicii Moldova. Va fi realizată localizarea și cartarea nucleelor care au determinat formarea și evoluția peisajelor culturale în limitele zonei de studiu. Vor fi identificate și nominalizate (titularizate) peisajele culturale în funcție de elementele specifice în structura lor și în corespundere cu abordarea metodologică în studiul realizat.	2015-2018	Dr. Mironov Ion	306.3

Institutul de Științe ale Educației

Total 2143.4 mii lei

1	2	3	4	5	6
15.817.06.15A	Strategii pedagogice ale formării vorbitorului cult de limbă română din perspectiva educației europene pentru limbi	Metodologii de eficientizare a formării vorbitorului cult de limbă română din perspectiva procesului de proiectare-predare-învățare-evaluare; Instrumente pedagogice pentru formarea și evaluarea competenței de comunicare: Referențialul metodologic al formării vorbitorului cult de limba română. Standardele culturii comunicării la nivelul educației lingvistice pentru gimnaziu, liceu; Livret de competențe comunicative ale	2015 - 2018	Dr. Marin Mariana	479.6

		elevului.Curriculumul opțional la Cultura Comunicării pentru formarea vorbitorului cult de limbă română.Cod de responsabilizare lingvistică. Platforma online „Vorbitorul cult de limbă română”Metodologie și instrumente pedagogice validate experimental. Referențialul metodologic al formării vorbitorului cult de limba română:Standardele culturii comunicării la nivelul educației lingvistice pentru gimnaziu, liceu;Livret de competențe comunicative ale elevului.Curriculumul la Cultura Comunicării pentru formarea vorbitorului cult de limbă română. Cod de responsabilizare lingvistică. Platforma online „Vorbitorul cult de limbă română”. Metodologia de formare-evaluare a competenței de comunicare.Bateria de teste pentru evaluarea culturii comunicării.Teste de evaluare finală a competenței de comunicare.Recomandări pentru dezvoltarea curriculumului de limba și literatura română (școala națională și școala alolingvă).			
15.817.06.16A	Asigurarea științifică a calității, eficienței și relevanței procesului educațional din învățământul secundar-general	Repere conceptuale si metodologice ale modelelor, tehnologiilor didactice avansate pentru eficientizarea procesului educațional în cadrul disciplinelor școlare.Metodologia de implementare a modelelor, tehnologiilor didactice avansate pentru eficientizarea procesului educațional în cadrul disciplinelor școlare.Modele, tehnologii didactice avansate la disciplinele școlare valide experimental. Suporturi metodice la Educația Științifică, Tehnologică, Fizică și Artistică: „Didactici particulare” pentru disciplinele: fizica, chimia, biologia, matematica, informatica, educația tehnologică, educația fizică, arta plastică, educația muzicală.	2015 - 2018	Dr. Franțuzan Ludmila	809.4
15.817.06.17A	Elaborarea mecanismelor și metodologiilor pedagogice de conjugare a parteneriatului școală-familie-comunitate pentru asigurarea coeziunii sociale și oferirea unei educații de calitate	Mecanisme sistemice de responsabilizare a parteneriatului școală-familie-comunitate pentru asigurarea unei coeziuni sociale și oferirea unei educații de calitate.Metodologii de responsabilizare a parteneriatului școală-familie-comunitate pentru asigurarea unei coeziuni sociale și oferirea unei educații de calitate (proiecte).Recomandări metodologice privind responsabilizarea parteneriatului școală-familie-comunitate pentru asigurarea unei coeziuni sociale și oferirea unei educații	2015 - 2018	Dr. Angela Cara	449.7

		de calitate.Monografie. Parteneriatul școală – familie - comunitate în asigurarea coeziunii sociale și oferirea unei educații de calitate.Ghid metodologic. Educație parentală în contextul promovării parteneriatului școalăfamilie.Recomandări metodologice privind revizuirea modului „Educație incluzivă”, aplicat în formarea inițială a cadrelor didactice, în vederea responsabilizării părinților în contextul parteneriatului școală-familie.Sugestii metodologice de eficientizare a parteneriatelor în educație pentru sporirea participării elevilor la procesul de luare a deciziilor.Ghid metodologic pentru cadrele didactice Educație moral-creștină.			
15.817.06.18A	Asigurarea științifică, curriculară și metodologică a calității și eficienței procesului de educație timpurie	Metodologia de aplicare a curriculumului dezvoltat pentru educația timpurie în raport cu standardele de învățare și dezvoltare în educația timpurie (proiect)Instrumente pedagogice de aplicare a curriculumului dezvoltat în raport cu standardele de învățare și dezvoltare în educația timpurie.Monografie. Metodologia privind aplicarea eficientă a curriculumului dezvoltat în raport cu standardele de învățare și dezvoltare în educația timpurie.Ghid metodologic privind aplicarea curriculumului dezvoltat în raport cu standardele de învățare și dezvoltare în educația timpurie	2015 - 2018	Dr. Vasian Tatiana	404.7

CANCELARIA DE STAT
Academia de Administrare Publică

Total 187.0 mii lei

1	2	3	4	5	
15.817.06.29A	Consolidarea instituțională și funcțională a administrației publice locale în Republica Moldova în contextul implementării Acordului de Asociere la Uniunea Europeană	Evaluarea capacității Autorităților Publice Locale și determinarea deficiențelor de funcționare.	2015-2018	Dr. Șaptefrați Tatiana	187.0

MINISTERUL CULTURII
Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice

Total 340.0 mii lei

1	2	3	4	5	6
15.817.06.08A	Patrimoniul muzical din Republica Moldova (folclor și creația componistică): actualizare, sistematizare, digitalizare.	Rezultatele propuse în cadrul proiectului pentru anul 2017: completarea bazei de date cu informație științifică privind patrimoniul muzical din RM (folclor și creație componistică, vor fi introduse 550 unități); prelucrarea materialelor arhivei de folclor a AMTAP; conservarea digitală (de ordin tehnic și statistic) a materialelor audio de arhivă folclor cu valoare de patrimoniu național; colectarea și prelucrarea științifică a informațiilor notografice, bibliografice și muzicologice privind opusurile compozitorilor din Republica Moldova în colecții selectate (Uniunea Compozitorilor, TNOB, biblioteca Sălii cu Orgă); organizarea conferinței științifice internaționale; plasarea materialelor elaborate pe site-ul proiectului; pregătirea pentru editare a registrelor digitale folclorice; elaborarea și editarea culegerii de articole și a catalogului creațiilor muzicale; participări cu comunicări la congrese, conferințe, simpozioane de nivel internațional și național.	2015-2018	Dr. Balaban Larisa	340.0

Muzeul Național de Istorie a Moldovei

Total 2285.9 mii lei

1	2	3	4	5	6
15.817.06.22A	Rolul patrimoniului muzeal în dezvoltarea societății contemporane	Va continua procesul de cercetare și sistematizare a colecțiilor muzeale de patrimoniu, rezultatele fiind promovate în circuitul public și științific prin publicații științifice, prin organizarea manifestărilor științifice și promovarea mesajului expozițional. Vor continua cercetările de teren în scopul recuperării unor bunuri culturale pentru dezvoltarea patrimoniului muzeal. Vor fi colectate, achiziționate piese reprezentative, materiale originale, interesante (300 unități) pentru documentarea istorică dar și din perspectiva valorificării expoziționale. Vor fi efectuate cercetări de perieghză și	2015-2018	Dr. hab. Ploșnița Elena	2285.9

		<p>interdisciplinare în stepa Bugeacului a așezărilor de tip Sabatinovca, situl Taraclia-Gaidabul, raionul Taraclia, în parteneriat cu Universitatea Liberă din Berlin(Germania)Vor fi organizate două manifestări științifice internaționale: „Situl istoric <i>Tabăra regelui suedez Carol al XII-lea de la Varnița. Cercetare și valorificare</i>” și Simpozionul Internațional de Numismatică; va avea loc conferința științifică anuală a muzeului <i>Istorie. Arheologie. Muzeologie</i>, ediția a XXVIII-a.Vor fi publicate:- monografia IonTentiuc – <i>Populația din Moldova Centrală în secolele XI-XIII. Contribuții la istoria și arheologia culturii Răducăneni.</i> - culegerea de materiale „Situl istoric <i>Tabăra regelui suedez Carol al XII-lea de la Varnița. Restaurarea memoriei</i> .- revista muzeului, în două numere <i>Tyrageția</i>- 45 de articole și studii în publicații naționale și internaționale.Va continua procesul de evidență științifică a patrimoniului muzeal prin automatizare și computerizare, fiind întocmite noi fișe analitice pentru Baza de date a muzeului – 2600.Demersul expozițional își va găsi reflectare în mai multe expoziții temporare și în amenajarea expozițională a Conacului familiei Lazo de la Piatra.</p>			
--	--	---	--	--	--

Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală

Total 1800.3 mii lei

1	2	3	4	5	6
15.817.06.33A	Sintezele științifice ale patrimoniului etnografic și natural	Pentru a conferi modernitate discursului muzeologic și a asigura rețeaua muzeografică a republicii cu instrumente științifice, va fi elaborat și editat un suport metodic-didactic „Etnografie muzeală”; va fi relevat din perspectivă interdisciplinară prestigiul muncii în cultura tradițională, cunoștințele și tehnicile populare ca parte a viziunii ecologice asupra lumii; pentru a disemina cunoștințele privind crearea, conservarea și promovarea patrimoniului muzeal național va fi elaborat un catalog al colecțiilor etnografice muzeale, iar cele mai recente realizări științifice vor fi prezentate în două volume ale revistei științifice a muzeului. Vor fi etalate 4 expoziții muzeale de noutate științifică.	2015-2018	Dr. Buzilă Varvara	1800.3

ORGANIZAȚII AFILIATE

Universitatea Cooperatist Comercială

Total 351.8 mii lei

1	2	3	4	5	6
15.817.06.28A	Devoltarea comerțului interior și a cooperăției de consum în contextual integrării economice a Republicii Moldova în spațiul comunitar European.	Vor fi elaborate recomandări privind perfecționarea cadrului normativ de reglementare a activității de comerț și a cooperăției de consum în baza legislației comunitare și a experienței europene, analizat cadrul de reglementare și mecanismele de protecție a consumatorilor, de stimulare a concurenței, actualizate programele de formare și de dezvoltare profesională în comerț și domeniile conexe în acord cu practicile comunitare, dezvoltată infrastructura de cercetare.	2015-2018	Dr. hab. Larisa Șavga	351.8

Proiecte din cadrul Programelor de stat în sfera științei și inovării

Programul de stat „Design-ul substanțelor chimice și dirijarea arhitecturii materialelor pentru diverse aplicații”
(coordonator acad. Duca Gheorghe)

Cercetări științifice fundamentale cu destinația generală 16.02

„Materiale, tehnologii și produse inovative”

Total 150.0 mii lei

Codul (cifrul) proiectului	Denumirea proiectului	Rezultatele preconizate pentru anul 2017	Termenul de realizare a proiectului	Organizația executor, directorul de proiect	Volumul alocațiilor bugetare pe anul 2017, mii lei
1	2	3	4	5	6
16.00353.02.01F	Noi combinații complexe mono-și polinucleare ale s și 3d-metalelor în calitate de catalizatori, substanțe poroase și precursori ai	Vor fi propuse procedee/metode optime de obținere a noi combinații coordinative mono- și polinucleare, polimerice cu proprietăți catalitice și sorbtive efective, precum și a nanoparticulelor oxidilor micști ce conțin fier pentru fotoliza apei și	2016-2017	AȘM, Institutul de Chimie, dr. Lozan Vasile	150,0

	nanomaterialelor	alte procese catalitice homo- si heterogene. Va fi caracterizată experimental structura electronică relativă a substanțelor sintetizate la nivel molecular.			
--	------------------	---	--	--	--

Cercetări științifice aplicate în domeniul politicilor macroeconomice și programelor de dezvoltare economică, în direcția strategică 50.07 "Materiale, tehnologii și produse inovative"

Total 1100.0 mii lei

Codul (cifrul) proiectului	Denumirea proiectului	Rezultatele preconizate pentru anul 2017	Termenul de realizare a proiectului	Organizația executor, directorul de proiect	Volumul alocațiilor bugetare pe anul 2017, mii lei
1	2	3	4	5	6
16.00353.50.02A	Materiale avansate în biofarmaceutică. Sinteza chimică, proprietăți anticancer și antibacteriene	Vor fi asamblați inhibitori moleculari antitumorali, antimicrobieni și antifungici de o nouă generație în baza 4-(orto-, meta- și para-metoxifenil)tiosemicarbazonei aldehidelor salicilice substituie și compușilor coordinați ai fierului, cobaltului, nichelului, cuprului și zincului cu aceste azometine, obținute date care caracterizează proprietățile lor structurale și mecanisme de inhibare a celulelor de cancer MeW 194, HeLa, B _x P _c 3 și celule normale MDCK.	2016-2017	Universitatea de Stat din Moldova, dr. hab. Gulea Aurelian	160,0
16.00353.50.03A	Arhitecturi moleculare și supramoleculare ale lantanidelor pentru aplicații magnetice	Vor fi elaborate metode eficiente de sinteză a complexilor metalelor de tip 4f cu nuclearitate și structură diversă în baza agenților de coordinație polidentati ce conțin în calitate de donori atomi de oxigen și azot. Vor fi obținuți compuși complecși cu structură discretă și supramoleculară. Va fi stabilită compoziția chimică, structura moleculară și cristalină a compușilor obținuți. Vor fi studiate particularitățile decurgerii acestor reacții, vor fi generalizate legăturile ce determină succesul asamblării sistemelor de acest tip. Vor fi studiate proprietățile magnetice și perspectiva aplicării compușilor în industria electronică.	2016-2017	AȘM, Institutul de Chimie, dr. Draganca Diana	160,0
16.00353.50.04A	Design-ul, sinteza dirijată și studiul activității antibacteriene și antitumorale a unor compuși terpenici chirali și a combinațiilor coordonative ale acestora cu metalele de tranziție	Vor fi elaborate metode eficiente de obținere a compușilor di-, tetra- și pentanorlabdanici cu fragmente tiosemicarbazidice, azinice și guanidinice din cetonele și acizii respectivi. Vor fi obținute combinații coordonative noi prin complexarea compușilor terpenici cu fragmente tiosemicarbazidice, azinice și guanidinice cu sărurile	2016-2017	AȘM, Institutul de Chimie, dr. hab. Aricu Aculina	160,0

		diferitor metale de tranziție.			
16.00353.50.05A	Design-ul și dirijarea arhitecturii materialelor metaloorganice funcționale prin aplicarea ingineriei cristalelor	Folosirea clusterilor metalelor 3d ori 3d-4f în calitate de unități structurale la designul materialelor metaloorganice vor duce la formarea materialelor cu noi proprietăți și stabilitate mărită, condiție prealabilă pentru aplicare. Ca urmare se vor sintetiza clusteri homo- și heterometalici, având ca liganzi diferiți carboxilați. Se va studia modul lor de organizare în polimeri coordinativi prin intermediul liganzilor organici de dimensiuni diferite ce conțin <i>N</i> și <i>O</i> , având un aranjament diferit al grupărilor donore. Se va determina structura cristalină a materialelor obținute cu ajutorul difracției razelor X pe monocristal și se va efectua caracterizarea și modelarea proprietăților lor fizico-chimice și a reactivității chimice cu ajutorul unui set de metode fizice, ce includ spectroscopia IR, UV/Vis, RES, spectrometria de masă, analiza termogravimetrică și măsurători magnetice. Se vor obține un șir de polimeri coordinativi noi de <i>Co(II)</i> , <i>Zn(II)</i> și <i>Cd(II)</i> în baza bi- ori tricarboxilaților.	2016-2017	AȘM, Institutul de Fizică Aplicată, dr. hab. Kravțov Victor	160,0
16.00353.50.06A	Design-ul și arhitectura moleculară a materialor hibride pe baza scheletului chalconei pentru testarea preclinică contra mycobacterium tuberculosis	Vor fi obținuți, caracterizați și testați preclinic complexii derivaților chalconei/1,3,4-oxadiazolilor N-substituiți, esterului ciclopentil fenilalaninei și leucinei cu β-ciclodextrinele.	2016-2017	AȘM, Institutul de Chimie, dr. hab. Macaev Fluir	160,0
16.00353.50.07A	Tehnologii de biosinteză a nanoparticulelor de Se cu utilizarea spirulinei	Va fi elaborată tehnologia de biosinteză a nanoparticulelor de seleniu cu aplicarea fracțiilor proteice în calitate de matrice Va fi elaborată tehnologia de biosinteză a nanoparticulelor de seleniu cu aplicarea fracțiilor glucidice în calitate de matrice.	2016-2017	AȘM, Institutul de Microbiologie și Biotehnologie, dr. hab. Rudic Valeriu	150,0
16.00353.50.08A	Nanoarhitecturi tridimensionale cu proprietăți piezoelectrice și magnetice pentru ghidarea celulelor vii în medii biologice	Va fi evaluat gradul de biocompatibilitate a nanostructurilor în baza GaN funcționalizate cu materiale cu proprietăți magnetice. Se va determina pragul de toxicitate al materialului obținut în raport cu celulele vii. Se va cerceta gradul de asimilare a nanoparticulelor de către celulele vii și se va stabili localizarea exactă a acestora. Vor fi evaluate posibilitățile de polarizare electrică a nanoarhitecturilor cu proprietăți piezoelectrice din exterior. Pentru polarizarea electrică a structurilor va fi utilizat un generator de ultrasunet cu posibilitatea de a modifica puterea de ieșire. Influența nanoparticulelor	2016-2017	Universitatea Tehnică a Moldovei, dr. Monaico Eduard	150,0

		<p>polarizate din exterior asupra activității celulelor vii, va fi testată luând în calcul influența individuală a undelor ultrasonore asupra celulelor cât și influența nanoparticulelor în lipsa unui stimul exterior. Va fi cercetată influența câmpului magnetic continuu asupra celulelor marcate cu nanoparticule cu proprietăți magnetice. Evaluarea capacităților de transport al celulelor în funcție de cantitatea de nanoparticule asimilată, intensitatea câmpului magnetic și starea celulelor (suspendate sau fixate pe suport) ș.a. Vor fi determinați parametrii stimulului exterior asupra activității celulelor vii. Aceasta include: puterea undelor acustice, frecvența, durata impulsului de stimulare și timpul total al stimulării. Asupra celulelor vii supuse proceselor de stimulare se va testa viabilitatea, capacitatea de proliferare precum și mobilitatea celulelor ca urmare a recepționării stimulului electric indus de la distanță prin intermediul nanoparticulelor cu proprietăți piezoelectrice.</p>			
--	--	---	--	--	--

**Cercetări științifice aplicate în domeniul sănătății publice și serviciilor medicale,
în direcția strategică 80.07 ”Sănătate și biomedicina”**

Total 150.0 mii lei

Codul (cifrul) proiectului	Denumirea proiectului	Rezultatele preconizate pentru anul 2017	Termenul de realizare a proiectului	Organizația executor, directorul de proiect	Volumul alocațiilor bugetare pe anul 2017, mii lei
1	2	3	4	5	6
16.00353.80.01A	Elaborarea produselor farmaceutice în baza design-ului molecular a unor noi substanțe chimice cu acțiune antituberculoasă și antineoplazică	Vor fi obținute forme farmaceutice experimentale în urma studiilor de formulare a medicamentelor cercetate. Vor fi elaborate metode de analiză și standardizare pentru formele farmaceutice elaborate. Va fi apreciată biodisponibilitatea farmaceutică a formelor elaborate. Vor fi obținute rezultate al activității antituberculoase <i>in vitro</i> a compușilor studiați în forme farmaceutice. Va fi elaborată documentația analitică de normare pentru formele farmaceutice elaborate.	2016-2017	Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie N. Testemițanu, dr. hab. Valica Vladimir	150,0

Programul de stat „Regenerarea prin terapie celulară a țesuturilor și a organelor afectate” (coordonator acad. Ion ABABII)

Cercetări științifice aplicative cu destinație generală 80.04

„ Sănătate și biomedicină”

Total 750.0 mii lei

Codul (cifrul) proiectului	Denumirea proiectului	Rezultatele preconizate pentru anul 2017	Termenul de realizare a proiectului	Organizația executor, directorul de proiect	Volumul alocațiilor bugetare pe anul 2017, mii lei
1	2	3	4	5	6
16.00354.80.01A	Aplicarea clinică a terapiei celulare în refacerea cartilajului hialin al articulațiilor diartodiale în afecțiunile degenerativ distrofice	Efectuarea intervenției chirurgicale pe genunchi la om.Prelucrarea calitativă a suprafeței articulare prin înlăturarea zonelor cu fibrocartilaj.Dacă defectul va fi extins și mai adânc de 5-8 mm se va utiliza grefă osoasă.Transplantarea pe suport biologic a condrocitelor cu fixarea lor fermă în locul defectului prin intermediul suturilor sau clei biologic.Supravegherea și examinarea pacienților în perioada imediat postoperatorie.Examinarea pacienților la o perioadă de 3 luni.Examinarea pacienților după 6 luni.Examinarea prin RMN și artroscopică	2016-2017	Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „N. Testemițanu,, dr. hab. Criotor Gheorghe	150,0
16.00354.80.02A	Optimizarea imunogenezei locale prin aplicarea terapiei celulare în patologia inflamatorie recidivantă și cronică a sinusurilor paranasale	Elaborarea algoritmului de tratament a rinosinusitei recidivante; Optimizarea tratamentului rinitei nonalergice.Implementarea rezultatelor obținute.Prelucrarea statistică a rezultatelor obținute la pacienții cu rinosinusită recidivantă; Evaluarea rezultatelor la distanță la pacienții cu rinită nonalergică.	2016-2017	Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „N. Testemițanu,, dr. hab. Maniuc Mihail	150,0
16.00354.80.03A	Grefe combinate: pielea decelularizată și celule stem în tratamentul leziunilor postcombustionale și posttraumatice	Evaluarea statistică a datelor obținute. Analiza comparative. Finisarea studiilor clinice.Pregătirea raportului final	2016-2017	Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „N. Testemițanu,, dr. hab.Caproș Nicolae	150,0

16.00354.80.04A	Elaborarea și standardizarea procedurii de utilizare a celulelor stem autologe și alogene din single periferic pentru tratamentul afecțiunilor hematologice maligne avansate	Pe parcursul anului 2017 sunt efectuate cercetări asupra evaluării a trei surse de celule stem din organismul uman (celule stem din cordonul ombilical, celule stem din măduva osoasă și celule stem din sângele periferic) pentru stabilirea sursei optime, din punct de vedere cantitativ și calitativ, de obținere a celulelor stem multipotente cu potențial de tratament al afecțiunilor hematologice maligne. Studiile sunt focusate asupra evaluării funcționale a celulelor stem în baza expresiei genelor (20 000 gene) pe tehnologia Ion Torrent de secvențiere a ARN-ului și analizelor bioinformatică ulterioare. Astfel, se va determina expresia genelor din probele de celule stem din cele trei surse menționate în trei condiții diferențiate, celule stem „proaspete” (celule stem cultivate timp de cinci zile după extragere), celule stem după crio-conservare și celule stem din sângele periferic la pacienții afectați cu afecțiuni hematologice maligne. Rezultatele de expresie vor fi utilizate pentru testele statistice de identificare a genelor cu expresie diferențiată urmate de caracterizarea categoriilor de gene, proceselor biologice și a celor moleculare, căilor de semnalizare și a rețelei de gene specifice pentru fiecare condiție și sursă de celule stem (cu utilizarea limbajului de programare R și Bioconductor). Inferența și analiza rezultatelor obținute vor permite caracterizarea celor trei surse de celule stem din punct de vedere a funcționalității genomice specifice și vor indica asupra potențialelor de utilizare cu scopuri terapeutice a fiecărei surse de celule stem din organismul uman.	2016-2017	IMSP Institutul Oncologic, dr. Stratan Valentina	150,0
16.00354.80.05A	Tratamentul prin terapia celulară a ischemiei critice a membrului inferior	Selectarea pacienților cu ischemia critică a membrului inferior candidați pentru tratamentul cu celule stem autogene. Cercetări în vitro. Elaborarea tulpinelor celulare alogene. Obținerea și caracterizarea celulelor stem autogene din măduva osoasă și complexul ombilico-placentar. Evaluarea capacității de proliferare și diferențierii.	2016-2017	IMSP Institutul de Medicină Urgentă, dr. Calistru Anatolie	150,0

**Programul de stat „Securitatea economică în contextul integrării regionale și europene a Republicii Moldova”
(coordonator acad. Belostecinic Grigore)**

**Cercetări științifice aplicate în direcția strategică 08.07
”Patrimoniul național și dezvoltarea societății”**

Total 750.0 mii lei

Codul (cifrul) proiectului	Denumirea proiectului	Rezultatele preconizate pentru anul 2017	Termenul de realizare a proiectului	Organizația executor, directorul de proiect	Volumul alocațiilor bugetare pe anul 2017, mii lei
1	2	3	4	5	6
16.00420.08.21A	Terminologia economică ca suport științific în teoria securității economice a statului	Elaborarea registrului de termeni economici.	01.01.2017-31.12.2018	AȘM, Biblioteca Științifică Centrală A. Lupan (Institut), Acad. Belostecinic Grigore	200,0
16.00420.08.18A	Evaluarea sustenabilității sistemului național de pensii și identificarea soluțiilor de reformare în contextul asigurării securității economice și sociale a Republicii Moldova	Stabilirea stării curente curente a sistemului public actual de pensii de tip redistributiv și solidar, practicat în Republica Moldova;Evaluarea sustenabilității sistemului public de pensii ca efect al modificărilor legislative, în vigoare din 01.01.2017; Identificarea deficiențelor și capacității sistemului public de pensii al Republicii Moldova prin prisma cuantificării impactului riscurilor de neperformanță a sistemului actual de pensii asupra securității economice și sociale a Republicii Moldova;Prezentarea impactului evoluțiilor demografice, inclusiv a procesului migraționist, asupra sistuației curente și de perspectivă a sustenabilității sistemului public de pensii;Identificarea deficitului actuarial al bugetului public de asigurări sociale.	2017-2018	ASEM dr., Verejan Oleg,	200.0

16.00420.08.03A	Diagnosticarea nivelului competitivității Republicii Moldova și evaluarea progreselor în valorificarea oportunităților oferite de către Zona de Liber Schimb Aprofundată și Cuprinzătoare (ZLSAC) cu Uniunea Europeană	Elaborarea raportului de evaluare a gradului de implementare a Matricei de politici a Foii de parcurs pentru ameliorarea competitivității Republicii Moldova în anul 2016; Studiu privind modificarea indicatorilor de competitivitate a economiei naționale în 2016 elaborat; Formarea bazei de indicatori ce reflectă performanța economică a țării prin prisma modificării calitative și cantitative a relațiilor economice cu țările UE.	2017-2018	AȘM, Institutul Național de Cercetări Economice, dr.hab.Stratan Alexandru	200.0
16.00420.08.04A	Strategii de modernizare a sectorului zootehnic în contextul securității alimentare și integrării economice regionale	Se va elabora principiile metodologice de funcționarea a mecanismului economic al sectorului zootehnic autohton în conformitate cu cerințele Pieții Unice Interne a UE; Se vor determina sistemul de indicatori în aprecierea eficienței mecanismului economic al producției animale; Se va studia practica țărilor UE în creșterea animalelor și posibilitățile ajustării sectorului autohton la cerințele UE.	2017-2018	UASM dr. Baltag Grigore	150.0

Programul de stat „Sistemogeneza factorilor de risc, optimizarea serviciului de asistență medicală, evaluarea durabilă și modelarea matematică a Accidentelor Vasculare Cerebrale” (coordonator acad. Groppa Stanislav)

Cercetări științifice aplicate în domeniul sănătății publice și serviciilor medicale, în direcția strategică 80.07 ”Sănătate și biomedicina”

Total 730,0 mii lei

Codul (cifrul) proiectului	Denumirea proiectului	Rezultatele preconizate pentru anul 2017	Termenul de realizare a proiectului	Organizația executor, directorul de proiect	Volumul alocațiilor bugetare pe anul 2017, mii lei
1	2	3	4	5	6

16.00418.80.10A	Implimentarea metodelor de tratament therapeutic și endovascular în asistența de urgență a pacientului cu AVC ischemic	Analizarea literaturii de specialitate cu adaptarea și implementarea metodelor de studiu. Analiza rezultatelor literaturii și nivelului cunoașterii moderne a accidentelor vasculare cerebrale. Elaborarea acordului informat a pacienților eligibili pentru studiu. Elaborarea criteriilor de includere și excludere a pacienților pentru cercetare. Aprecierea nivelelor de risc apreciate prin trei scoruri diferite (Framingham, SCORE și Reynolds) pentru evenimente cardiovasculare prin scoruri într-o populație cu ateroscleroză periferică infraclinică. Aprecierea impactului celor două metode de stratificare a riscului ultrasonografie vasculară periferică VS SCORURI asupra recomandărilor terapeutice în populația de pacienți studiată.	2017-2018	Institutul de Medicină Urgentă Dr, Zota Eremei	200,0
16.00418.80.08A	Factori de risc pentru AVC specifici populației Republicii Moldova, strategii de profilaxie primară și secundară.	Elaboararea chestionarului de estimare a cunoașterii factorilor de risc. Elaborarea Registrului național de evidență al gravidelor, lăuzelor și nou-născuților care au suferit un AVC perinatal.	2017-2018	Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „N. Testemițanu”, acad. Groppa Stanislav	200,0
16.00418.80.05A	Evaluarea gradului de conștientizare a populației privind riscurile asociate cu AVC	Va fi elaborată metoda de diagnostic a gradului de conștientizare a populației și medicilor de familie privind riscurile asociate cu accidentelor vasculare cerebrale. Va fi apreciat nivelul contemporan de cunoștințe în profilaxia AVC și direcționate activitățile de cercetare. Vom obține date noi referitor la unele particularități privind gradul de cunoștințe a personalului medical din serviciul de asistență medicală primară privind riscurile asociate cu AVC și metodele de combatere a lor. Vom estima nivelul de organizare a activității serviciului de asistență medicală primară în prevenirea bolilor cardiovasculare. Vom elabora indicatorii de evaluare a activității serviciului de asistență medicală primară în domeniul prevenției și diagnosticării precoce a bolilor cardiovasculare.	2017-2018	CNSP dr.hab.Friptuleac Grigore,	110,0
16.00418.80.06A	Prevenirea Accidentelor Vasculare Cerebrale prin modelarea la populație a unui comportament favorabil sănătății.	Elaborarea în premieră în comun cu alte echipe a conceptului și modelului Programului Național de prevenire primară a accidentelor vasculare cerebrale și în particular elaborarea compartimentului ”Promovarea sănătății și educația pentru sănătate a populației”. Se vor elabora standardele comportamentale sanogene ca metodă de prevenție primară prin modificarea	2017-2018	CNSP dr.Zepca Victor,	75,0

		stereotipului comportamentului la populația adultă în scopul reducerii factorilor de risc și având ca finalitate fortificarea sănătății și în paralel formarea unui comportament sanogen la generația în creștere. Se vor elabora propuneri privind îmbunătățirea în țară a cadrului legislativ și normativ în prevenția AVC. Ca suport didactic privind promovarea sănătății, se va elabora un ghid care va include strategiile, tacticile și instrumente psiho-pedagogice privind formarea comportamentului sanogen la populație.			
16.00418.80.11A	Evaluarea incidenței, prevalenței, factorilor de risc, cercetarea aspectelor clinice, neuroimagistice, neurofiziologice și de remediere neurotrofică a accidentelor vasculare cerebrale la copii	Studierea literaturii ce ține de studiul incidenței, prevalenței, mortalității, morbidității, metodelor de diagnostic și tratament al AVC la copil, elaborarea chestionarelor de evaluarea a pacienților și lucrul asupra protocolului clinic al AVC la copii. Colectarea datelor vizavi de factorii de risc în AVC la copii. Studiul incidenței și prevalenței AVC printre copiii din RM; aprecierea profilului factorilor de risc caracteristici populației pediatrice din RM în dependență de categoria de vârstă; determinarea spectrului epidemiologic al mortalității, morbidității și invalidității populației pediatrice din RM prin AVC.	2017-2018	Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „N. Testemițanu,, dr.hab.Revenco Ninelli	75,0
16.00418.80.07A	Sistem Informațional pentru cercetare, tratament, recuperare și reabilitare în accidentele vasculare cerebrale	Va fi efectuată integrarea sistemului Stroke MD cu sistemul informațional al Institutului de Medicină Urgentă. Va fi elaborat algoritmul de clusterizare a pacienților conform grupurilor de risc. Vor fi elaborate modele de stabilire a interdependenței factorilor de risc.	2017-2018	Institutul de Matematica Si Informatica Dr.hab., prof.cerc., Svetlana Cojocar	70.0

**Programul de stat „Recuperarea și valorificarea istorică a memoriei victimelor regimului totalitar-comunist din RSS
Moldovenească în perioada anilor 1940-1941, 1944-1953”
(coordonator dr. hab. Petrencu Anatol)**

**Cercetări științifice fundamentale cu destinația generală 16.06
„Patrimoniul național și dezvoltarea societății”**

Total 480.0 mii lei

Codul (cifrul)	Denumirea	Rezultatele preconizate pentru anul 2017	Termenul de	Organizația	Volumul
----------------	-----------	--	-------------	-------------	---------

proiectului	proiectului		realizare a proiectului	executor, directorul de proiect	alocațiilor bugetare pe anul 2017, mii lei
1	2	3	4	5	6
17.00419.06.01F	Traumă, strategii de supraviețuire și probleme de reintegrare socială în memoriile victimelor regimului totalitar-comunist din RSS Moldovenească. Cercetări în raioanele din centrul Republicii Moldova	Colectarea și cercetarea mărturiilor victimelor regimului totalitar comunist în RSS Moldovenească în localitățile din centrul Republicii Moldova. Valorificarea lor prin publicații, activități științifice și popularizarea în mijloacele mass-media. Cercetarea fenomenului traumei post-totalitare și problemelor de reintegrare socială a victimelor regimului totalitar-comunist în Republica Sovietică Socialistă Moldovenească. Editarea unui volum de documente de istorie orală, publicații în ediții periodice naționale și internaționale, organizarea unei mese rotunde și al unui seminar metodologic; dezvoltarea arhivei (bazei de date) de istorie orală; participări la conferințe științifice naționale și internaționale; cooperarea cu alte grupuri ale proiectelor din cadrul Programul de Stat în vederea organizării în comun a conferințelor științifice, publicațiilor, conferințelor de presă, emisiunilor la posturile Radio și TV. Activitățile desfășurate vor spori interesul și gradul de implicare a societății în cunoașterea și cercetarea domeniului memoriei trecutului totalitar-comunist, vor contribui la consolidarea mecanismelor de reconciliere a memoriilor concurente, la fortificarea coeziunii sociale, la susținerea comunicării inter-generaționale și la implicarea activă în aceste procese a societății civile.	2017-2018	Universitatea de Stat din Moldova, dr.Ludmila Cojocaru,	160,0
17.00419.06.02F	Foametea organizată și represiunile pe motiv confesional în memoriile victimelor regimului totalitar-comunist în R.S.S. Moldovenească. Cercetări în localitățile din nordul Republicii Moldova	Vor fi elaborate texte pentru volumul de documente de istorie orală (10 coli de autor). Vor fi publicate: un volum de mărturii, memorii, documente (20 coli de autor); 12 articole în ediții periodice naționale și internaționale (minimum: 10 coli de autor). Vor fi realizate cercetări de teren în localitățile din raioanele de nord ale Republicii. Va fi cercetat, digitalizat, descifrat materialul de teren colectat (Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți, aud. 572, blocul V, USARB). Vor fi organizate două mese rotunde și o Expoziție de fotografii (în colaborare cu Muzeul de Istorie și	2017- 2018	Universitatea de Stat "Alec Russo" din Bălți dr. PĂDUREAC Lidia	160,0

		Etnografie din Bălți și Muzeul Național din Moldova.			
17.00419.06.03F	Deportările din RSS Moldovenească între istorie și memorie: biografii individuale și colective, valorificări istoriografice	Elaborarea unui volum de mărturii, memorii, documente cu privire la deportările din RSS Moldovenească; articole publicate în ediții periodice naționale și internaționale.	01.01.2017-31.12.2018	AȘM, Biblioteca Științifică Centrală A. Lupan (Institut), Dr. hab. Manolache Constantin,	160,0

Proiecte pentru Tineri Cercetători

Cercetări științifice fundamentale în direcție strategică 16.02 „Materiale, tehnologii și produse inovative”

Total 1140.0 mii lei

Codul (cifrul) proiectului	Denumirea proiectului	Rezultatele preconizate pentru anul 2017	Termenul de realizare a proiectului	Organizația executor, directorul de proiect	Volumul alocațiilor bugetare pe anul 2017 mii lei
1	2	3	4	5	6
16.80012.02.01F	Studiul siturilor fosilelor miocene din cadrul platformei Moldovenești și importanța lor stratigrafică	Va fi efectuată analiza litologică și paleontologică a materialului colectat în teren. Va fi efectuat studiul comparativ a materialului paleontologic colectat. Vor fi completate datele privind evoluția biocenozelor din Neogen de pe Platforma Moldovenească.	2016-2017	AȘM, Institutul de Geologie și Seismologie, dr. Nicoară Igor	90.0
16.80012.02.02F	Desig-nul rațional a moleculelor magnetice în baza compușilor cordonativi ai manganului	În baza compușilor coordinativi mono- și polinucleari ai manganului(III) asamblați și caracterizați anterior vor fi efectuate studiile proprietăților: fizice, magnetice și cele de SMM – molecule magnetice. Măsurările în temperatură vor pune în evidență natura interacțiunii în sistemul policristalin pe când studiile relaxării lente a magnetizării vor livra informații referitoare la timpul de relaxare - caracteristica principală a SMM - moleculelor magnetice.	2016-2017	Universitatea de Stat din Moldova, dr. Palamarciuc Oleg	90.0

16.80012.02.03F	Materiale magnetice semiconductoare MnCr ₄ și CoCr ₂ S ₄ pentru aplicații în tehnologii spintronice	Vor fi obținute monocristale omogene de $CoCr_2S_4$ și determinate stoichiometria și compoziția chimică a lor. Vor fi analizate datele cercetărilor experimentale ale proprietăților magnetice și determinați parametri magnetici ai compusului $CoCr_2S_4$. Va fi studiat cuplajul purtătorilor de sarcină cu momentele magnetice ale monocristalelor obținute.	2016-2017	AȘM, Institutul de Fizică Aplicată, dr. Roman Marianna	90.0
16.80012.02.12F	Design-ul și asamblarea moleculară a compușilor coordnativi ai fierului cu traziție de spin	Vor fi sintetizați pe cale chimică produși care vor conține în fragmentul ligandului inele aromatice policondensate. Diversificarea structurii liganzilor prin grupe aromatice va intensifica prezența interacțiunilor intermoleculare care vor spori proprietățile materialelor. Vor fi efectuate modificări esențiale pentru sporirea solubilității produșilor în solvenți organici ca potențial aplicabil în nanotehnologie. Proprietățile fizice a acestor materiale vor fi studiate atât în condiții criomagnetice cât și sub influența presiunii și luminii.	2017-2018	USM Dr. Palamarciuc Tatiana	100,0
16.80012.02.03F	Algoritmi de soluționare a problemelor de optimizare pe sisteme stochastice	Se vor elabora și fundamenta teoretic metode moderne de modelare matematică a sistemelor stochastice strategice. Vor fi analizate unele clase de probleme de optimizare și control optimal discret pe sistemele stochastice de tip Markov și sistemele stochastice cu secvență finală de stări. Pentru aceste clase de probleme se vor elabora algoritmi secvențiali și paraleli de soluționare. Metodele și algoritmi elaborați vor fi implementați în formă de produs soft și vor fi testați pe calculatoare cu multiple nuclee, analizându-se complexitatea temporală și timpul de executare a lor.	2017-2018	USM Dr.Lazari Alexandru	100,0
16.80012.02.24F	Studiul proprietăților fizice ale pulberilor de $Cu_2ZnSn(S,Se)_4$ cu abatere de la stoichiometrie cu grad diferit al dezordinii structurale	Se va obține un set de probe sub formă de pulbere presată stoichiometrică și nestoichiometrică de Cu_2ZnSnS_4 . Vor fi analizate compoziția și structura probelor obținute în dependență de regimul de creștere și gradul de tratare termică. Se vor determina parametri ce caracterizează proprietățile de transport electronic ale probelor analizate; va fi stabilită relația dintre parametrii respectivi și gradul de stoichiometrie al eșantioanelor.	2017-2018	AȘM, Institutul de Fizică Aplicată, dr. Guc Maxim	100,0
16.80012.02.04F	Cercetarea vegetației halofile din luncile râurilor din stânga Prutului de mijloc(r. Ungheni și Fălesti) cu scop de evidențiere a unor	Vor fi identificate noi suprafețe cu vegetație valoroasă halofilă din raionul Ungheni. Pentru fiecare dintre sectoarele identificate vor fi stabilite compoziția floristică și structura florei sub aspect taxonomic, al bioformelor, goelementelor, ecologic și economic,	2017-2018	Gradina Botanica (Institut)ASM Dr.Titica Ghenadie	100.0

	suprafețe valoroase pentru instituirea a noi arii naturale protejate	tipurile de fitocenoye, conspectul cenotaxonomic, structura asociațiilor. Vor fi evidențiate elementele valoroase care necesită regim de protective și vor fi elaborate hărțile digitale în sistemul GIS. Cercetările vor finaliza cu recomandări de instruire a noi arii protejate care vor fi transmise spre implementare Ministerului Mediului.			
16.80012.02.25F	Creșterea monocristalelor voluminoase a compusului $FeCr_2S_4$ cu structura de tip spinel. Caracterizarea proprietăților lor fizice	Vor fi crescute monocristale calitative de dimensiuni mari a compusului semiconductor magnetic $FeCr_2S_4$. Vor fi efectuate cercetări experimentale și determinați parametri magnetici și structurali de bază ale compusului obținut. Vor fi analizate starea magnetică de bază, interacțiunile de schimb magnetic dominante precum și influența cantității transportorului asupra acestora în cristalul $FeCr_2S_4$.	2017-2018	AȘM, Institutul de Fizică Aplicată, dr. Belevschi Stanislav	100,0
16.80012.02.05F	Designul, prepararea și studiul materialelor metalorganice în baza metalelor de tranziție și liganzilor micști și polidentati cu proprietăți utile	Va fi elaborat designul și arhitectura dirijată, confirmată prin studiul cu raze X, a unui șir de compuși noi cu liganzi micști. În calitate de generatori de complecși vor fi utilizate metale de tranziție cu configurație electronică $d^5 - d^{10}$. Se va efectua studiul proprietăților fizice și chimice ale compușilor sintetizați, precum și a particularităților structurale ale acestora. Vor fi analizate mecanismele și factorii ce influențează procesul de complexare a liganzilor/grupelor funcționale de diferită natură la diverse metale.	2017-2018	AȘM, Institutul de Fizică Aplicată, dr. Croitor Lilia	95,0
16.80012.02.16F	Diversitatea helmintofaunei amfibienilor din complexul <i>Pelophylax esculenta</i> (AMPHIBIA) și rolul acestora ca bioindicatori ai ecosistemelor acvatice din Republica Moldova	Va fi studiată diversitatea helmintofaunei amfibienilor din complexul <i>Pelophylax esculenta</i> (<i>Pelophylax ridibundus</i> , <i>Pelophylax lessonae</i> , <i>Pelophylax esculentus</i>) din ecosisteme acvatice antropizate și naturale din Zona de Centru și Nord a Republicii Moldova, care vor permite stabilirea rolului amfibienilor ecaudați ca bioindicatori ai stării ecologice a ecosistemelor acvatice, precum și stabilirea importanței lor în circuitul de helminți la animale.	2017-2018	Institutul de Zoologie ASM dr. Elena Gherasim	95,0
16.80012.02.01F	Sisteme Diferențiale Autonome și Aplicațiile lor	Vor fi obținute: multiplicitățile algebrice maxime ale unei drepte invariante pentru sistemele diferențiale pătratic și cubice; configurațiile admisibile ale unor sisteme diferențiale cubice ce posedă cel puțin șase drepte invariante și tablourile de fază ale acestor sisteme; condițiile de stabilitate pentru sistemul diferențial bidimensional critic de tip Lyapunov cu nelinierități cubice. Vor fi	2017-2018	Universitatea de Stat din Tiraspol dr., Vadim Repeșco	80,0

		obținute tablourile fazice ale sistemelor examinate și rezultate referitor la dreapta de la infinit pentru sistemele diferențiale pătratice și cubice; integralele prime sau factori integranți pentru sistemele obținute la etapa unu sau doi. Va fi formulată teorema cu condițiile centroafin-invariante de stabilitate a mișcării neperturbate pentru sistemului diferențial bidimensional critic de tip Lyapunov cu nelinearități cubice.			
16.80012.02.27F	Investigarea influenței radiației electromagnetice asupra proceselor biomoleculare în domeniul undelor terahertz și milimetrice	Folosind ecuația de mișcare Heisenberg va fi dedus sistemul de ecuații ce descrie dinamica interacțiunii undelor MM și THZ cu fononii în sistemul de molecule. Va fi cercetată evoluția în timp a numărului mediu de fononi din condensat, precum și spectrul de emisie pentru diverse valori ale parametrului abaterei de la rezonanță. Vor fi obținute portretele de faza pentru diferite moduri de evoluție a sistemului. Va fi analizată posibilitatea apariției oscilațiilor periodice, precum și celor haotice. Vor fi trasate bifurcațiile în planul diferitor parametri. Vor fi obținuți parametri precum frecvența, lungimea de undă, parametrul de rezonanță, intensitatea câmpului care conduc la producerea modificărilor conformaționale la diverse nivele de organizare. Va fi investigată acțiunea undelor MM și THZ de anumiți parametri asupra sistemelor biologice cu permitivitate dielectrică diferită.	2017-2018	Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „N. Testemițanu”, dr. Ciobanu Nelly	100,0

Cercetări științifice aplicate în domeniul politicilor macroeconomice și programelor de dezvoltare economică, în direcția strategică 50.07”Materiale, tehnologii și produse inovative”

Codul (cifrul) proiectului	Denumirea proiectului	Rezultatele preconizate pentru anul 2017	Termenul de realizare a proiectului	Directorul de proiect, gradul științific	Volumul alocațiilor bugetare pe anul 2017, mii lei
Total 280.0 mii lei					
1	2	3	4	5	6
16.80012.50.04A	Obținerea în cultură a noilor specii de alge cianofile	Vor fi evidențiate cele mai optime și eficiente metode de obținere a algelor cianofite în culturi axenice. Vor fi propuse unele	2016-2017	Universitatea de Stat din Moldova,	90.0

		recomandări metodologice privind selectarea eficientă a algelor cianofite edafice în cultură axenică. Vor fi studiate și descrise caracteristicile morfologice la cultivarea noii specii de alge cianofite pe unele medii nutritive. Se vor studia și descrie modificările fiziologice la cultivarea speciei noi de alge cianofite pe medii nutritive lichide. Se va determina conținutul biochimic general al noii specii de alge cianofite selectate în cultură axenică cultivată pe medii nutritive lichide.		dr. Sergiu Dobrojan,	
16.80012.50.05A	Conservarea plantelor rare în cultura <i>in vitro</i>	Va fi pregătit materialului necesar pentru crearea în cadrul Grădinii Botanice a minicolecțiilor de <i>Lilium martagon</i> , <i>Fritillaria meleagroides</i> , <i>Bellevalia sarmatica</i> . Se vor duce cercetări de monitorizare, creștere, dezvoltare cu descrierea particularităților biomorfologice a plantelor în teren deschis precum și în cultura <i>in vitro</i> . Vor fi determinate nișele ecologice naturale pentru repatrierea plantelor.	2016-2017	AȘM, Grădina Botanică (Institut), dr. Cutcovschi-Muștuc Alina	90.0
16.80012.50.22A	Elemente optice de difracție pentru protecția produselor economiei naționale	Vor fi selectate și caracterizate mostre de sticle calcogenice <i>As-Se-Ge</i> și <i>As-S-Se-Sn</i> cu parametri optici avantajoși pentru înregistrarea informației optice (coeficientul de absorbție α , muchia benzii optice interzise E_g , indicile de refracție n și altele). Va fi studiată natura efectului de fotoîntunecare, responsabilă de înregistrarea optică. Prin metode holografice vor fi înscrise rețele de difracție și determinați parametrii lor.	2017-2018	AȘM, Institutul de Fizică Aplicată, dr. Iaseniuc Oxana	100,0

**Cercetări științifice fundamentale în direcție strategică 16.04
„Sănătate și biomedicină”**

Codul (cifrul) proiectului	Denumirea proiectului	Rezultatele preconizate pentru anul 2017	Termenul de realizare a proiectului	Directorul de proiect, gradul științific	Volumul alocațiilor bugetare pe anul 2017, mii lei
----------------------------	-----------------------	--	-------------------------------------	--	--

Total 290.0 mii lei

1	2	3	4	5	6
16.80012.04.06A	Tratamentul cicatricilor hipertrofice și cheloide cu cellule stem autologice la copii	Va fi perfecționată tehnologiade aplicare a celulelor autologice pe suprafața defectelor tegumentare după excizia cicatricilor hipertrofice și cheloide.Va fi evaluată eficacitatea aplicării a	2016-2017	MS, Universitatea de Stat de Medicină și	90.0

		celulelor autologice pe suprafața defectelor tegumentare după excizia cicatricilor hipertrofice și cheloide.Va fi apreciat rezultatele prin cercetarea regenerării țesutului, prin utilizarea metodelor complexe de examinare imunohistochimică, clinică, ce specifică evoluția patologiei cicatricilor.		Farmacie „Nicolae Testemițanu”, dr. Prisăcaru Olesea	
16.80012.04.33F	Evaluarea spectrului aminoacizilor și profitului mutațional-genic în genele metabolismului Homocisteinei la copii cu obezitate	Se va parametriza și implementa metoda HPLC de apreciere a aminoacizilor în fluidele biologice și se va aprecia spectrul de aminoacizi în sânge și urină la copii obezi și supraponderali.	2017-2018	IMSP Institutul Mamei și Copilului Dr. Samohvalov Elena	100.0
16.80012.04.26F	Noi substanțe medicamentoase de perspectivă	Vor fi achiziționate substanțe preconizate a fi cercetate (izoturon, difetur, profetur, izoturon + dopamină), consumabilele și dispozitivele în scopul asigurării derulării proiectului.Va fi apreciată inofensivitatea profeturului prin determinarea toxicității acute la administrarea internă la șobolani. Se va calcula doza letală medie și va fi descris tabloul de intoxicație acută cu profetur.Vor fi determinate modificările clinice generale, ale tabloului hematologic, biochimic macroscopic și histopatologic la administrarea internă a profeturului pe parcursul a 28 zile. Se va determina influența izoturonului, difeturului și a profeturului asupra permeabilității vasculare, sporite prin utilizarea acidului acetic la șoareci.	2017-2018	MS, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, dr.Corețchi Ianoș,	100,0

**Cercetări științifice aplicate în domeniul sănătății publice și serviciilor medicale,
în direcția strategică 80.07”Sănătate și biomedicina”**

Codul (cifrul) proiectului	Denumirea proiectului	Rezultatele preconizate pentru anul 2017	Termenul de realizare a proiectului	Directorul de proiect, gradul științific	Volumul alocațiilor bugetare pe anul 2017, mii lei
-----------------------------------	------------------------------	---	--	---	---

Total 90,0 mii lei

1	2	3	4	5	6
16.80012.80.07A	Studierea aspectelor epidemiologice și virusologice ale hepatitei virale C în grupurile cu	Stabilirea în premieră pentru Republica Moldova a impactului social produs de infecția cronică cu virusul hepatitei C, aceasta v-a	2016-2017	Centrul Național de Sănătate Publică, dr. Săjen Octavian	90.0

	risc sporit de infectare cu determinarea impactului social	permite cuantificarea și măsurarea pierderilor în sănătate, de asemenea rezultatele obținute pot fi folosite de decidenți ca un instrument pentru selectarea intervențiilor prioritare pentru sănătatea publică care trebuie finanțate.			
--	--	---	--	--	--

**Cercetări științifice fundamentale în direcție strategică 16.05
„Biotehnologie”**

Codul (cifrul) proiectului	Denumirea proiectului	Rezultatele preconizate pentru anul 2017	Termenul de realizare a proiectului	Directorul de proiect, gradul științific	Volumul alocațiilor bugetare pe anul 2017, mii lei
1	2	3	4	5	6
Total 180.0 mii lei					
16.80012.05.08A	Elucidarea factorilor genetici de bayă implicate în formarea caracterelor cantitative la plantele de cultură (tomate, orz, porumb)	Se va determina specificul de interacțiune a filtratului de cultură (FC) <i>Fusarium oxysporum</i> cu plantele de tomate, orz și porumb. Se va identifica reacția formelor parentale și a hibrizilor reciproci F ₂ de tomate la filtratele de cultură <i>Alternaria spp.</i> și <i>Fusarium spp.</i> Se va elucida rolul factorului parental în manifestarea unor caractere cantitative la tomate. Se va determina nivelul transgresiilor pozitive și negative la hibridii reciproci F ₂ de tomate pentru principalii indici de producție și rezistență la patogenii fungici în condiții de câmp. Se vor selecta forme de tomate, orz și porumb cu indici valoroși de rezistență și productivitate pentru utilizare în programele de ameliorare.	2016-2017	Institutul de Genetică, Fiziologie și Protecția Plantelor, dr. Grigorcea Sofia	90.0
16.80012.05.09A	Monitorizarea fertilității solului în Republica Moldova	Furnizarea unor estimări spectroscopice uniforme a calității solului, ce asigură informații cu privire la starea solului și care pot fi utilizate în modelele biogeochimice și monitorizarea degradării solului.	2016-2017	Universitatea Agrară de Stat din Moldova, dr. Gavrilaş Sergiu	90.0

**Cercetări științifice aplicate în domeniul agriculturii,
în direcția strategică 51.07 ”Biotehnologie”**

Codul (cifrul) proiectului	Denumirea proiectului	Rezultatele preconizate pentru anul 2017	Termenul de realizare a	Directorul de proiect,	Volumul alocațiilor
----------------------------	-----------------------	--	-------------------------	------------------------	---------------------

			proiectului	gradul științific	bugetare pe anul 2017, mii lei
--	--	--	--------------------	--------------------------	---------------------------------------

Total 470.0 mii lei

1	2	3	4	5	6
16.80012.51.10A	Sinteza particularităților fizico-chimice și tehnologiile ale laptelui de capră autohton în vederea valorificării lui	Vor fi elaborate rețetele, schemele bloc și descrise etapele procesului tehnologic de fabricare a produselor lactate acide din lapte de capră. Va fi efectuat controlul calității produselor fabricate: analiza senzorială (aprecierea calității senzoriale în baza scării de punctaj, aprecierea calității senzoriale în baza profilului aromei) și fizico-chimică a produselor lactate fabricate (aciditate titrabilă, pH, substanță uscată totală, grăsime, conținut de proteine, etc.) indicii microbiologici (numărul total de microorganisme, Colorarea Gram) și proprietățile tehnologice. În baza rezultatelor obținute va fi precizată durata practică de păstrare a acestor produse. Vor fi elaborate rețetele, schemele bloc și descrise etapele procesului tehnologic de fabricare a brânzeturilor din lapte de capră. Va fi efectuat controlul calității produselor fabricate: analiza senzorială (aprecierea calității senzoriale în baza scării de punctaj, aprecierea calității senzoriale în baza profilului aromei) și fizico-chimică a produselor lactate fabricate (aciditate titrabilă, pH, substanță uscată totală, grăsime, conținut de proteine, conținutul de sare, gradul de maturare etc.) indicii microbiologici (numărul total de microorganisme, Colorarea Gram) și proprietățile tehnologice. În baza rezultatelor obținute va fi precizată durata practică de păstrare a acestor produse.	2016-2017	Universitatea Tehnică a Moldovei, dr. Bulgaru Viorică	90.0
16.80012.51.11A	Studiul capacităților biotehnologice a levurilor de genul Saccharomyces pentru producerea vinurilor naturale de masă albă și vinuri spumante cu grad igienic sporit	Vor fi selectate tulpinile de levuri pentru vinurile albe și vinurile spumante. Vor fi obținute partide experimentale în condiții de microvinificație a vinurilor albe și a vinurilor spumante cu utilizarea tulpinilor de levuri evidențiate.	2016-2017	Institutul Științifico-Practic de Horticultură și Tehnologii Alimentare, dr. Soldatenko Olga	90.0
16.80012.51.12A	Nanoprocdee de obținere a preparatelor enzimactice lipolitice	Va fi selectată strategia eficientă de izolare a lipazelor sintetizate de	2016-2017	AȘM, Institutul de Microbiologie și	90.0

	de origine fungică	tulpina <i>Aspergillus niger</i> la cultivarea în prezența nanoparticulelor ca factori de influență. Vor fi elaborate procedee de cultivare a micromicetei <i>Aspergillus niger</i> CNMN FD 01 – producător de lipaze, în prezența nanoparticulelor în calitate de factori de influență. Vor fi elaborate procedee de obținere a preparatelor lipolitice cu aplicarea nanoparticulelor în calitate de factori de influență.		Biotehnologie, dr. Bivol Cezara	
16.80012.51.23A	Produs inovativ din lapte de capră cu proprietăți biologice sporite	Recomandări privind regimuri tehnologice de fabricare a compușilor bioactivi din surse agroalimentare. Schema tehnologică de obținere a compușilor bioactivi. Recomandări privind utilizarea consorțiilor de culturi simbiotice indigene în fabricarea iaurtului din lapte de capră cu conținut sporit de compuși bioactivi.	2017-2018	Institutul Științifico-Practic de Horticultură și Tehnologii Alimentare, dr. Popovici Cristina	100.0
16.80012.51.10A	Conservanți naturali de origine cianobacteriană pentru păstrarea microorganismelor	Vor fi selectate metode optime de extragere a complexelor cu potenți de conservanți din biomasa cianobacteriei <i>Spirulina platensis</i> și va testată capacitatea antioxidantă a extractelor obținute din spirulină. Vor fi supuse liofilizării un grup de microorganisme din CNMN și va fi utilizarea substanțelor biologice active din biomasa de spirulină în calitate de protectori. Va fi apreciată eficiența extractelor obținute scopul conservării microorganismelor pe termen lung.	2017-2018	AȘM, Institutul de Microbiologie și Biotehnologie dr. Batfir Ludmila	100.0

**Cercetări științifice fundamentale în direcție strategică 16.06
„Patrimoniul național și dezvoltarea societății”**

Codul (cifrul) proiectului	Denumirea proiectului	Rezultatele preconizate pentru anul 2017	Termenul de realizare a proiectului	Directorul de proiect, gradul științific	Volumul alocațiilor bugetare pe anul 2017, mii lei
----------------------------	-----------------------	--	-------------------------------------	--	--

Total 90.0 mii lei

1	2	3	4	5	6
16.80012.06.13F	Valorificarea patrimoniului etno-cultural al Republicii Moldova în educația tinerii generații	Vor fi ilustrate cartografic elementele etnografice prezentate și menționate în Catagrafia din anul 1817 din Basarabia; va fi elaborată harta istorico-etnografică a Basarabiei conform Catagrafiei din anul 1817; vor fi identificate metode și mijloace de	2016-2017	AȘM, Institutul Patrimoniului Cultural, dr. Duminiță Ivan	90.0

		valorificare a patrimoniului etnocultural în procesul culturalizării și educației societății în ansamblu; va fi elucidat patrimoniul etnocultural al etniilor conlocuitoare din Republica Moldova în studii, documente și materiale – în vederea utilizării în procesul didactic.			
--	--	---	--	--	--

**Cercetări științifice aplicate în direcția strategică 08.07
”Patrimoniul național și dezvoltarea societății”**

Codul (cifrul) proiectului	Denumirea proiectului	Rezultatele preconizate pentru anul 2017	Termenul de realizare a proiectului	Directorul de proiect, gradul științific	Volumul alocațiilor bugetare pe anul 2017, mii lei
-----------------------------------	------------------------------	---	--	---	---

Total 460.0 mii lei

1	2	3	4	5	6
16.80012.08.14A	Activitatea editorială a Academiei de Științe a Moldovei (1946-1990)	Elaborarea registrului realizărilor editoriale reprezentative și altor materiale de interes documentar ale Academiei RSS Moldovenești, pentru perioada 1946-1990.	2016-2017	AȘM, Biblioteca Științifică Centrală A. Lupan (Institut), dr. Butuc Marin	90.0
16.80012.08.15A	Analiza potențialului de clusterizare în republica Moldova la nivelul sectorului industrial	Reprezentarea grafică a ierarhiei aglomerărilor de tip cluster la nivelul sectoarelor industriale și regiunilor de dezvoltare din Republica Moldova. Elaborarea propunerilor privind oportunitățile de formare a aglomerărilor de tip cluster în sectorul industrial și regiunile din Republica Moldova.	2016-2017	AȘM, Institutul Național de Cercetări Economice, dr. Novac Alexandra	90.0
16.80012.08.16A	Evaluarea nivelului de contaminare cu metale grele a unor produse forestiere nemelinoase de importanță sanogenă și economică din Republica Moldova	Va fi elaborată și completată baza de date privind conținutul/contaminarea cu metale grele (Pb, Cu, Zn, Ni, Cr) în plantele melifere, medicinale, sol, în unele produse forestiere nemelinoase, de importanță sanogenă și economică din fondul forestier național. Vor fi identificate și delimitate zonele cu riscuri de poluare cu metale grele pentru plantele de importanță economică, sanogenă, meliferă și elaborate hărțile privind contaminarea plantelor melifere, pomușoarelor și fructelor de pădure.	2016-2017	AȘM Institutul de Ecologie și Geografie dr. Brașoveanu Valeriu	90.0

16.80012.08.17A	Elaborarea modelului dezvoltării inovazionale sustenabile a universităților în baza cercetării culturii inovaționale a tinerilor specialiști	Vor fi cercetate valorile culturii inovaționale a tinerilor specialiști și modalitățile de sporire a competitivității universităților din țară în baza formării culturii inovaționale a tinerilor specialiști. Vor fi studiați factorii care contribuie la dezvoltarea inovațională a instituțiilor de învățământ superior și colectate datele cercetării cantitative. Va fi cercetată ponderea factorilor dezvoltării inovaționale sustenabile în cadrul instituțiilor de învățământ superior. Va fi elaborat și interpretat modelul dezvoltării inovaționale a tinerilor specialiști. Vor fi cercetate aspectele practice de dezvoltare a potențialului inovațional al universităților din Moldova; Va fi punctată importanța valorilor culturii inovaționale a tinerilor specialiști, care influențează decisiv la dezvoltarea inovațională a universităților. Va fi organizată și promovată masa rotundă <i>Formarea culturii inovaționale în rândul tinerilor specialiști</i> . Va fi finalizată monografia <i>Modelul dezvoltării inovaționale sustenabile a universităților</i> .	2016-2017	Universitatea de Stat "Alec Russo" din Bălți, dr. Suslenco Alina	90,0
16.80012.08.07A	Elaborarea unui ghid metodic privind crearea și organizarea clusterelor în Republica Moldova	Vor fi identificați și generalizați factorii de succes care contribuie la crearea clusterelor; Vor fi determinate avantajele pe care le obțin membrii din cadrul clusterelor, precum și riscurile la care sunt expuși; Va fi analizată și generalizată experiența altor state (cu precădere la nivelul statelor UE) privind organizarea și dezvoltarea, oportunitățile existente de finanțare a clusterelor; Vor fi studiate principiile managementului clusterelor în dependență de diferite tipuri de asociații.	2017-2018	AȘM, Institutul Național de Cercetări Economice, dr. Iordachi Victoria,	100,0

**Concursul Proiectelor Bilaterale:
Proiecte concurs comun AȘM – ANCSI (Romania) pentru anul 2016 – 2018**

Direcția strategică 1 Materiale, tehnologii și produse noi (programa 16.02, 5007)

Codul (cifrul) proiectului	Denumirea proiectului	Rezultatele preconizate pentru anul 2017	Termenul de realizare a proiectului	Directorul de proiect, gradul științific	Volumul alocațiilor bugetare pe anul 2017, mii
-----------------------------------	------------------------------	---	--	---	---

					lei
1	2	3	4	5	6
16.80013.5007.01/Ro	Sisteme performante de acționare a vehiculelor hibride și electrice cu o mașină sincronă axială cu două rotoare, un stator și un singur inverter.	Vor fi obținute rezultatele de calcul și schițele tehnice ale părților active ale motoarelor electrice de tracțiune cu două rotoare. Va fi elaborat modelul matematic al motorului asincron cu un singur stator și două rotoare. Scheme topologice, electrice și strategii de control al inverterului cu două frecvențe de ieșire independente. Pregătirea și publicarea a două articole științifice.	01.09.2016-31.08.2018	Ilie Nuca, dr	100.0
16.80013.5007.02/Ro	Îmbunătățirea modului de evaluare a calității apelor de suprafață prin metode spectrometrice semicantitative multielement	În cadrul proiectului va fi dezvoltată o metodă semicantitativă nouă pentru analiza apelor de suprafață, metodă care va putea fi ulterior aplicată în laboratoarele de mediu, pentru a reduce costurile analizelor și pentru a îmbunătăți astfel eficiența instituțiilor de cercetare. Analizele semicantitative oferite de spectrometria de masă cu plasmă cuplată inductiv vor oferi informații complete despre probă din punct de vedere al conținutului de metale grele într-un timp scurt și fără necesitatea acoperii întregului spectru cu soluții de calibrare. Analize complementare, efectuate prin tehnici AAS vor valida rezultatele obținute prin metoda semicantitativă ICP-MS și vor ajuta la îmbunătățirea calibrării, dar și dezvoltarea de noi metode eficiente, rapide și mai puțin costisitoare. În urma analizei probelor de apă prelevate sezonier din bazinele acvatice va fi evaluat gradul de poluare cu metale grele a râurilor	01.09.2016-31.08.2018	Aliona Mereuța, dr	100.0

		Someș, Prut și Bîc. Rezultatele științifice ale echipelor vor fi îmbogățite prin publicarea articolelor și participarea la conferințe științifice.			
16.80013.5007.03/Ro	Evaluarea comparativă a sistemelor convenționale și conservative de lucrare a solului privind sechestrarea carbonului și fondarea agroecosistemelor durabile	Caracteristica emanării de CO ₂ din solul diverselor agroecosisteme. Banca de date a emanării de CO ₂ din diferite tipuri și subtipuri de sol. Evidențierea corelației emanării de CO ₂ din sol sub sistem tradițional de lucrare – Arătură și conservativ No-tillage.	01.09.2016-31.08.2018	Valentina Andreucă, dr	100.0
16.80013.5007.04/Ro	Noi derivați carboxilici aromatici non-toxici cu rol în reglarea creșterii plantelor: de la sinteză și investigații structurale la teste biologice	Va fi investigată natura interacțiilor intermoleculare în cristalele compușilor carboxilici aromatici cu alcanolamine substituie, obținuți de echipa din România. Cu ajutorul razelor X va fi stabilită structura compușilor formați în baza acidului 4-nitrobenzoic și etanolamină, metiletanolamină, etiletanolamină, dietanolamină ori trietanolamină, vor fi stabiliți parametrii interacțiilor intermoleculare în cristal, inclusiv parametrii legăturilor de hidrogen <i>O-H...O</i> , <i>N-H...O</i> și fine de tipul <i>C-H...O</i> . Se vor evidenția formele polimerfe/sovate obținute în funcție de condițiile diferite de sinteză. Va fi stabilită structura și arhitectura supramoleculară a unor cloronitroderivați ai acidului benzoic cu	01.09.2016-31.08.2018	Pavlina Bouroș, dr	100.0

		alcanolamine. Se vor determina formele polimorfe ori solvate și modul de asamblare a componentelor în cristal. Se vor stabili parametrii interacțiilor intermoleculare dintre componentele edificiului cristalin ce determină structura supramoleculară a acestora. Se va încerca să se evidențieze corelația dintre structură și celelalte măsurători. Vor fi analizate rezultatele din Baza de Date Structurale Cambridge referitor la compușii cunoscuți din această clasă.			
16.80013.5007.05/Ro	Sinteza și evaluarea in vitro/in vivo de noi conjugate cu activitate antimicrobiana	Vor fi obținuți și testată activitatea antimicrobiană a conjugatelor beta-ciclodextrinei cu derivații indolochinazolinelor, 1,3,4-oxadiazolului, 1,2,4-triazolului și beta-ciclodextrinele, pentru tratarea infecțiilor provocate de unele microorganisme din genurile <i>Candida</i> , <i>Cryptococcus</i> și <i>Mycobacterium</i> .	01.09.2016-31.08.2018	Fliur Macaev, dr. hab	100.0
16.80013.16.02.06/Ro	Sinteza dirijată și studiul unor complecși chirali conținând liganzi terpeno-heterociclici	Vor fi sintetizați liganzi de tip terpeno-heterociclic conținând nuclee oxodiazolice și a celor de tip terpeno-diazinici din materia primă accesibilă sclareol. Va fi realizată sinteza compușilor complecși noi prin complexarea liganzilor 5-terpenil-1,2,4-triazol-3-tionici substituiți, oxodiazolici și a celor de tip terpeno-diazinici cu diferite metale tranziționale.	01.09.2016-31.08.2018	Aulina Arîcu, dr	100.0
16.80013.5007.07/Ro	Sinapse artificiale bazate pe	Vor fi prezentate rutele tehnologice de fabricare a rețelelor de membrane de GaN cu diferite	01.09.2016-31.08.2018	Ion Tighineanu, acad.	100.0

	membrane ultrafine dIn gan	<p>design-uri.</p> <p>Vor fi prezentate rezultatele caracterizării morfologice a membranelor și a rețelelor de membrane de GaN.</p> <p>Vor fi prezentate rutele tehnologice de fabricare a contactelor metalice la membrane și la rețele de membrane de GaN.</p> <p>Vor fi prezentate rezultatele testării caracteristicilor electrice a contactelor.</p> <p>Va fi prezentat designul circuitelor electronice neuronale capabile să îndeplinească funcții de învățare a obișnuinței la un stimul conform modelului Kandel, funcții de învățare de semnale de tip Pavlov și funcții de percepție elementară.</p> <p>Vor fi fabricate dispozitive neuro-morfice de învățare bazate pe membrane GaN conform rezultatelor simulărilor și modelărilor.</p> <p>Vor fi prezentate rezultatele testărilor dispozitivelor neuro-morfice bazate pe membrane GaN din punct de vedere al capacităților de îndeplinire a funcțiilor de învățare a obișnuinței la un stimul conform modelului Kandell, a funcțiilor de învățare de semnale de tip Pavlov și a funcțiilor de percepție elementară.</p>			
16.80013.5007.08/Ro	Tehnologii de fabricare si aplicatii ale nanoparticulelor si a nanoarhitecturilor bi- si tri-	Vor fi elaborate și prezentate rutele tehnologice de fabricare a nanofirelor de InP și GaP, a structurilor miez/inveliș SnO ₂ /GaN, SnO ₂ /GaAs, și SnO ₂ /CdTe, precum și a membranelor de InP, GaP și GaN. Prin studiul microscopiei electronice de scanare,	01.09.2016-31.08.2018	Veaceslav Ursachi, dr. hab.	100.0

	dimensionale pe baza de semiconductori de tip III-V	microscopiei electronice de transmisie, difracției cu raze X, spectroscopiei Raman și FTIR va fi stabilită dependența structurii cristalografice și a morfologiei nanofirelor și a structurilor miez/înveliș, de condițiile tehnologice aplicate. Vor fi prezentate rezultatele măsurărilor caracteristicilor electrofizice ale contactelor „nanoparticulă metalică-nanomatrice semiconductoare” de InP și GaN și concluziile privind perspectivele de fabricare a nano-dispozitivelor optoelectronice în baza lor. În rezultatul studiului proprietăților membranelor de InP, GaP și GaN vor fi identificate posibilitățile de aplicare a lor în structuri micro-opto-electronice. Structurile miez/înveliș fabricate vor fi testate în calitate de senzori.			
16.80013.5007.09/Ro	Dezvoltarea rețelei de stații terestre comunicare cu sateliți ca platforma de cooperare cu partenerii europeni în tehnologii spațiale	Proceduri aprobate de conexiune a stațiilor terestre Centrului Tehnologii Spațiale cu ROSA și respectivele centre europene ESA cu microsateți în bază de comunicare în largă banda de frecvențe S și C (VHF). Conexiunea stației terestre Centrului Tehnologii Spațiale, ROSA și cu respectivele centre europene ESA cu microsateți în bază de comunicare în largă banda de frecvențe S și C (VHF). Propunere de proiect de colaborare cu partenerii de la ROSA și ESA în cadrul programului H-2020. Diseminarea procedurilor de conexiune a stațiilor terestre Centrului Tehnologii Spațiale cu ROSA și alte centre europene ESA studenților,	01.09.2016-31.08.2018	Ion Bostan, acad.	100.0

		masteranzilor, doctoranzilor din țările respective.			
16.80013.5007.10/Ro	Formarea profesională continuă a cadrelor didactice prin dezvoltarea de cursuri masive online deschise (mooc)	Strategie pentru designul cursurilor MOOC Curs MOOC pilot Articole publicate	01.09.2016- 31.08.2018	Roza Dumbrăveanu, dr	100.0

Direcția strategică 2 Eficiența Energetică și valorificarea surselor regenerabile de energie (programa 16.03, 5807)

1	2	3	4	5	6
16.80013.5807.11/Ro	Sisteme microalgale utilizate pentru reducerea emisiilor de CO ₂ de la fermentatia biomasei	<p>Vor fi identificați și testați noi fitocatalizatori (substanțe biologice active de origine vegetală) ai procesului de metanogeneză, ce asigură ridicarea în 1,5-2 ori a vitezei de fermentare anaerobă a biomasei, precum și ridicarea conținutului de biometan în biogas până la 85-90%.</p> <p>Va fi elaborat procesul tehnologic pentru colectarea bioxidului de carbon (CO₂) format în urma proceselor de fermentare alcoolică.</p> <p>Testarea metodei galvano-chimice de purificare a biogasului din hidrogenul sulfurat cu eliminarea eficientă a sulfurilor de fier insolubile, pentru re-circularea apei tratate într-un sistem de epurare a biogasului. Vor fi determinate parametrii optime a procesului de galvano-coagulare, precum: viteza rotării reactorului, temperatura, cantitatea de electricitate consumată, pH, concentrațiile substanțelor reactante, etc.</p> <p>Va fi propus procedeul complex de separarea</p>	01.09.2016 31.08.2018	Victor Covaliov, dr hab	100.0

		și epurarea bioxidului de carbon format în procesele de digestie a deșeurilor agro-industriale (borhotul de la procesele de post-distilare), și va fi selectat echipamentul tehnologic necesar. Purificarea selectivă a bioxidului de carbon va fi efectuată prin metoda de hidroadsorbție.			
16.80013.5807.12/Ro	Soluții de Extindere a cotei de integrare a Surselor de Energie Regenerabilă conectate la rețeaua electrica (ESERCON)	Se va studia structura existentă a sistemului energetic, se vor identifica barierele care limitează capacitatea surselor regenerabile, se va determina punctele prioritare la care pot fi conectate sursele regenerabile, vor fi elaborate modelele matematice, se va estima impactului diferitor capacități de surse regenerabile asupra siguranței de funcționare și nivelul de perturbații induse, se vor analiza posibilitățile de generare distribuită, vor fi realizate calculele privind gradul de stabilitate a sistemului energetic pentru diverse perioade ale anului.	01.09.2016 31.08.2018	Mihai Tîrșu, dr	100.0

Direcția strategică 3 Sănătate și Biomedicină (programa 16.04, 8007)

1	2	3	4	5	6
16.80013.8007.13/Ro	Optimizarea Tratatamentului cu Implant Cochlear la copiii cu hipoacuzie senzorieurala autosomal recesiva nonsindromica cu mutatii la nivelul Genei GJB2	Definirea contribuției unor defecte genice majore (cu înalta prevalenta in grupe etnice si in populații generale din regiuni geografice deja explorate) – deleții, mutații afectând conexina 26. Caracterizarea fondului genetic al surdității in populația noastră este o acțiune științifică de vârf bazata pe tehnologii de biologie moleculara standardizate ce trebuie implementate. Prelucrarea a 50-60 probe a bolnavilor cu hipoacuzie senzorieurală si 100 probe a	01.09.2016 31.08.2018	Curocichin Ghenadie, dr. hab.	100.0

		<p>persoanelor cu auz normal.</p> <p>Asigurarea etapelor de analiza genetică cu material și reactivii necesari.</p> <p>Creșterea performanțelor diagnosticării, terapiei și îmbunătățirea eficienței serviciilor ce intervin în inserția socială a populației afectate sau cu risc.</p> <p>Stabilirea particularităților relațiilor genotip-fenotip caracteristice populației de studiu.</p>			
16.80013.16.04.15/Ro	Dezvoltarea unor noi fluoroquinolone cu activitate asupra unor bacterii MDR	<p>Un număr de 10-15 noi compuși cu structură chimică originală, aparținând mai multor serii structurale, cu potențial antimicrobian.</p> <p>Structuri noi de substanțe validate.</p> <p>Rezultatele acțiunii antibacteriene a compușilor sintetizați asupra tulpinilor multi-drag rezistente izolate clinic</p> <p>Structuri identificate prin metode de spectroscopie IR, RMN, UV-VIS</p> <p>Rezultatele activității antibacteriene a compușilor sintetizați în etapa I pe tulpini standard de microorganism</p> <p>10 structuri validate (analiză elementală, termică, cromatografică).</p> <p>Rezultate ale activității antibacteriene a structurilor sintetizate în etapa I pe tulpini multi-drag rezistente. Identificarea celor mai stabile conformații și a modului de acțiune a noilor compuși</p>	01.09.2016 31.08.2018	Viorel Prisacari, Dr .hab.	100.0
16.80013.16.04.16/Ro	Creșterea capacității de cercetare genetică și genomica în dezvoltarea	Va fi organizat un training pe bioinformatică, în identificarea de markeri genetici și panouri de gene; un Workshop pe etica cercetării și comunicare. În urma trainingului specializat vor fi acaparate deprinderi de lucru la spectrometru	01.09.2016 31.08.2018	Victoria Sacară, dr	100.0

	perinatale și a copilului	de masă (Bruker UltraFlexTreme), sistem biochimie uscată (Vitros 3500), flowcitometru (BD Facsaria), culturi celulare (FISH), crioprezervarea probelor biologice, microscopie, extracție automată și cuantificare acizi nucleici. Am participat la conferința în domeniul geneticii medicale în România. Aceste studii beneficiază de finanțare (din partea României) și vor permite echipei din Republica Moldova să în studii genomice și epigenomice, pentru înțelegerea factorilor implicați în dezvoltarea normală și patologică a fătului și copilului. Cercetătorii din România pot beneficia în urma vizitelor de lucru în Republica Moldova de experiența echipei moldovene în domeniul erorilor înăscute de metabolism, de utilizarea tehnicilor de metabolomică și a tehnicilor de diagnostic prezente în instituția din Chișinău (qPCR, secvențiere Sanger, HPLC).			
--	---------------------------	--	--	--	--

Direcția strategică 4 Biotehnologie (programa 16.05, 5107)

1	2	3	4	5	6
16.80013.5107.17/Ro	Integrarea infrastructurilor ecologice în peisajul urban și peri-urban prin planificare spațială sustenabilă	Evaluarea zonelor urbane și peri-urbane din România și Republica Moldova pentru a determina ce înseamnă Infrastructurile Ecologice. Elaborarea unei tehnici flexibile prin îmbunătățirea calității datelor și a expertizei precum și dezvoltarea infrastructurii ecologice. Promovarea infrastructurilor ecologice și a celor mai bune practici în domeniu.	01.09.2016 31.08.2018	Ion Roșca, doctor în biologie	100.0

16.80013.16.05.18/Ro	Modificarea statutului redox și a expresiei genelor legate de stres la Spirulina (Arthrospira) în condiții de stres oxidativ indus	Vor fi elaborate protocoalele de monitorizare a intensității stresului oxidativ indus la spirulină ; Vor fi stabilite modificările statutului redox la spirulină în condiții de stres oxidativ indus; vor fi elucidate elementele comune ale răspunsului la stresul oxidativ indus	01.09.2016 31.08.2018	Valeriu Rudic, academician	100.0
16.80013.5107.19/Ro	Evaluarea riscului asupra sănătății umane asociat unor contaminanți din produse alimentare locale de origine vegetală și animală	Se va efectua determinarea reziduurilor de pesticide organofosforice și metale grele din produse alimentare de origine vegetală și animală din România și Moldova. Se va evalua expunere alimentară și riscul pentru sănătatea populației în raioanele pilot a pesticidelor organofosforice de interes.	01.09.2016 31.08.2018	Tatiana Stratulat, Dr.	100.0
16.80013.5107.20/Ro	Evaluarea unor hibrizi de floarea soarelui, privind rezistența la stresul hidric și termic, în România și Republica Moldova	Vor fi acumulate date noi privind caracteristicile germoplasmei locale de floarea-soarelui privind rezistența la secetă. Vor fi identificate componente moleculare cu rol cheie în reacția de răspuns și de adaptare la secetă.	01.09.2016 31.08.2018	Maria Duca, acad.	100.0
16.80013.5107.21/Ro	Sisteme nanotransportoare topice pe bază de silice mezoporoasă pentru terapia locală a cancerului cutanat	- 8 formule de NMS încărcate cu BXT și respectiv MG (sfârșitul lunii a7-a); - 4 formule de NMS încărcate cu agenți neoplazici selectate pentru includere în preparate semisolide topice (finalul lunii a7-a); - 1 participare la manifestare științifică (sfârșitul lunii a 8-a); - 1 raport de activitate (sfârșitul lunii a 8-a) - 8 formule de preparate semisolide cu NMS	01.09.2016 31.08.2018	Diug Eugen, dr. hab. șt. farm	100.0

		<p>încărcate cu medicamente antineoplazice (sfârșit lunii a 9-a);</p> <p>- 2 formule de preparate semisolide cu NMS selectate pentru testele <i>in vivo</i> (sfârșitul lunii a 15-a);</p> <p>- 1 participare la manifestare științifică (sfârșitul lunii a 16-a);</p> <p>-1 workshop cu participare internațională (sfârșitul lunii a 16-a);</p> <p>-1 articol acceptat pentru publicare într-o revista indexată ISI (sfârșitul lunii a 16-a).</p>			
16.80013.5107.22/Ro	<p>Substituirea aditivilor alimentari sintetici cu componenți bioactivi extrași din resurse naturale regenerabile</p>	<p>– Stabilirea capacității antioxidante și microbiostatice a extractelor în funcție de modelul de extracție și pretratare a materiei prime vegetale.</p> <p>– Caracterizarea compoziției fracțiilor hidroalcoolice și lipidice de compuși biologic activi.</p> <p>– Determinarea potențialului antioxidant (HPSA) și antiradicalic (DPPH) al extractelor obținute in vitro.</p> <p>– Stabilirea in vitro a activității microbiostatice a extractelor.</p> <p>– Evaluarea efectului contactului direct al extractelor vegetale cu microorganisme ce cauzează alterarea alimentelor pentru elucidarea mecanismelor lor de acțiune microbiostatică.</p> <p>– Va fi stabilit efectul conservant și antioxidant al extractelor vegetale, recomandate pentru substituirea aditivilor sintetici din produse alimentare.</p>	<p>01.09.2016 31.08.2018</p>	<p>Rodica Sturza, Dr. hab.</p>	<p>100.0</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - Controlul reproducerii activității antioxidante și microbiostatice a extractelor obținute prin diferite tehnologii de extracție pe diferite matrici alimentare: cremă de brânză, yaourt, produse de cofetărie și patiserie. - Stabilirea in vivo a activității microbiostatice a fracțiilor hidroalcoolice și lipidice de compuși biologic activi. - Stabilirea impactului extractelor vegetale asupra matricei alimentare – proprietăți senzoriale, fizico-chimice, reologice. - Stabilirea impactului extractelor vegetale asupra oxidării lipidelor din alimente complexe. <p>Elaborarea tehnologiei de fabricare a unor produse alimentare cu gust dulce (produse de cofetărie, iaurturi, băuturi răcoritoare) prin substituirea aditivilor sintetici cu extracte vegetale obținute.</p>			
--	--	---	--	--	--

Direcția strategică 5 Patrimoniul național și dezvoltarea societății (programa 16.06,0807)

1	2	3	4	5	6
16.80013.0807.23/Ro	Instrumente manageriale si informationale pentru stimularea cercetarii in universitati	<p>Va fi realizată analiza stadiului implementării principiilor strategice ale UE privind cercetarea științifică în UAIC și USM: aplicarea instrumentelor de analiză; analiza datelor și elaborarea raportului de analiză internă; elaborarea planului de acțiuni.</p> <p>Vor fi identificate instrumentele manageriale și informaționale în vederea stimulării accesării fondurilor disponibile din programele de cercetare-dezvoltare la nivel internațional;</p>	01.09.2016 31.08.2018	Florentin Paladi, dr. hab	100.0

		<p>identificarea de modele de bune practici din universități din spațiul UE; elaborarea metodologiei pentru analiza instituțională și a recomandărilor la nivel instituțional; cartografierea structurilor universităților cu responsabilități de cercetare.</p> <p>Va fi realizată analiza comparativă și dezvoltarea capacității de cooperare: evaluarea gradului de compatibilitate și complementaritate pe domenii de cercetare; corelarea structurilor universităților cu responsabilități de cercetare.</p>			
16.80013.16.06.24/Ro	<p>Evoluții, tendințe și factori de influență asupra procesului de CDI în contextul globalizării și creșterii competitivității economice</p>	<p>Determinarea caracteristicilor sistemului CDI în România și Republica Moldova. Evidențierea statutului cercetării științifice în contextul globalizării și economiei bazate pe cunoaștere. Întâlnirea de lucru și utilizarea infrastructurii de cercetare a instituției ASEM de către cercetătorii români.</p> <p>Dezvoltarea abilităților de scriere și redactare a articolelor și materialelor științifice relevante pentru reviste științifice cu factor de impact și popularizarea importanței proprietății dreptului de proprietate intelectuală, determinarea factorilor de combatere a plagiatului.</p>	<p>01.09.2016 31.08.2018</p>	<p>Grigore Belostecinic, dr. hab</p>	<p>100.0</p>
16.80013.0807.25/Ro	<p>Perspectivă de Promovare a Dezvoltării Durabile în România și în Republica Moldova prin Operaționalizarea de Bune Practici</p>	<p>Stabilirea bazelor unui parteneriat bilateral ca suport pentru activități de cercetare de interes reciproc între echipe complementare mixte din România și Republica Moldova, în vederea accesării unor viitoare fonduri din programele de cercetare-dezvoltare la nivel european.</p> <p>Se vor studia bunele practici de atragere a fondurilor structurale în România</p> <p>Organizarea unui workshop și a unei mese</p>	<p>01.09.2016 31.08.2018</p>	<p>Alexandru Stratan dr. hab.</p>	<p>100.0</p>

	Europene Relevante	rotunde în cadrul INCE în scopul identificării unor zone de interes comun, pentru România și Republica Moldova, în care implementarea unor practici europene validate este de natură să contribuie la o reușită a dezvoltării durabile pentru ambele părți. Publicarea în comun a 4 publicații științifice de specialitate în domeniu în reviste internaționale și/sau culegeri științifice.			
16.80013.16.06.26/Ro	Responsabilitatea socială a guvernantei publice – componentă majoră a dezvoltării relațiilor dintre România și Republica Moldova	Examinarea actelor normative naționale, europene și internaționale; Interpretarea aspectelor teoretice și metodologice ale cercetării; Analiza și sinteza studiilor, publicarea rezultatelor cercetărilor în comun cu partenerii din România. Organizarea conferinței internaționale cu titlul “Performante ale guvernantei publice a instituțiilor cu responsabilitati in domeniul relatiilor internationale dintre Republica Moldova si Romania”	01.09.2016 31.08.2018	Valerii Cușnir, dr. hab	100.0
Total	25 proiecte				2500.0

Proiecte, concurs comun AȘM – Agenția de Stat pentru Știința, Inovare și Informatizare a Ucrainei (ASȘIU) pentru anul 2017

Dirrecția strategică 1 Matetiale, tehnologii și produse noi (programa 16.02, 5007)

Codul (cifrul) proiectului	Denumirea proiectului	Rezultatele preconizate pentru anul 2017	Termenul de realizare a	Directorul de proiect, gradul	Volumul alocațiilor
-----------------------------------	------------------------------	---	--------------------------------	--------------------------------------	----------------------------

			proiectului	științific	bugetare pe anul 2017, mii lei
1	2	3	4	5	6
17.80013.5007.01/Ua	Dezvoltarea instrumentarului pentru modelarea strategiilor de atenuare a dezastrelor sociale cauzate de catastrofe și terorism	Metode de colectare continuă și prelucrare a informațiilor legate de obiecte, subiecte și sisteme cu referire la dezastre sociale. Instrumente de modelare și analiză a scenariilor în cazul anumitor dezastre sociale.	2017-2018	Cojocaru Svetlana, dr.hab	50.0
17.80013.5007.02/Ua	Nanocompozite multi-componente pentru stimularea creșterii plantelor agricole	Vor fi obținute noi tipuri de materiale nano-biocompozite pentru pre-tratarea semințelor de cultură. Vor fi investigate căile de îmbunătățire a eficacității produsului „ESTIM”, bazate pe aplicarea unui complex de metode fizico-chimice și spectrale; procesele de retenție a soluțiilor de săruri minerale, unele tipuri de compuși organici, taninuri modificate și argintul la interfața nanosilicei, proprietățile hidrofobe ale cărora vor fi modificate prin crearea compozitelor de silice hidrofobe și hidrofile. Va fi studiată influența adăugării particulelor de dimensiuni nanometrice a microelementelor, taninurilor și nano-Ag asupra germinării unor tipuri de semințe de culturi, precum și aplicabilitatea carbohidraților hidrofobi lichizi pentru creșterea retenției de semințele de plante a nanoparticulelor care conțin compusul protector și stimulator „ESTIM”.	2017-2018	Lupașcu Tudor, dr.hab	50.0
17.80013.5007.03/Ua	Noi materiale și	Vor fi obținute și studiate noi nanostructuri	2017-2018	Achimova Elena,	50.0

	structuri compozite funcționale pe baza de sticle calcogenice și fotopolimeri pentru aplicații optice și optoelectronice	multistrat de sticle calcogenice și straturi subțiri de polimeri cu caracteristici sporite pentru înscrierea elemente optice. Vor fi elaborate și aplicate noi scheme optice pentru înregistrarea holografică directă a elementelor optice și tehnologia de control computerizat al fasciculului de electroni.		dr.	
17.80013.16.02.04/Ua	Grafenul și nanostructurile grafen/Au pentru spectroscopia superficială amplificată Raman și managementul termic eficient	Vor fi calculate spectrele fononice și conductibilitatea termică în nanostructurile grafen/Au, cercetată dependența lor de parametrii geometrici și structurali ai nanostructurilor. Vor fi stabilite condițiile de realizare a conductibilității termice maxime, care este necesară pentru o posibilă aplicare a acestor nanostructuri la evacuarea căldurii de la punctele fierbinți ale micro-cipurilor moderne. Vor fi studiate mecanismele de amplificare a difuziunii superficiale Raman în grafen și în nanostructurile grafen/Au cu molecule de <i>pyridostigmine</i> adsorbite, interpretate pozițiile și intensitățile maximumurilor Raman, cât și stabilirea condițiilor de realizare a unui răspuns Raman maximal.	2017-2018	Nica Denis, dr	50.0
17.80013.5007.05/ Ua	Grupele economice importante de himenoptere parazitare (Hymenoptera) și gazdele lor în bazinul Nistrului Mijlociu.	Cercetarea structurii taxonomice, a grupele de himenoptere parazitoide importante din punct de vedere economic de și gazdele lor din regiunea Nistrului Mijlociu; vor fi identificate rezervoarele naturale (centre de biodiversitate) de parazitoizi în limitele zonei de cercetare. Vor fi identificate particularitățile biotopice ale speciilor dominante de himenoptere (Hymenoptera) parazitoide studiate, ceea ce va permite stabilirea habitatelor și activitatea	2017-2018	Calestru Livia, dr.	50.0

		acestora. De asemenea vor fi generalizate și completate datele privind relațiile trofice ale larvelor himenopterelor parazite; identificate complexe de parazitoizi ale insectelor dăunătoare importante din punct de vedere economic, care vor permite utilizarea datelor pentru continuarea cercetărilor pe teritoriul Ucrainei și R. Moldova, precum și în protecția plantelor.			
--	--	--	--	--	--

Direcția strategică 2 Eficiența Energetică și valorificarea surselor regenerabile de energie (programa 16.03, 5807)

1	2	3	4	5	6
17.80013.5807.06/Ua	CONtrolul FLUxului de putere activă și reactivă în rețelele electrice de distribuție ale orașelor bazate pe conceptul de Smart-Grid folosind transformatoare cu rapel comutabile după faze (CONFLUX).	Se va studia situația actuală în domeniu, se va analiza configurația rețelelor orașenești pentru mai multe orașe, vor fi identificate problemele comune, vor fi estimate punctele vulnerabile, se va cerceta schemele tehnice utilizate în dirijarea cu regimurile de funcționare a lor, se vor elabora metodele posibile de implementare a transformatorului cu rapel cu comutare pe faze pentru realizarea eficienței a dirijării cu regimurile de funcționare, se vor analiza soluțiile tehnice de extindere a gradului de flexibilitate a rețelelor, inclusive crearea posibilității integrării surselor regenerabile de energie.	2017-2018	Zaițev Dmitrii, dr	50.0

Direcția strategică 3 Sănătate și Biomedicină (programa 16.04, 8007)

1	2	3	4	5	6
17.80013.8007.07/Ua	Sinteza, proprietățile,	Va fi determinată cu ajutorul razelor X structura a șase cristale ale compușilor noi ce conțin/nu	2017-2018	Kravțov Victor, dr	50.0

	structura moleculară și cristalină a liganzilor receptorilor benzodiazepinici și fibrinogenici	conțin <i>Br</i> în poziția 7 din clasa diazepinelor cu substituenți deferiți în poziția 3. Se vor stabili parametrii geometrici din molecule. Se vor evidenția particularitățile din structura acestor compuși în funcție de substituentul utilizat și specificul interacțiunilor intermoleculare. Se va stabili structura a trei cristale de 3-aminoarilbenzodiazepină fluorurată. Se vor revela particularitățile din structura compușilor 3-aminoarilbenzodiazepină fluorată și 3-arilidenbenzodiazepina și specificul interacțiunilor intermoleculare fine din cristale. Rezultatele obținute vor fi antrenate la analiza corelației dintre structură și proprietățile farmacologice ale acestora. Se vor stabili particularitățile împachetării în cristale a unor antagoniști ai receptorilor fibrinogenici ce conțin fragment ftalimidic.			
--	--	---	--	--	--

Direcția strategică 4 Biotehnologie (programa 16.05, 5107)

1	2	3	4	5	6
17.80013.5107.08/Ua	Diagnosticul maladiilor rădăcinii grâului	Vor fi create, caracterizate și analizate în <i>BLAST</i> seturile de primeri specifici pentru <i>PCR</i> -identificarea g. <i>Gaeumannomyces</i> și speciei <i>G. graminis</i> . Va fi creat stocul de mostre ADN extras din cultura de <i>G. graminis</i> și din plantele de grâu cu simptome specifice de maladii radiculare. Vor fi stabilite condițiile optime de desfășurare a <i>PCR</i> și apreciată funcționalitatea primerilor creați utilizând ADN extras din cultura de <i>G. graminis</i> și din plantele de grâu cu simptome specifice de maladii radiculare.	2017-2018	Deaghileva Angela, dr	50.0

17.80013.5107.09/Ua	Legitățile agrogeochimice de migrare și acumulare a metalelor grele în solurile aluviale irigate din lunca Nistrului și Niprului	<p>Vor fi efectuate cercetări în lunca Nistrului Inferior, vor fi selectate areale cu soluri aluviale irigate, vor fi amplasate profile de sol, vor fi colectate probe de sol pe orizonturi genetice, vor fi pregătite probele de sol pentru analiza fizico-chimică și geochemică.</p> <p>Va fi obținută informație nouă privind distribuția unor metale grele în profilul solurilor cercetate, vor fi stabilite legăturile de migrare și acumulare a metalelor grele în solurile irigate.</p>	2017-2018	Leah Tamara, dr	50.0
---------------------	--	--	-----------	--------------------	-------------

Direcția strategică 5 Patrimoniul național și dezvoltarea societății (programa 16.06,0807)

1	2	3	4	5	6
17.80013.16.06.10/Ua	Ucraina și Moldova: memorie istorică comună, lectii și perspective	<p>Colectarea materialelor pentru volum enciclopedic "Cifre istorice în viața politică și culturală a Basarabiei"</p> <p>Elaborarea volumului din seria "Moștenirea Arhivistică a Basarabiei"</p>	2017-2018	Musteață Sergiu, dr	50.0
Total	10 proiecte				500,0

STCU - ASM INITIATIVE COMUNE DE CERCETARE-DEZVOLTARE, FINANȚATE ÎN ANUL 2017

Direcția strategică 1 Matetiale, tehnologii și produse noi (programa 16.02, 5007)

Codul (cifrul) proiectului	Denumirea proiectului	Rezultatele preconizate pentru anul 2017	Termenul de realizare a proiectului	Directorul de proiect, gradul științific	Volumul alocațiilor bugetare pe anul 2017, mii
-----------------------------------	------------------------------	---	--	---	---

					lei
1	2	3	4	5	6
16.80013.5007.01/ 6098STCU	Designul și dezvoltarea de elemente optice difractive bazate pe azopolimeri pentru utilizare în biofotonică și optoelectronică	Vor fi sintetizați azo-polimeri bazați pe monomeri heterociclici din clasa compușilor imidazolici, oxadiazolici și carbazolici. Vor fi obținute straturi subțiri din polimerii sintetizați prin metoda "spin-coating" și elaborate elemente optice de difracție utilizând codul optic ZEMAX și modulatorul spațial de lumină. Vor fi înregistrate elementele optice de difracție pe straturi subțiri din azo-polimeri utilizând codul optic ZEMAX, metoda holografică polarizată și modulator spațial de lumină.	2016-1017	Elena Achimova, Dr.	130,00
16.80013.16.02.02/ 6117STCU	Nanocompozitele polimer/compus organic coordonativ cu ioni din elemente rare pentru aplicații fotovoltaice	Va fi elaborată tehnologia de obținere a compușilor organici luminescenți coordinativi prin metode fizice și chimice. Vor fi determinați polimerii compatibili cu compușii organici luminescenți coordinativi cu pământuri rare pe baza ionului trivalent de <i>Eu</i> . În baza rezultatelor experimentale obținute vor fi formulate recomandări practice de perfectare a procesului tehnologic de obținere a compozitelor cu compuși organici coordinativi	2016-1017	Victor Verlan, Dr.	130,00
16.80013.16.02.03/ 6133STCU	Straturi nanocompozite subțiri bazate pe termocromic VO ₂ pentru ferestre energetic eficiente	Va fi executată modificarea instalației pentru obținerea nanocompozitelor verticale pe bază de VO ₂ . Va fi soluționată problema de depunere a straturilor bine texturate, cum ar fi de exemplu, TiO ₂ , SnO ₂ , ZnO, și Al ₂ O ₃ cu adeziune ridicată cu substraturile și orientare adecvată pentru epitaxia ulterioară. Vor fi obținute straturi termocromice cu parametrii optici adecvați pentru ferestre de înaltă eficiență. Va fi efectuat studiul proprietăților structurale (XRD, AFM),	2016-1017	Oleg Șapoval, Dr.	130,00

		electromagnetice (PPMS, MPMS) și optice ale peliculelor obținute. Pe baza de măsurători ale proprietăților optice va fi efectuată optimizarea parametrilor pentru structuri nanocompozite. Va fi efectuată prelucrarea datelor și pregătirea materialelor pentru publicații în reviste cu factor de impact.			
16.80013.5007.04/ 6140STCU	Efekte optoelectronice în modernizarea implanturilor avansate	Se vor propune noi modele de implant acoperite cu metamateriale și se va studia eficiența interacțiunii lor cu țesutul multicelular al organismului: diferite împachetări ale sistemelor periodice optice pe suprafața de implant; cercetarea propagării pulsurilor optice prin metamateriale și atingerea pragul de putere optică necesar pentru decontaminare. Va fi cercetată eficiența decontaminării optice a virușilor și bacteriilor ca funcție de durată a pulsului laser și cercetată posibilitatea de distrugere a agenților patogeni sub acțiunea luminii.	2016-1017	Nicolae Enaki, Dr. hab.	130,00

Direcția strategică 3 Sănătate și Biomedicină (programa 16.04, 8007)

1	2	3	4	5	6
16.80013.8007.05/ 6121STCU	Tuberculoza dezvoltată în focarele din Republica Moldova	Se va cunoaște factorii medico-sociali și particularitățile de evoluție, formă și durata dezvoltării tuberculozei, a spectrului de rezistență a <i>M. tuberculosis</i> la cazurile secundare de tuberculoză în raioanele din sudul republicii.	2016-1017	Elena Tudor, Dr.	130,00

Direcția strategică 4 Biotehnologie (programa 16.05, 5107)

1	2	3	4	5	6
16.80013.5107.06/	Cercetări	Vor fi determinate condițiile (compoziția	2016-1017	Raisa Ivanova,	130.00

6097STCU	biologice, chimice și biotehnologice ale plantelor de <i>Carthamus spp.</i> (Sofrănelul)	mediului nutritiv, temperatura, periodicitate de pasaj) optimi pentru menținerea culturii <i>in vitro</i> . Va fi elaborat protocolul de micropropagare a sofrănelului și de adaptare la condițiile <i>ex vitro</i> Va fi stabilită dinamica acumulării metaboliților secundari (în special al substanțelor polifenolice și glicozidelor specifice) în diferite organe ale plantulelor. Vor fi elaborate schemele și metodele originale de izolare și identificare a compușilor biologic activi din calus și plante de sofrănel. Va fi determinată activitatea antioxidantă a extractelor din diferite organe ale plantulelor de sofrănel. Vor fi evaluate caracterele biomorfologice, fiziologice și biochimice ale genotipurilor evidențiate de perspectivă. Vor fi stabilite relațiile posibile corelative între starea fiziologică, caractere biologice de sofrănel și indicele calitative și cantitative a metaboliților secundari.		Dr.	
----------	--	--	--	-----	--

Proiecte multilaterale:

- ✚ 2^d BMBF Danube Region call
- ✚ ERA.Net RUS Plus
- ✚ Water Works 2014 JPI ERA-NET Cofund

Diracția strategică 1 Materiale, tehnologii și produse inovative (programa 16.02, 5007)

Cifrul proiectului	Denumirea proiectului	Rezultatele preconizate pentru anul 2017 (maximum 2500 caractere cu spații)	Termenul de realizare a proiectului	Directorul de proiect, gradul științific	Volumul alocațiilor bugetare pe anul 2017, mii lei
17.820.5007.01/ Danube	The Danube Nano Micro Facility Network	<ul style="list-style-type: none"> – Va fi fondată rețeaua DNMF pentru schimbul sinergetic de experiență și cunoștințe. Vor fi stabilite legături cu echipe din organizațiile partenere focalizate pe anumite domenii tehnologice. – Pagina web a proiectului DNMF va fi integrată cu pagina web a centrului CNSTM. – Vor fi inițiate noi colaborări în rezultatul vizitelor de experți. – Va fi prezentat raportul pentru întâlnirea de fondare a Rețelei – Va fi prezentat raportul pentru prima întâlnire cu reprezentanții infrastructurii de cercetare din Europa. – Vor fi elaborate noi idei pentru proiecte de Cercetare-Dezvoltare. – Va fi fortificată infrastructura tehnologică și instrumentală în cadrul Rețelei. – Va fi compusă o listă de măsuri de finanțare accesibile pentru suportul adițional al vizitelor reciproce a cercetătorilor în al doilea an de implementare a proiectului. – Vor fi identificate apelurile relevante pentru DNMF din varietate de programe europene, regionale și naționale. – Va fi prezentat raportul pentru vizitele de experți din primul an. 	2017-2018	Academician Ion Tighineanu	100,0
17.820.5007.02/ Danube	Network for informational methods in supporting persons predisposed to preventable strokes using common devices	<p>Va fi stabilit nucleul rețelei de cercetare și dezvoltare NIMSPPS (Rețea a metodelor informatice de asistare a persoanelor predispuse la accidente vasculare cerebrale prevenibile, folosind dispozitive obișnuite) pentru a purcede la extinderea și consolidarea echipelor participante.</p> <p>Va fi dezvoltată o platformă de comunicare între părțile cooperante în proiect cu scopul finalizării ideilor de creare și consolidare a unei rețele de cercetare și dezvoltare NIMSPPS -</p>	2017-2018	Gaidric Constantin, dr. hab.	100,0

		durabile și cu o infrastructură corespunzătoare, de exemplu sub forma unei prezențe web sau facilități de întâlnire / prezențe virtuale.			
16.820.5007.02/ ERA.Net	Health systems research; Nano systems/sensors; Condensed matter physics	Vor fi efectuate lucrări sistemice de optimizare a tehnologiei de depunere a filmelor ultrasubțiri de MoS_2 (prin manipularea/variația grosimii straturilor, structurii morfologice și a unor parametri electrofizici a disulfurii de molibden) și ca rezultat vor fi obținute nanostructuri MoS_2/GaN -monocristalin cu caracteristici relevante pentru fabricarea detectorilor/sensorilor de radiație terahertz (THz).	2016-2017	Ernest Arusanov, acad.	200.0

Direcția strategică 4 Biotehnologia (programa 16.05, 5107)

Cifrul proiectului	Denumirea proiectului	Rezultatele preconizate pentru anul 2017 <i>(maximum 2500 caractere cu spații)</i>	Termenul de realizare a proiectului	Directorul de proiect, gradul științific	Volumul alocațiilor bugetare pe anul 2017, mii lei
16.820.5107.01/ WaterWorks	Improving Drought and Flood Early Warning, Forecasting and Mitigation using real – time hydroclimatic indicators	Estimarea posibilităților de îmbinare a datelor meteo și hidro cu modelele ecohidrologice a precipitațiilor pentru preîntâmpinarea și prognozarea secetelor și inundațiilor. Un sistem integrat de indicatori pentru dezvoltarea posibilității de predicție și avertizare timpurie a secetelor și inundațiilor	2016-2018	Boincean Boris, dr.hab.	70,0

Direcția strategică 5 Patrimoniul național și dezvoltarea societății (programa 16.06,0807)

Cifrul proiectului	Denumirea proiectului	Rezultatele preconizate pentru anul 2017 <i>(maximum 2500 caractere cu spații)</i>	Termenul de realizare a proiectului	Directorul de proiect, gradul științific	Volumul alocațiilor bugetare pe anul 2017, mii lei
16.80013.16.06.01/ERA.Net	Perception of Russia Eurasia: Memory, Identity, Conflicts	În 2017, vor fi sistematizate și descrise datele empirice obținute pe parcursul cercetărilor efectuate în anul 2016. Pe baza analizei efectuate vor fi scrise textele la tema de cercetare, în care va fi identificat specificul imaginii Rusiei la diferite grupuri de populație din Republica Moldova; vor fi definite factorii, care influențează acest fenomen, va fi efectuată analiza comparativă cu alte țări – participanți al proiectului dat.	2016-2017	Irina Caunenco, dr.	200.0

Proiecte de inovare și transfer tehnologic în sfera științei și inovării

Codul (cifru) proiectului	Denumirea proiectului	Rezultatele preconizate pentru anul 2017	Termenul de realizare a proiectului	Directorul de proiect, gradul științific	Volumul alocațiilor bugetare pe anul 2017, mii lei
1	2	3	4	5	6
17.80015.5107.217T	Implementarea tehnologiei de producere a snack-urilor prin metode inovative de prelucrare	Proiectul are ca scop utilizarea materiei prime autohtone în vederea obținerii produselor alimentare de tip snack. În urma implementării proiectului în anul 2017 se vor obține următoarele rezultate: - Se va selecta materia primă autohtonă și ingredientelor pentru fabricarea produselor alimentare de tip snack-uri. - Se va stabili compoziția fizico-chimică a	01.03.2017 31.12.2018	Dr. Iușan Larisa	500,0

		<p>materiei prime și ingredientelor pentru fabricarea produselor alimentare de tip snack-uri.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Se va determina valoarea nutritivă și energetică a materiei prime. - Se va alege sortimentul de produse de tip snack. - Se vor selecta metodele de pregătire a materiei prime și ingredientelor pentru procesul tehnologic de obținere a snack-urilor. - Vor fi elaborate rețete preventive de produse de tip snack. - Se va procura utilajul necesar pentru completarea liniei tehnologice la întreprinderea „Triodor” SRL în scopul fabricării produselor de tip snack. - Va fi aprobată linia tehnologică de producere a snack-urilor la întreprinderea „Triodor” SRL, Rezident al Parcului Științifico-Tehnologic ”Academica”. - Se va întocmi procesul-verbal privind procurarea, montarea și încercarea utilajului pentru fabricarea produselor de tip snack. - Se vor perfecta regimurile optimale de obținere a produselor de tip snack. - Se vor fabrica mostre experimentale de produse de tip snack. 			
17.80015.8007.215T	Implementarea metodei de capilaroscopie în vivo a pliului unghial pentru diagnosticul precoce a maladiilor difuze a	<ul style="list-style-type: none"> • Implementarea capilaroscopiei in vivo a pliului unghial în practica de diagnostic a maladiilor difuze ale țesutului conjunctiv. • Reducerea perioadei de spitalizare a pacienților în secțiile de Artrologie și 	01.03.2017	Dr. Rotaru	158,3

	<p>țesutului conjunctiv în Republica Moldova</p>	<p>Reumatologie, cât și a perioadei de la debutul maladiei până la stabilirea diagnosticului.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ghidarea clinicienilor în selectarea tratamentului patogenetic individual pentru fiecare pacient, cât și monitorizarea evoluției în dinamică, răspunsului la tratament. • Aplicarea în practica clinică a asocierii metodei capilaroscopice împreună cu analizele lichidului sinovial și biochimico-imunologice, cât și radiografiei, CT și RMN. • Elaborarea strategiei naționale de depistare precoce a cazurilor posibile de maladii difuze ale țesutului conjunctiv pentru referirea ulterioară către centrul național organizat în incinta Laboratorului de Reumatologie a Spitalului Clinic Republican. • Ghid național de diagnosticare și conduită în maladiile difuze ale țesutului conjunctiv. • Publicarea a 3 articole în revistele de specialitate în țară și peste hotare care să conțină rezultatele implementării proiectului. 	31.12.2017	Larisa	
17.80015.5007.211T	<p>Elaborarea biotehnologiilor inovative privind obținerea din pene de pasare a adaosurilor proteice noi pentru optimizarea și modernizarea sistemului de creștere a animalelor și</p>	<p>- Elaborarea unei tehnologii noi, originale în corespundere cu standardele ecologice de prelucrare a subproduselor de origine animală nedestinate consumului uman prin obținerea unui produs de înaltă calitate ce urmează a fi folosit la nutriția animalelor de fermă; - caracterizarea furajelor (adaosurilor) noi obținute din pană de pasăre, din punct de</p>	01.03.2017 31.12.2018	Dr. Caisân Larisa	500,0

	păsărilor de fermă	<p>vedere al compoziției chimice brute (nivel de energie metabolizabila, conținutul de aminoacizi, vitamine, minerale), siguranței alimentare și al valorii nutritive;</p> <ul style="list-style-type: none"> - estimarea efectelor asupra statusului imun al animalelor, respectiv asupra stării de sănătate; - determinarea prin testarea biologică a digestibilității furajelor noi la animale și păsări de fermă; - testarea nutrețurilor în vederea identificării efectelor asupra producției (cantitate, eficiență, calitate nutrițională); - elaborarea unor variantelor de rețete de nutrețuri combinate optimizate și stabilirea de structuri cu furajele neconvenționale obținute; - elaborarea de noi strategii nutriționale pentru a corela cu valorificarea resursele furajere noi; - elaborarea de recomandări nutriționale și valorificarea corectă a furajelor obținute din pană; - comunicarea, publicarea și diseminarea națională și internațională a rezultatelor obținute. - diminuarea importurilor și creșterea producției autohtone de produse proteice din subproduse de origine animală nedestinate consumului uman, care la momentul de față se aruncă la gunoi și duce la contaminarea mediului. 			
17.80015.5007.212T	Proiectarea, producerea și încercarea semanătorii mini-till de precizie pentru	- Proiectarea “Semănătorii de Precizie pentru porumb și floarea soarelui SK6DF” în conformitate cu standardele în vigoare și	01.03.2017 31.12.2017	Dr. Pereteatcu Pavel	1 000,0

	porumb și floarea soarelui SK6DF	corespunzător normelor de securitate EC, care permite semănatul după sistemul de agricultură conservativă mini-till; - producerea și încercarea primului exemplar de semănatoare SK6DF; - testarea în condiții de câmp și la Stația de Stat de încercare a mașinilor a semănătorii experimentale; - producerea în serie a primelor 10 buc. Semănatoare SK6DF și comercializarea acestora.			
17.80015.5007.213T	Instrumente informatice inteligente de cuantificare în baza măsurărilor non-invazive și investigațiilor de laborator (3ICEHD)	- Va fi elaborat, în colaborare cu medici-experti și propus spre acceptare la scară largă de comunitatea medicală, un protocol de descriere a hepatopatiilor difuze în baza măsurărilor non-invazive și investigațiilor de laborator. - Va fi creată o bază de date prototip (BDP), structura căreia va fi bazată pe protocolul elaborat. - Va fi dezvoltată și implementată infrastructura de calcul și logistica necesară pentru păstrarea backup-urilor și a bazei de date prototip. - Va fi completat nucleul BDP în colaborare directă cu reprezentanții organizațiilor colaboratoare și beneficiarii finali.	01.03.2017 31.12.2018	Secrieru Iulian	350,0
17.80015.8007.216T	Tehnologii noi de protezare intraoperatorie a pacienților cu cancer mamar	-Vor fi elaborate metode noi în raport cu care vor fi instruiți medicii. - Vor fi procurate materialele și dispozitivele necesare pentru implementarea tehnologiei de	01.03.2017 31.12.2018	Dr. hab. Jovmir Vasile	141,7

		protezare imediată intraoperatorie după extirparea glandei mamare.			
17.80015.5007.214T	Produse fără gluten fortificate cu fructe, pentru diabetici (BIO)	În rezultatul proiectului în anul curent va fi implementată o tehnologie inovativă și linie de producere a biscuiților, respectiv produsele noi elaborate vor corespunde următorilor parametri – vor fi bio și nu vor conține gluten.	01.03.2017 31.12.2017	Dr. Pîrvan Pintilie	500,0